

Denne tekst tjener udelukkende som dokumentationsværktøj og har ingen retsvirkning. EU's institutioner påtager sig intet ansvar for dens indhold. De autentiske udgaver af de relevante retsakter, inklusive deres betragtninger, er offentliggjort i den Europæiske Unions Tidende og kan findes i EUR-Lex. Disse officielle tekster er tilgængelige direkte via linkene i dette dokument

► **B** ► **C1** **EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF) Nr. 883/2004**
af 29. april 2004
om koordinering af de sociale sikringsordninger
(Tekst af relevans for EØS og for Schweiz) ◀
(EUT L 166 af 30.4.2004, s. 1)

Ændret ved:

		nr.	Tidende	
			side	dato
► M1	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 988/2009 af 16. september 2009	L 284	43	30.10.2009
► M2	Kommissionens forordning (EU) nr. 1244/2010 af 9. december 2010	L 338	35	22.12.2010
► M3	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 465/2012 af 22. maj 2012	L 149	4	8.6.2012
► M4	Kommissionens forordning (EU) nr. 1224/2012 af 18. december 2012	L 349	45	19.12.2012
► M5	Rådets forordning (EU) nr. 517/2013 af 13. maj 2013	L 158	1	10.6.2013
► M6	Kommissionens forordning (EU) nr. 1372/2013 af 19. december 2013	L 346	27	20.12.2013
► M7	ændret ved Kommissionens forordning (EU) nr. 1368/2014 af 17. december 2014	L 366	15	20.12.2014
► M8	Kommissionens forordning (EU) 2017/492 af 21. marts 2017	L 76	13	22.3.2017
► M9	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1149 af 20. juni 2019	L 186	21	11.7.2019

Berigtiget ved:

- **C1** Berigtigelse, EUT L 200 af 7.6.2004, s. 1 (883/2004)

▼B▼C1

**EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EF)
Nr. 883/2004**

af 29. april 2004

om koordinering af de sociale sikringsordninger

(Tekst af relevans for EØS og for Schweiz)

AFSNIT I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Definitioner

I denne forordning forstås ved udtrykket:

- a) »lønnet beskæftigelse«: en beskæftigelse eller dermed ligestillet aktivitet, der betragtes som sådan ved anvendelse af lovgivningen om social sikring i den medlemsstat, hvor den pågældende beskæftigelse eller dermed ligestillede aktivitet udøves
- b) »selvstændig virksomhed«: en udøvelse af virksomhed eller dermed ligestillet aktivitet, der betragtes som sådan ved anvendelse af lovgivningen om social sikring i den medlemsstat, hvor den pågældende virksomhed eller dermed ligestillede aktivitet udøves
- c) »forsikringstager«: i forhold til de sikringsgrene, der er omfattet af afsnit III, kapitel 1 og 3, enhver person, som opfylder betingelserne i lovgivningen i den medlemsstat, der er kompetent efter afsnit II, for ret til en ydelse under hensyntagen til bestemmelserne i denne forordning
- d) »tjenestemand«: en person, der betragtes som tjenestemand eller dermed ligestillet af den medlemsstat, i hvis forvaltning vedkommende er ansat
- e) »særlig ordning for tjenestemænd«: alle sociale sikringsordninger, som adskiller sig fra den generelle sociale sikringsordning, der gælder for personer, som har lønnet beskæftigelse i den pågældende medlemsstat, og som alle eller visse kategorier af tjenestemænd er direkte underlagt
- f) »grænsearbejder«: enhver person, som udøver lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed i en medlemsstat, men som er bosat i en anden medlemsstat, hvortil han som hovedregel vender tilbage hver dag eller mindst en gang om ugen
- g) »flygtning«: den betydning, der er tillagt udtrykket i artikel 1 i konventionen om flygtninges retsstilling, undertegnet i Genève den 28. juli 1951

▼C1

- h) »statsløs«: den betydning, der er tillagt udtrykket i artikel 1 i konventionen om statsløse personers retsstilling, undertegnet i New York den 28. september 1954
- i) »familiemedlem«:
 - 1) i) enhver person, der betegnes eller anerkendes som familiemedlem eller betragtes som hørende til husstanden i henhold til den lovgivning, hvorefter ydelserne udredes
 - ii) for så vidt angår naturalydelser efter afsnit III, kapitel 1, om sygdom, moderskab og dermed ligestillede ydelser ved faderskab enhver person, der betegnes eller anerkendes som familiemedlem eller betegnes som hørende til husstanden i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor den pågældende er bosat
 - 2) hvis den lovgivning i en medlemsstat, der finder anvendelse i henhold til nr. 1), ikke giver mulighed for at sondre mellem familiemedlemmer og de øvrige personer, som lovgivningen finder anvendelse på, betragtes ægtefællen, mindreårige børn samt myndige børn med krav på forsørgelse, som hørende til familien
 - 3) såfremt en person i henhold til den lovgivning, der finder anvendelse som omhandlet i nr. 1) og 2), kun betragtes som hørende til familien eller husstanden, hvis han bor sammen med forsikringstageren eller pensionisten, anses denne betingelse dog for opfyldt, når forsørgelsen af den pågældende i det væsentligste påhviler forsikringstageren eller pensionisten
- j) »bopæl«: det sted, hvor en person har sit sædvanlige opholdssted
- k) »ophold«: midlertidigt ophold
- l) »lovgivning«: i forhold til enhver medlemsstat love, administrative forskrifter, vedtægtsmæssige bestemmelser og alle andre gennemførelsesregler vedrørende de i artikel 3, stk. 1, nævnte sociale sikringsgrene.

Udtrykket omfatter ikke aftalemæssige bestemmelser ud over de bestemmelser, der tjener til opfyldelse af en forsikringspligt i henhold til de i det foregående afsnit omhandlede love og administrative forskrifter, eller som ved en offentlig myndigheds afgørelse er tillagt almindelig retsvirkning eller har fået deres gyldighedsområde udvidet, forudsat at den pågældende medlemsstat fremsætter en erklæring herom og meddeler denne til formanden for Europa-Parlamentet og formanden for Rådet for Den Europæiske Union. Denne erklæring offentliggøres i *Den Europæiske Unions Tidende*

- m) »den kompetente myndighed«: i forhold til enhver medlemsstat den eller de ministre eller anden tilsvarende myndighed, hvorunder de sociale sikringsordninger i den pågældende medlemsstat i dens helhed eller i en del af den henhører

▼ C1

- n) »Den Administrative Kommission«: den i artikel 71 omhandlede kommission

▼ M9

- na) »Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed«: det organ, der er oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1149 ⁽¹⁾, og som er omhandlet i artikel 74a

▼ C1

- o) »gennemførelsesforordning«: den i artikel 89 omhandlede forordning

- p) »institution«: i forhold til enhver medlemsstat det organ eller den myndighed, som det påhviler at administrere lovgivningen i dens helhed eller en del af den

- q) »den kompetente institution«:

- i) den institution, som den berørte person er tilsluttet på tidspunktet for indgivelse af ansøgning om ydelser

- ii) den institution, hvorfra den pågældende er eller ville være berettiget til at modtage ydelser, såfremt han eller et eller flere af hans familiemedlemmer var bosat i den medlemsstat, hvor denne institution er beliggende

- iii) den institution, der er udpeget af den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat

eller

- iv) såfremt det drejer sig om en ordning om arbejdsgiverens forpligtelser vedrørende de i artikel 3, stk. 1, nævnte ydelser, enten arbejdsgiveren eller vedkommende forsikringsorgan, eller, såfremt et sådant ikke findes, det organ eller den myndighed, der er udpeget af den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat

- r) »bopælsstedets institution«: og »opholdsstedets institution« henholdsvis den institution, som har kompetence til at udrede ydelser på det sted, hvor den pågældende er bosat, og den institution, som har kompetence til at udrede ydelser på det sted, hvor den pågældende opholder sig, i henhold til den lovgivning, som gælder for den nævnte institution, eller, såfremt en sådan institution ikke findes, den af den kompetente myndighed i den pågældende medlemsstat udpegede institution

- s) »den kompetente medlemsstat«: den medlemsstat, hvor den kompetente institution er beliggende

- t) »forsikringsperioder«: bidrags- eller beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig virksomhed, der i den lovgivning, hvorefter de er tilbagelagt eller anses for at være tilbagelagt, betegnes

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1149 af 20. juni 2019 om oprettelse af en europæisk arbejdsmarkedsmyndighed, om ændring af forordning (EF) nr. 883/2004, (EU) nr. 492/2011 og (EU) 2016/589 og om ophævelse af afgørelse (EU) 2016/344 (EUT L 186 af 11.7.2019, s. 21).

▼ C1

eller anerkendes som forsikringsperioder, samt alle dermed ligestillede perioder, for så vidt de efter denne lovgivning anses for ligestillet med forsikringsperioder

- u) »beskæftigelsesperioder«: eller »perioder med selvstændig virksomhed« perioder, der i den lovgivning, hvorefter de er tilbagelagt, betegnes eller anerkendes som sådanne, samt alle dermed ligestillede perioder, for så vidt de efter denne lovgivning anses for ligestillet med beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig virksomhed
- v) »bopælsperiode«: perioder, der i den lovgivning, hvorefter de er tilbagelagt eller anses for at være tilbagelagt, betegnes eller anerkendes som sådanne

▼ M1

va) Ved »naturalysdelser« forstås:

- i) i henhold til afsnit III, kapitel 1 (ydelser ved sygdom og moderskab og dermed ligestillede ydelser ved faderskab), naturalysdelser i henhold til en medlemsstats lovgivning, som er bestemt til levering, rådighedsstillelse, direkte betaling eller refusion af udgifter til lægebehandling og produkter og tjenesteydelser i forbindelse med denne behandling. Dette omfatter naturalysdelser ved plejebehov af ubegrænset varighed
- ii) i henhold til afsnit III, kapitel 2 (arbejdsulykker og erhvervssygdomme), alle naturalysdelser i forbindelse med arbejdsulykker og erhvervssygdomme som defineret i punkt i) ovenfor og i henhold til medlemsstaternes ordninger for arbejdsulykker og erhvervssygdomme

▼ C1

- w) »pension«: dækker ikke alene pensioner, men også renter, kapitalbeløb, der kan træde i stedet for pensioner, og udbetalinger, der foretages som refusion af bidrag, samt, med forbehold af bestemmelserne i afsnit III, forhøjelser i form af reguleringstillæg eller andre tillæg
- x) »efterløn«: alle kontantysdelser, bortset fra arbejdsløshedsydelse og førtidig alderspension, som fra en bestemt alder udbetales til en arbejdstager, som har indskrænket, indstillet eller suspenderet sin erhvervsmæssige virksomhed, indtil det tidspunkt, hvor han har ret til alderspension eller til en førtidig alderspension, og hvis tilkendelse ikke er betinget af, at han stiller sig til rådighed for arbejdsformidlingen i den kompetente stat; ved »førtidig alderspension« forstås en ydelse, der tilkendes, inden en person når den sædvanligvis påkrævede alder for at være pensionsberettiget, og som enten fortsat udbetales, når den pågældende har nået denne alder, eller erstattes af en anden alderspension

▼C1

- y) »ydelse ved dødsfald«: enhver engangsydelse i tilfælde af dødsfald bortset fra de i litra w) omhandlede ydelser i form af kapitalbeløb
- z) »familieydelse«: alle natural- og kontantydelse til udligning af udgifter til forsørgelse bortset fra forskud på underholdsbidrag samt de særlige fødsels- og adoptionsydelse i bilag I.

*Artikel 2***Personkreds**

1. Denne forordning finder anvendelse på personer, der er statsborgere i en medlemsstat, samt på statsløse og flygtninge bosat i en medlemsstat, og som er eller har været omfattet af lovgivningen i en eller flere medlemsstater, samt på disses familiemedlemmer og efterladte.

2. Den finder ligeledes anvendelse på efterladte efter personer, som har været omfattet af lovgivningen i en eller flere medlemsstater, uanset disse personers nationalitet, såfremt deres efterladte er statsborgere i en medlemsstat eller statsløse eller flygtninge bosat i en medlemsstat.

*Artikel 3***Anvendelsesområde**

1. Denne forordning finder anvendelse på enhver lovgivning om social sikring, der vedrører:

- a) ydelser ved sygdom
- b) ydelser ved moderskab og dermed ligestillede ydelser ved faderskab
- c) ydelser ved invaliditet
- d) ydelser ved alderdom
- e) ydelser til efterladte
- f) ydelser i anledning af arbejdsulykker og erhvervssygdom
- g) ydelser ved dødsfald
- h) arbejdsløshedsydelse
- i) efterløn
- j) familieydelse.

2. Med forbehold af bilag XI finder denne forordning anvendelse på alle almindelige og særlige sociale sikringsordninger, med eller uden bidragspligt, samt på ordninger vedrørende en arbejdsgivers eller en reders forpligtelse.

3. Denne forordning finder også anvendelse på de særlige ikke-bidragspligtige kontantydelse, der er omfattet af artikel 70.

4. Bestemmelserne i denne forordnings afsnit III berører dog ikke medlemsstaternes lovgivning om en reders forpligtelse.

▼M1

5. Denne forordning finder ikke anvendelse på
- a) social og sundhedsmæssig forsorg, eller
 - b) ydelser, hvor en medlemsstat påtager sig ansvaret for personskader og yder erstatning til ofre for krig og militære aktioner eller følgerne heraf, som f.eks. til ofre for forbrydelser, attentater eller terrorhandlinger, ofre for skader forårsaget af medlemsstatens embedsmænd som led i deres arbejde, eller ofre, som har lidt ulempe af politiske eller religiøse grunde eller på grund af deres afstamning.

▼C1*Artikel 4***Ligebehandling**

Personer, som er omfattet af denne forordning, har de samme rettigheder og pligter i henhold til en medlemsstats lovgivning som vedkommende medlemsstats egne statsborgere, medmindre andet følger af særlige bestemmelser i denne forordning.

*Artikel 5***Ligestilling af ydelser, indtægter, begivenheder og forhold**

Medmindre andet er fastsat i denne forordning, og på baggrund af de særlige gennemførelsesbestemmelser, der er fastsat, gælder følgende:

- a) hvis ydelser efter sociale sikringsordninger eller andre indtægter tillægges retsvirkning efter den kompetente medlemsstats lovgivning, finder de pågældende bestemmelser i denne lovgivning ligeledes anvendelse på tilsvarende ydelser, der er erhvervet i henhold til lovgivningen i en anden medlemsstat, eller på indtægter erhvervet i en anden medlemsstat
- b) hvis indtrædelse af visse begivenheder eller forhold tillægges retsvirkning efter den kompetente stats lovgivning, tager denne hensyn til tilsvarende forhold eller begivenheder, der er indtrådt på en anden medlemsstats område, som om de var indtrådt på dens eget område.

*Artikel 6***Sammenlægning af perioder**

Medmindre andet er fastsat i denne forordning, medregner den kompetente institution i en medlemsstat, hvis lovgivning gør:

- erhvervelse, bevarelse, varighed eller generhvervelse af retten til ydelser
- dækning i henhold til lovgivningen
- eller
- adgang til eller fritagelse for tvungen forsikring, frivillig forsikring og frivillig fortsat forsikring

betinget af, at der er tilbagelagt forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioder eller perioder med selvstændig virksomhed, i nødvendigt omfang forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioder eller perioder med selvstændig virksomhed, der er tilbagelagt efter en anden medlemsstats lovgivning, som om der er tale om perioder, der er tilbagelagt efter den for pågældende institution gældende lovgivning.

▼ C1*Artikel 7***Ophævelse af bopælsbestemmelser**

Medmindre andet er fastsat i denne forordning, må kontantydelse, som en person har krav på efter lovgivningen i en eller flere medlemsstater eller efter denne forordning, ikke nedsættes, ændres, stilles i bero, inddrages eller beslaglægges med den begrundelse, at den pågældende eller dennes familiemedlemmer er bosat i en anden medlemsstat end den, hvor den institution, som det påhviler at udrede ydelsen, er beliggende.

*Artikel 8***Forholdet mellem denne forordning og andre koordineringsinstrumenter**

1. Denne forordning træder i stedet for enhver overenskomst om social sikring inden for dens anvendelsesområde, der gælder mellem medlemsstaterne. Visse bestemmelser i overenskomster om social sikring, som medlemsstaterne har indgået inden datoen for denne forordnings anvendelse gælder dog fortsat, hvis de er gunstigere for modtagerne eller er en følge af specifikke historiske omstændigheder og har en tidsbegrænset virkning. Disse bestemmelser skal for at bevare deres gyldighed anføres i bilag II. Hvis nogle af bestemmelserne af objektive grunde ikke kan udvides til at omfatte samtlige de personer, som denne forordning finder anvendelse på, skal dette anføres.

2. To eller flere medlemsstater kan, såfremt der måtte være behov herfor, indgå overenskomster med hinanden på grundlag af denne forordnings principper og i overensstemmelse med dens grundtanke.

▼ M3*Artikel 9***Erklæringer fra medlemsstaterne vedrørende denne forordnings anvendelsesområde**

1. Medlemsstaterne giver skriftligt Europa-Kommissionen meddelelse om de erklæringer, der er fremsat i henhold til artikel 1, litra l), de love og ordninger, der er omhandlet i artikel 3, de indgåede overenskomster, der er nævnt i artikel 8, stk. 2, de minimumsydelser, der er omhandlet i artikel 58, og den manglende forsikringsordning, der er nævnt i artikel 65a, stk. 1, samt om væsentlige ændringer. I meddelelserne angives den dato, fra hvilken denne forordning finder anvendelse på de ordninger, der er anført af medlemsstaterne heri.

2. Disse meddelelser fremsendes hvert år til Europa-Kommissionen og offentliggøres i nødvendigt omfang.

▼ C1*Artikel 10***Forbud mod dobbeltydelser**

Medmindre andet bestemmes, kan der ikke med hjemmel i denne forordning tillægges eller bevares ret til flere ydelser af samme art på grundlag af samme tvungne forsikringsperiode.

▼ **C1**

AFSNIT II

FASTLÆGGELSE AF, HVILKEN LOVGIVNING DER SKAL ANVENDES*Artikel 11***Almindelige regler**

1. Personer, som er omfattet af denne forordning, er alene undergivet lovgivningen i én medlemsstat. Spørgsmålet om, hvilken lovgivning der skal anvendes, afgøres efter bestemmelserne i dette afsnit.

2. Ved anvendelse af dette afsnit anses personer, som modtager en kontantydelse i kraft af eller som følge af lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed, for at udøve nævnte aktivitet. Dette gælder ikke i forbindelse med invalide-, alderdoms- eller efterladtepensioner, pensioner ved arbejdsulykker eller erhvervssygdomme eller kontante ydelser ved sygdom, der dækker tidsubegrænset behandling.

3. Med forbehold af artikel 12-16:

- a) er en person, der udøver lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed i en medlemsstat, omfattet af denne medlemsstats lovgivning
- b) er tjenestemænd omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, i hvis forvaltning de er ansat
- c) er en person, der i overensstemmelse med artikel 65 modtager arbejdsløshedsunderstøttelse efter lovgivningen i bopælsmedlemsstaten, omfattet af lovgivningen i bopælsstaten
- d) er en person, der er indkaldt eller genindkaldt til militærtjeneste eller civilt arbejde i en medlemsstat, omfattet af denne medlemsstats lovgivning
- e) er alle andre personer, som ikke falder ind under litra a)-d), omfattet af lovgivningen i bopælsmedlemsstaten, dog uden at tilsidesætte bestemmelser i denne forordning, som sikrer de pågældende ret til ydelser efter lovgivningen i en eller flere andre medlemsstater.

4. Ved anvendelse af dette afsnit anses lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed, der normalt udøves om bord på et skib, der fører en medlemsstats flag, for arbejde, der udøves i denne medlemsstat. En person, som har lønnet beskæftigelse om bord på et skib, der fører en medlemsstats flag, og som for denne beskæftigelse aflønnes af en virksomhed eller en person, der har sit hjemsted eller sin bopæl i en anden medlemsstat, er dog omfattet af lovgivningen i sidstnævnte medlemsstat, såfremt han er bosat i den pågældende stat. Den virksomhed eller person, der udbetaler lønnen, anses som arbejdsgiver ved anvendelsen af nævnte lovgivning.

▼ **M3**

5. Beskæftigelse som flyve- eller kabinebesætningsmedlem, der udfører passager- eller fragttjenester, anses for arbejde, der udøves i den medlemsstat, hvor »hjemmebasen«, som defineret i bilag III til forordning (EØF) nr. 3922/91, er beliggende.

▼ **C1***Artikel 12***Særlige regler**▼ **M3**

1. En person, der har lønnet beskæftigelse i en medlemsstat for en arbejdsgiver, som normalt udøver sin virksomhed i denne medlemsstat, og som af denne arbejdsgiver udsendes til en anden medlemsstat for dér at udføre et arbejde for hans regning, er fortsat omfattet af lovgivningen i den førstnævnte medlemsstat, forudsat at varigheden af dette arbejde ikke påregnes at overstige 24 måneder, og at den pågældende ikke udsendes for at afløse en anden udsendt person.

▼ **C1**

2. En person, der normalt udøver selvstændig virksomhed i en medlemsstat, og som skal udøve en lignende aktivitet i en anden medlemsstat, er fortsat omfattet af lovgivningen i førstnævnte medlemsstat, forudsat at den forventede varighed af denne aktivitet ikke påregnes at overstige 24 måneder.

*Artikel 13***Udøvelse af beskæftigelse på to eller flere medlemsstaters område**▼ **M3**

1. En person, der normalt har lønnet beskæftigelse i to eller flere medlemsstater, er omfattet:

- a) af lovgivningen i bopælsmedlemsstaten, såfremt den pågældende udøver en væsentlig del af sin virksomhed i denne medlemsstat, eller
- b) såfremt den pågældende ikke udøver en væsentlig del af sin virksomhed i bopælsmedlemsstaten:
 - i) af lovgivningen i den medlemsstat, hvor virksomheden eller arbejdsgiveren har sit hjemsted eller sit forretningssted, hvis den pågældende er beskæftiget af én virksomhed eller arbejdsgiver, eller
 - ii) af lovgivningen i den medlemsstat, hvor virksomhederne eller arbejdsgiverne har deres hjemsted eller forretningssted, hvis den pågældende er beskæftiget af to eller flere virksomheder eller arbejdsgivere, som kun har deres hjemsted eller forretningssted i én medlemsstat, eller
 - iii) af lovgivningen i den medlemsstat, hvor virksomhedens eller arbejdsgiverens hjemsted eller forretningssted er beliggende uden for bopælsmedlemsstaten, hvis den pågældende er beskæftiget af to eller flere virksomheder eller arbejdsgivere, som har deres hjemsted eller forretningssted i to medlemsstater, hvoraf den ene er bopælsmedlemsstaten, eller
 - iv) af lovgivningen i bopælsmedlemsstaten, hvis den pågældende er beskæftiget af to eller flere virksomheder eller arbejdsgivere, og mindst to af dem har deres hjemsted eller forretningssted i andre medlemsstater end bopælsmedlemsstaten.

▼ **C1**

2. En person, der normalt udøver selvstændig virksomhed i to eller flere medlemsstater, er omfattet af:

- a) lovgivningen i bopælsmedlemsstaten, såfremt han udøver en væsentlig del af sin virksomhed i denne medlemsstat;

eller

▼ **C1**

b) lovgivningen i den medlemsstat, hvor interessecentret for hans virksomhed befinder sig, såfremt han ikke er bosat i en af de medlemsstater, hvor han udøver en væsentlig del af sin virksomhed.

3. En person, der normalt udøver lønnet beskæftigelse og selvstændig virksomhed i forskellige medlemsstater, er omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, hvor han udøver lønnet beskæftigelse, eller, såfremt han udøver en sådan beskæftigelse i to eller flere medlemsstater, af den lovgivning, der udpeges i overensstemmelse med stk. 1.

4. En person, som er ansat som tjenestemand i en medlemsstat, og som udøver lønnet beskæftigelse og/eller selvstændig virksomhed i en eller flere medlemsstater, er omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, som den forvaltning, han er ansat i, er omfattet af.

5. De i stk. 1-4 omhandlede personer behandles ved anvendelse af den lovgivning, der udpeges i overensstemmelse med disse bestemmelser, som om de udøvede hele deres lønnede beskæftigelse eller selvstændige virksomhed og erhvervede alle deres indtægter i den pågældende medlemsstat.

*Artikel 14***Frivillig eller frivillig fortsat forsikring**

1. Artikel 11-13 finder ikke anvendelse på frivillig eller frivillig fortsat forsikring, medmindre der i en medlemsstat inden for en af de i artikel 3, stk. 1, nævnte sikringsgrene kun findes en frivillig forsikringsordning.

2. Hvis den berørte person i medfør af lovgivningen i en medlemsstat er omfattet af en obligatorisk forsikring i denne medlemsstat, kan han ikke være omfattet af en frivillig eller frivillig fortsat forsikringsordning i en anden medlemsstat. I alle øvrige tilfælde, hvor der for en bestemt sikringsgrens vedkommende består et valg mellem flere frivillige eller frivillige fortsatte forsikringsordninger, optages den pågældende kun i den ordning, han har valgt.

3. Såfremt det drejer sig om invaliditet, alderdom eller ydelser til efterladte, kan den pågældende dog optages i en medlemsstats ordning for frivillig eller frivillig fortsat forsikring, selv om han er omfattet af en anden medlemsstats tvungne forsikring, for så vidt han på et tidligere tidspunkt har været omfattet af den førstnævnte medlemsstats lovgivning i kraft af eller som følge af lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed, og der i den førstnævnte stat er udtrykkelig eller stiltiende hjemmel til en sådan dobbeltforsikring.

▼ **M1**

4. Når retten til frivillig eller frivillig fortsat forsikring i henhold til en medlemsstats lovgivning er betinget af, at den berettigede er bosat i denne medlemsstat eller tidligere har udøvet lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed, finder artikel 5, litra b), kun anvendelse på personer, der på et givet tidspunkt tidligere har været omfattet af lovgivningen i denne medlemsstat i kraft af, at de har udøvet lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed.

▼ C1*Artikel 15***► M1 Kontraktansatte ◀ ved De Europæiske Fællesskaber**

De Europæiske Fællesskabers ► M1 kontraktansatte ◀ kan vælge, om de vil være omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, hvor de er beskæftiget, af den medlemsstats lovgivning, hvoraf de senest har været omfattet, eller af lovgivningen i den medlemsstat, hvor de er statsborgere, undtagen for så vidt angår bestemmelserne om familieydelser, hvis tilkendelse er reguleret i ansættelsesvilkårene for disse ansatte. Denne ret til at vælge, som kun kan udøves én gang, får virkning fra det tidspunkt hvor de pågældende tiltræder tjenesten.

*Artikel 16***Undtagelser fra artikel 11-15**

1. To eller flere medlemsstater, deres kompetente myndigheder eller de af disse myndigheder udpegede organer kan efter aftale fastsætte undtagelser fra artikel 11-15 til fordel for visse personer eller visse personkategorier.

2. En person, som modtager pension efter lovgivningen i en eller flere medlemsstater, og som er bosat i en anden medlemsstat, kan efter anmodning blive fritaget for at være omfattet af lovgivningen i sidstnævnte medlemsstat, når han ikke er omfattet af denne lovgivning i kraft af lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed.

AFSNIT III

SÆRLIGE BESTEMMELSER OM DE ENKELTE ARTER AF YDELSER*KAPITEL 1****Ydelser ved sygdom og moderskab og dermed ligestillede ydelser ved faderskab****Afdeling 1***Forsikringstagere og deres familiemedlemmer,
bortset fra pensionister og deres
familiemedlemmer***Artikel 17***Bopæl i en anden medlemsstat end den kompetente medlemsstat**

En forsikringstager eller hans familiemedlemmer, som er bosat i en anden medlemsstat end den kompetente medlemsstat, har i den medlemsstat, hvor de er bosat, ret til naturalydelser, der for den kompetente institutions regning udredes af institutionen på bopælsstedet efter den for denne institution gældende lovgivning, som om de pågældende var forsikret i henhold til denne lovgivning.

▼C1*Artikel 18***Ophold i den kompetente medlemsstat, når bopælen er i en anden medlemsstat — særlige regler for grænsearbejderes familiemedlemmer**

1. Medmindre andet er fastsat i stk. 2, har den i artikel 17 omhandlede forsikringstager og dennes familiemedlemmer ligeledes ret til naturalydelser under ophold i den kompetente medlemsstat. Naturalydelserne udredes af den kompetente institution og for denne institutions regning i henhold til bestemmelserne i den for institutionen gældende lovgivning, som var de pågældende bosat i denne medlemsstat.

▼M1

2. En grænsearbejders familiemedlemmer har ret til naturalydelser under ophold i den kompetente medlemsstat.

Når den kompetente medlemsstat er opført i bilag III, har en grænsearbejders familiemedlemmer, som er bosat i samme medlemsstat som grænsearbejderen, dog kun ret til naturalydelser i den kompetente medlemsstat på de i artikel 19, stk. 1, fastsatte vilkår.

▼C1*Artikel 19***Ophold uden for den kompetente medlemsstat**

1. En forsikringstager eller hans familiemedlemmer, som opholder sig i en anden medlemsstat end den kompetente medlemsstat, har ret til de naturalydelser, der fra et medicinsk synspunkt bliver nødvendige under opholdet under hensyn til ydelsernes art og opholdets forventede varighed, jf. dog stk. 2. Naturalydelserne udredes for den kompetente institutions regning af institutionen på opholdsstedet efter den for denne institution gældende lovgivning, som var de pågældende forsikret i henhold til denne lovgivning.

2. Den Administrative Kommission udarbejder en liste over naturalydelser som, for at de kan være til rådighed under et ophold i en anden medlemsstat, af praktiske grunde kræver, at den berørte person og den institution, der yder behandlingen, har truffet aftale herom forud for opholdet.

*Artikel 20***Rejse med det formål at opnå naturalydelser — tilladelse til nødvendig behandling uden for bopælsmedlemsstaten**

1. Medmindre andet er følger af denne forordning, skal en forsikringstager, som rejser til en anden medlemsstat med det formål at opnå naturalydelser under opholdet, søge den kompetente institution om tilladelse hertil.

▼C1

2. En forsikringstager, som af den kompetente institution får tilladelse til at rejse til en anden medlemsstat, for dér at få den for hans tilstand passende behandling, har ret til naturalydelser, der for den kompetente institutions regning udredes af institutionen på opholdsstedet efter den for denne institution gældende lovgivning, som om den pågældende var forsikret i henhold til denne lovgivning. Der gives tilladelse, hvis den pågældende behandling er opført under de ydelser, der er fastsat i lovgivningen i den medlemsstat, hvor den pågældende er bosat, og denne behandling ikke kan ydes inden for en frist, der er lægeligt forsvarlig under hensyn til den pågældendes aktuelle helbreds-tilstand og udsigterne for sygdommens udvikling.

3. Bestemmelserne i stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse på en forsikringstagers familiemedlemmer.

4. Hvis en forsikringstagers familiemedlemmer er bosat i en anden medlemsstat end den medlemsstat, hvor forsikringstageren er bosat, og den medlemsstat, hvor de har bopæl, har valgt at refundere på grundlag af faste beløb, skal de i stk. 2 omhandlede udgifter til naturalydelser udredes af institutionen på familiemedlemmernes bopælssted. I så fald skal institutionen på familiemedlemmernes bopælssted i overensstemmelse med stk. 1 betragtes som den kompetente institution.

*Artikel 21***Kontantydelse**

1. En forsikringstager eller hans familiemedlemmer, som er bosat eller opholder sig i en anden medlemsstat end den kompetente medlemsstat, har ret til kontantydelse fra den kompetente institution efter den lovgivning, der gælder for denne institution. Ved aftale mellem den kompetente institution og institutionen på bopæls- eller opholdsstedet kan disse ydelser dog udbetales af bopæls- eller opholdsstedets institution for den kompetente institutions regning efter lovgivningen i den kompetente medlemsstat.

2. Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning kontantydelse beregnes på grundlag af en gennemsnitsindtægt eller en gennemsnitlig bidragsbasis, fastsætter denne gennemsnitsindtægt eller gennemsnitlige bidragsbasis alene på grundlag af konstaterede indtægter eller anvendte bidragsbaser i de perioder, der er tilbagelagt efter den nævnte lovgivning.

3. Den kompetente institution i en medlemsstat, efter hvis lovgivning kontantydelse beregnes på grundlag af en fastsat indtægt, skal alene tage hensyn til den fastsatte indtægt, eller i givet fald gennemsnittet af de fastsatte indtægter, der svarer til de perioder, der er tilbagelagt efter den nævnte lovgivning.

▼C1

4. Bestemmelserne i stk. 2 og 3 finder tilsvarende anvendelse i de tilfælde, hvor der i den for den kompetente institution gældende lovgivning er fastsat en bestemt referenceperiode, som i givet fald helt eller delvist svarer til de perioder, som den pågældende har tilbagelagt efter lovgivningen i én eller flere andre medlemsstater.

*Artikel 22***Pensionsansøgere**

1. En forsikringstager, som ved indgivelsen af en ansøgning om pension eller under behandlingen heraf mister retten til naturalydelser efter lovgivningen i den senest kompetente medlemsstat, forbliver berettiget til naturalydelser efter lovgivningen i den medlemsstat, hvor han er bosat, såfremt pensionsansøgeren opfylder betingelserne i den i stk. 2 omhandlede medlemsstats lovgivning om forsikring. Retten til naturalydelser i bopælsmedlemsstaten tilkommer også pensionsansøgerens familiemedlemmer.

2. Udgifterne til naturalydelser afholdes af institutionen i den medlemsstat, som ved tilkendelse af pension ville blive kompetent efter bestemmelserne i artikel 23-25.

*Afdeling 2***Pensionister og disses familiemedlemmer***Artikel 23***Ret til naturalydelser efter bopælsmedlemsstatens lovgivning**

En person, der modtager pension efter lovgivningen i to eller flere medlemsstater, herunder lovgivningen i bopælsmedlemsstaten, og som har ret til naturalydelser efter lovgivningen i den medlemsstat, modtager, ligesom sine familiemedlemmer, naturalydelser fra bopælsstedets institution og for denne institutions regning, som om han alene var berettiget til pension efter lovgivningen i den pågældende medlemsstat.

*Artikel 24***Ingen ret til naturalydelser efter bopælsmedlemsstatens lovgivning**

1. En person, der modtager pension efter lovgivningen i én eller flere medlemsstater, og som ikke har ret til naturalydelser efter lovgivningen i bopælsmedlemsstaten, har dog for sig selv og sine familiemedlemmer krav på sådanne ydelser, for så vidt han ville være berettiget hertil efter lovgivningen i den medlemsstat eller i mindst en af de medlemsstater, som det påhviler at yde pension, såfremt han var bosat i den pågældende medlemsstat. Naturalydelserne udredes af institutionen på bopælsstedet, som om den pågældende var berettiget til pension og naturalydelser efter lovgivningen i den pågældende medlemsstat, men udgifterne hertil afholdes af den i stk. 2 omhandlede institution.

▼C1

2. I de i stk. 1 omhandlede tilfælde udpeges den institution, som det påhviler at afholde udgifterne til naturalydelser, efter følgende regler:

- a) såfremt pensionisten kun har ret til naturalydelser i medfør af lovgivningen i én medlemsstat, påhviler udgifterne den kompetente institution i denne medlemsstat
- b) såfremt pensionisten har ret til naturalydelser i medfør af lovgivningen i to eller flere medlemsstater, påhviler udgifterne herved den kompetente institution i den medlemsstat, af hvis lovgivning den pågældende har været omfattet længst; hvor anvendelsen af denne regel medfører, at udgifterne påhviler flere institutioner, påhviler udgifterne den institution, som anvender den lovgivning, af hvilken pensionisten senest har været omfattet.

Artikel 25

Pension i medfør af lovgivningen i én eller flere andre medlemsstater end bopælsmedlemsstaten i tilfælde, hvor der er ret til naturalydelser i bopælsmedlemsstaten

Såfremt en person, der modtager pension i medfør af lovgivningen i én eller flere medlemsstater, er bosat i en medlemsstat, efter hvis lovgivning retten til naturalydelser ikke er betinget af forsikring, lønnet beskæftigelse eller udøvelse af selvstændig virksomhed, og den pågældende ikke modtager pension fra den pågældende medlemsstat, påhviler udgifterne til naturalydelser til den pågældende og til hans familiemedlemmer den efter reglerne i artikel 24, stk. 2, bestemte institution i en af de medlemsstater, der er kompetent med hensyn til den pågældendes pensioner, for så vidt den nævnte pensionist og hans familiemedlemmer ville have ret til disse ydelser, hvis de var bosat i den pågældende medlemsstat.

Artikel 26

Familiemedlemmer, der er bosat i en anden medlemsstat end den, hvor pensionisten er bosat

Familiemedlemmer til en person, der modtager pension eller rente efter lovgivningen i én eller flere medlemsstater, har, såfremt de er bosat i en anden medlemsstat end den, hvor pensionisten er bosat, ret til naturalydelser fra institutionen på det sted, hvor de er bosat, efter den for denne institution gældende lovgivning, for så vidt pensionisten har ret til naturalydelser efter en medlemsstats lovgivning. Udgifterne afholdes af den kompetente institution, der er ansvarlig for udgifterne til de naturalydelser, der ydes pensionisten i den medlemsstat, hvor han har bopæl.

Artikel 27

Pensionistens eller dennes familiemedlemmers ophold i en anden medlemsstat end den, hvor de er bosat — ophold i den kompetente medlemsstat — tilladelse til nødvendig behandling uden for bopælsmedlemsstaten

1. Artikel 19 finder tilsvarende anvendelse på en person, der modtager pension efter lovgivningen i én eller flere medlemsstater, og

▼C1

som er berettiget til naturskydelser efter lovgivningen i en af de medlemsstater, som har tilkendt pensionen, eller på hans familiemedlemmer, hvis de opholder sig i en anden medlemsstat end den, hvori de er bosat.

2. Artikel 18, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse for de i stk. 1 nævnte personer, når disse opholder sig i den medlemsstat, i hvilken den kompetente institution er beliggende, der er ansvarlig for udgifterne til de naturskydelser, der ydes pensionisten i den medlemsstat, hvor han har bopæl, og den omtalte medlemsstat har valgt dette og er opført i bilag IV.

3. Artikel 20 finder tilsvarende anvendelse på en pensionist og/eller hans familiemedlemmer, som opholder sig i en anden medlemsstat end den, hvor de er bosat, for der at få den for deres tilstand passende behandling.

4. Udgifterne til naturskydelser efter stk. 1-3 afholdes af den kompetente institution, som er ansvarlig for udgifter til naturskydelser, der ydes pensionisten i den medlemsstat, hvor han har bopæl, jf. dog stk. 5.

5. Udgifter til naturskydelser efter stk. 3 afholdes af institutionen på pensionistens eller familiemedlemmernes bopælssted, hvis disse er bosat i en medlemsstat, som har valgt at refundere på grundlag af faste beløb. I disse tilfælde skal med henblik på stk. 3 institutionen på pensionistens eller familiemedlemmernes bopælssted, betragtes som den kompetente institution.

*Artikel 28***Særlige regler for pensionerede grænsearbejdere****▼M1**

1. En grænsearbejder, der er gået på pension på grund af alder eller invaliditet, er i tilfælde af sygdom berettiget til fortsat at modtage naturskydelser i den medlemsstat, hvor han senest har været lønnet beskæftiget eller udøvet selvstændig virksomhed, i det omfang der er tale om fortsættelse af en behandling, som er indledt i denne medlemsstat. Ved »fortsættelse af en behandling« forstås fortsat undersøgelse, diagnostisering og behandling af en sygdom, så længe sygdommen består.

Første afsnit finder tilsvarende anvendelse på en tidligere grænsearbejders familiemedlemmer, medmindre den medlemsstat, hvor den pågældende grænsearbejder senest udøvede sin virksomhed, er opført på listen i bilag III.

▼C1

2. En pensionist, som i de seneste fem år inden den dato, hvor han går på alders- eller invalidepension, i mindst to år har haft lønnet beskæftigelse eller udøvet selvstændig virksomhed som grænsearbejder, har ret til naturalydelser i den medlemsstat, hvor han udøvede en sådan aktivitet som grænsearbejder, hvis denne medlemsstat og den medlemsstat, hvori den kompetente institution, der er ansvarlig for udgifterne til de naturalydelser, der ydes pensionisten i hans bopælsmedlemsstat, er beliggende, har truffet dette valg, og de begge er opført i bilag V.

3. Stk. 2 finder tilsvarende anvendelse for familiemedlemmer til eller efterlevende efter den forhenværende grænsearbejder, hvis de i de perioder, der er omhandlet i stk. 2, havde ret til naturalydelser i henhold til artikel 18, stk. 2, selv om grænsearbejderen er afgået ved døden inden pensioneringen, såfremt han inden for de seneste fem år inden sin død har udøvet lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed som grænsearbejder i mindst to år.

4. Stk. 2 og 3 finder anvendelse, indtil den pågældende bliver omfattet af lovgivningen i en medlemsstat på grundlag af vedkommendes lønnede beskæftigelse eller selvstændige virksomhed.

5. Udgifterne til naturalydelser efter stk. 1-3 afholdes af den kompetente institution, som er ansvarlig for udgifter til naturalydelser, som ydes pensionisten eller hans efterlevende i deres respektive bopælsmedlemsstater.

*Artikel 29***Kontantydelse til pensionister**

1. Kontantydelse udbetales til en person, der modtager pension efter lovgivningen i én eller flere medlemsstater, af den kompetente institution i den medlemsstat, hvor den kompetente institution, der er ansvarlig for udgifterne til naturalydelser til pensionisten i hans bopælsmedlemsstat, er beliggende. Artikel 21 finder tilsvarende anvendelse.

2. Bestemmelsen i stk. 1 finder ligeledes anvendelse på en pensionists familiemedlemmer.

*Artikel 30***Bidrag, der påhviler pensionister**

1. Den institution i en medlemsstat, som efter den lovgivning, der gælder for institutionen, skal tilbageholde bidrag til dækning af ydelser ved sygdom eller moderskab og dermed ligestillede ydelser ved faderskab, må kun opkræve og inddrive disse bidrag, beregnet efter den for denne institution gældende lovgivning, såfremt udgiften til ydelser, der skal udredes i medfør af artikel 23-26, skal afholdes af en institution i nævnte medlemsstat.

▼C1

2. Når en pensionist i de i artikel 25 omhandlede tilfælde skal indbetale bidrag, eller tilsvarende beløb skal tilbageholdes, til dækning af ydelser ved sygdom eller moderskab og dermed ligestillede ydelser ved faderskab, i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, hvor pensionisten har bopæl, må sådanne bidrag ikke opkræves som følge af denne bopæl.

Afdeling 3

Fælles bestemmelser

Artikel 31

Almindelig bestemmelse

Artikel 23-30 finder ikke anvendelse på en pensionist eller hans familiemedlemmer, såfremt vedkommende har ret til ydelser efter en medlemsstats lovgivning på grundlag af lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed. I så fald er den pågældende, ved anvendelsen af dette kapitel, omfattet af bestemmelserne i artikel 17-21.

Artikel 32

Prioritering af ret til naturalydelser — særregel for familiemedlemmers ret til ydelser i bopælsmedlemsstaten

1. En selvstændig ret til naturalydelser på grundlag af en medlemsstats lovgivning eller bestemmelserne i dette kapitel går forud for en afledet ret til ydelser til familiemedlemmer. En afledet ret til naturalydelser går dog forud for selvstændige rettigheder, når den selvstændige rettighed i bopælsmedlemsstaten direkte og alene består på grundlag af den pågældendes bopæl i denne medlemsstat.

2. Såfremt familiemedlemmer til en forsikringstager er bosat i en medlemsstat, efter hvis lovgivning retten til naturalydelser ikke er betinget af forsikring eller udøvelse af lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed, udredes naturalydelser til udgift for den kompetente institution i den medlemsstat, hvor de er bosat, såfremt ægtefællen til forsikringstageren eller den person, som sørger for børnene, udøver erhvervmæssig virksomhed i denne medlemsstat eller modtager en pension fra denne medlemsstat på grundlag af lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed.

Artikel 33

Større naturalydelser

1. En forsikringstager, der til sig selv eller et familiemedlem har fået bevilget en protese, en større bandage eller andre større naturalydelser af en medlemsstats institution, før han blev forsikret efter den for institutionen i en anden medlemsstat gældende lovgivning, har ret til disse ydelser for den førstnævnte institutions regning, selv om de er bevilget på et tidspunkt, hvor den pågældende allerede var blevet forsikret efter den for den sidstnævnte institution gældende lovgivning.

2. Den Administrative Kommission udarbejder en fortegnelse over de ydelser, der er omfattet af stk. 1.

▼ **C1***Artikel 34***Dobbeltbetalinger ved plejebehov af ubegrænset varighed**

1. Såfremt en person, der modtager kontantbetalinger ved plejebehov af ubegrænset varighed, der skal behandles som betalinger ved sygdom og derfor bliver givet af den medlemsstat, der ifølge artikel 21 eller 29 er kompetent til at udrede kontantbetalinger, samtidig i henhold til dette kapitel også over for bopæls- eller opholdsstedets institution i en anden medlemsstat fremsætter krav om naturaltbetalinger, der er fastsat til samme formål, og hvis omkostninger en institution i førstnævnte medlemsstat ifølge artikel 35 ligeledes skal godtgøre, kan den generelle bestemmelse i artikel 10 om at forhindre dobbeltbetalinger kun anvendes med følgende begrænsninger: såfremt den pågældende person gør krav på og modtager de relevante naturaltbetalinger, nedsættes kontantbetalingen med det beløb for naturaltbetalingen, der kræves eller kan kræves hos den institution i den første medlemsstat, der er kompetent med hensyn til at godtgøre omkostningerne.

2. Den Administrative Kommission udarbejder en fortegnelse over de kontant- og naturaltbetalinger, der er omhandlet i stk. 1.

3. To eller flere medlemsstater eller disse staters kompetente myndigheder kan aftale andre eller supplerende ordninger, der dog ikke må være mindre gunstige for de pågældende end principperne i stk. 1.

*Artikel 35***Refusion mellem institutionerne**

1. De naturaltbetalinger, der udredes af en medlemsstats institution for en anden medlemsstats institutions regning efter bestemmelserne i dette kapitel, refunderes fuldt ud.

2. De i stk. 1 omhandlede refusioner fastsættes og gennemføres efter de regler, der er fastsat i gennemførelsesforordningen, enten mod dokumentation for de faktiske udgifter eller på grundlag af faste beløb for medlemsstater, hvis retlige eller administrative strukturer er af en sådan art, at anvendelse af refusion på grundlag af faktiske udgifter ikke er hensigtsmæssig.

3. To eller flere medlemsstater og deres kompetente myndigheder kan aftale andre refusionsregler eller give afkald på enhver refusion mellem de under disse medlemsstater hørende institutioner.

*KAPITEL 2***Ydelser ved arbejdsulykker og erhvervssygdomme***Artikel 36***Ret til naturaltbetalinger og kontantbetalinger**▼ **M1**

1. Medmindre andet følger af gunstigere bestemmelser i stk. 2 og 2a, finder artikel 17, artikel 18, stk. 1, artikel 19, stk. 1, og artikel 20, stk. 1, også anvendelse på betalinger i anledning af en arbejdsulykke eller erhvervssygdom.

▼C1

2. En person, der har bopæl eller opholder sig i en anden medlemsstat end den kompetente medlemsstat, og som rammes af en arbejdsulykke eller pådrager sig en erhvervssygdom, har ret til de særlige naturalydelse efter ordningen for arbejdsulykker og erhvervssygdomme, der for den kompetente institutions regning udredes af bopælsstedets eller opholdsstedets institution efter den for denne institution gældende lovgivning, som om den pågældende var forsikret efter denne lovgivning.

▼M3

2a. Den kompetente institution kan ikke afvise at give den tilladelse, der er omhandlet i artikel 20, stk. 1, til en person, der er ramt af en arbejdsulykke eller har pådraget sig en erhvervssygdom, og som har ret til ydelser for den pågældende institutions regning, hvis den behandling, som vedkommendes tilstand kræver, ikke kan ydes i bopælsmedlemsstaten inden for en frist, der er lægeligt forsvarlig under hensyn til den pågældendes aktuelle helbredstilstand og udsigterne for sygdommens udvikling.

▼C1

3. Artikel 21 finder også anvendelse på ydelser efter dette kapitel.

*Artikel 37***Udgifter ved transport**

1. Den kompetente institution i en medlemsstat, hvis lovgivning indeholder bestemmelser om overtagelse af udgifterne ved transport af en person, som har været udsat for en arbejdsulykke eller lider af en erhvervssygdom, enten til hans bopæl eller til et hospital, afholder sådanne transportudgifter til det tilsvarende sted i en anden medlemsstat, hvor den pågældende er bosat, for så vidt institutionen i forvejen har givet sit samtykke til en sådan transport under behørig hensyntagen til de grunde, der taler herfor. Et sådant samtykke er ikke påkrævet, hvis den tilskadekomne er grænsearbejder.

2. Den kompetente institution i en medlemsstat, hvis lovgivning indeholder bestemmelser om overtagelse af udgifterne ved transport til begravelsessted af en person, der er omkommet ved en arbejdsulykke, afholder sådanne transportudgifter til det tilsvarende sted i en anden medlemsstat, hvor den pågældende var bosat, da ulykken indtraf, efter den for denne institution gældende lovgivning.

*Artikel 38***Ydelser i anledning af en erhvervssygdom, når den tilskadekomne person har været udsat for samme risiko i flere medlemsstater**

Når en person, der har pådraget sig en erhvervssygdom, har været beskæftiget med en aktivitet, der i kraft af sin art må antages at kunne forårsage den pågældende sygdom, under lovgivningen i to eller flere medlemsstater, tilkendes de ydelser, som den pågældende eller hans efterladte kan gøre krav på, alene efter den stats lovgivning, hvis betingelser den pågældende senest har opfyldt.

▼C1

*Artikel 39***Forværring af en erhvervssygdom**

I tilfælde af forværring af en erhvervssygdom, for hvilken den person, der lider af sygdommen har modtaget eller modtager erstatning efter en medlemsstats lovgivning, gælder følgende regler:

- a) Såfremt den pågældende ikke efter den første udbetaling af ydelsen har haft en lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed i en anden medlemsstat, der må antages at kunne forårsage eller forværre den pågældende sygdom, påhviler det den kompetente institution i den førstnævnte stat at afholde de med ydelserne forbundne udgifter under hensyntagen til den indtrådte forværring, efter den for denne institution gældende lovgivning.
- b) Såfremt den pågældende efter den første udbetaling af ydelsen har haft en sådan beskæftigelse i en anden medlemsstat, påhviler det den kompetente institution i den førstnævnte medlemsstat at afholde de med ydelserne forbundne udgifter uden hensyntagen til den indtrådte forværring, efter den for denne institution gældende lovgivning. Den kompetente institution i den sidstnævnte medlemsstat yder den pågældende et tillæg, hvis størrelse svarer til forskellen mellem de ydelser, der efter den for denne institution gældende lovgivning tilkommer ham efter den indtrådte forværring, og de ydelser, som ville have tilkommet ham, før forværringen indtrådte, efter den for denne institution gældende lovgivning, hvis han havde pådraget sig den pågældende sygdom på et tidspunkt, hvor han var omfattet af denne medlemsstats lovgivning.
- c) En medlemsstats lovbestemmelser om nedsættelse, midlertidig inddragelse eller bortfald af ydelser, finder ikke anvendelse på en person, der modtager ydelser, som er blevet fastsat af institutioner i to medlemsstater i henhold til litra b).

*Artikel 40***Regler for anvendelsen af særbestemmelser i visse lovgivninger**

1. Såfremt der i den medlemsstat, hvor den berørte person har bopæl eller opholder sig, ikke findes nogen forsikring mod arbejdsulykker eller erhvervssygdomme, eller såfremt der ikke under en bestående forsikringsordning er oprettet nogen institution, der udreder naturalydelser, skal disse ydelser udredes af den institution på bopæls- eller opholdsstedet, som det påhviler at udrede naturalydelser i sygdomstilfælde.
2. Såfremt der ikke findes nogen forsikring mod arbejdsulykker eller erhvervssygdomme i den kompetente medlemsstat, finder bestemmelserne i dette kapitel om naturalydelser dog anvendelse på en person, der er berettiget til sådanne ydelser i tilfælde af sygdom, moderskab eller dermed ligestillede ydelser ved faderskab i henhold til lovgivningen i den kompetente medlemsstat, når personen kommer ud for en arbejdsulykke eller lider af en erhvervssygdom, efter at vedkommende har bosat sig eller opholder sig i en anden medlemsstat. Udgifterne afholdes af den institution, der er kompetent vedrørende naturalydelser i henhold til lovgivningen i den kompetente medlemsstat.
3. Artikel 5 gælder for den kompetente institution i en medlemsstat med hensyn til ligestilling af arbejdsulykker eller erhvervssygdomme, der senere er indtruffet eller konstateret under lovgivningen i en anden

▼C1

medlemsstat, ved fastsættelse af invaliditetsgraden, af retten til ydelser eller af disses størrelse, på betingelse af:

- a) at der for en tidligere indtrådt eller konstateret arbejdsulykke eller erhvervssygdom ikke er tilkendt erstatning i henhold til den for institutionen gældende lovgivning,

og

- b) at der for en senere indtrådt eller konstateret arbejdsulykke eller erhvervssygdom ikke tilkendes erstatning i henhold til den i den anden medlemsstat gældende lovgivning, under hvilken ulykken eller sygdommen er indtrådt eller konstateret.

Artikel 41

Refusion mellem institutionerne

1. Artikel 35 finder også anvendelse på ydelser efter dette kapitel, idet refusion sker mod dokumentation for de faktiske udgifter.
2. To eller flere medlemsstater eller deres kompetente myndigheder kan aftale andre refusionsregler eller give afkald på enhver refusion mellem de under dem hørende institutioner.

KAPITEL 3

Ydelser ved dødsfald

Artikel 42

Ret til ydelser, når dødsfaldet indtræffer — eller modtageren er bosat — i en anden medlemsstat end den kompetente stat

1. Hvis en forsikringstager eller et medlem af hans familie afgår ved døden i en anden medlemsstat end den kompetente medlemsstat, anses dødsfaldet for indtruffet på sidstnævnte medlemsstats område.
2. Det påhviler den kompetente institution at tilkende ydelser ved dødsfald efter den for denne institution gældende lovgivning, selv om modtageren er bosat i en anden medlemsstat end den kompetente medlemsstat.
3. Stk. 1 og 2 finder ligeledes anvendelse, såfremt dødsfaldet skyldes en arbejdsulykke eller en erhvervssygdom.

Artikel 43

Udbetaling af ydelser i tilfælde af en pensionists død

1. Såfremt en person, der modtager pension efter lovgivningen i en eller flere medlemsstater, afgår ved døden på et tidspunkt, da han er bosat i en anden medlemsstat end den, hvor den institution, som i medfør af artikel 24 og 25 er ansvarlig for at afholde udgifterne til natursydelser til den pågældende, er beliggende, skal de ydelser ved

▼C1

dødsfald, hvortil der er erhvervet ret efter den lovgivning, der gælder for denne institution, udbetales for dennes regning, som om pensionisten på det tidspunkt, da han afgik ved døden, var bosat i den medlemsstat, hvor nævnte institution er beliggende.

2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse for pensionisters familiemedlemmer.

*KAPITEL 4**Ydelser ved invaliditet**Artikel 44***Personer, der udelukkende er omfattet af type A-lovgivning**

1. I dette kapitel forstås ved »type A-lovgivning« enhver lovgivning, hvorefter størrelsen af ydelserne ved invaliditet er uafhængig af forsikrings- eller bopælsperiodernes længde, og som af den kompetente medlemsstat udtrykkeligt er medtaget i bilag VI, og ved »type B-lovgivning« forstås enhver anden lovgivning.

2. En person, som successivt eller skiftevis har været omfattet af to eller flere medlemsstats lovgivning, og som udelukkende har tilbagelagt forsikrings- eller bopælsperioder efter type A-lovgivning, har kun ret til ydelser fra institutionen i den medlemsstat, hvis lovgivning fandt anvendelse på det tidspunkt, hvor uarbejdsdygtigheden med påfølgende invaliditet indtrådte, i givet fald under hensyn til af artikel 45, og modtager de pågældende ydelser i overensstemmelse med nævnte lovgivning.

3. En person, der ikke har ret til ydelser efter stk. 2, modtager de ydelser, som den pågældende fortsat har ret til efter en anden medlemsstats lovgivning, i givet fald under hensyn til artikel 45.

4. Såfremt den i stk. 2 eller 3 nævnte lovgivning omfatter regler for nedsættelse, midlertidig inddragelse eller bortfald af ydelser ved invaliditet i tilfælde af sammenfald med andre indtægter eller med ydelser af en anden art som omhandlet i artikel 53, stk. 2, finder artikel 53, stk. 3, og artikel 55, stk. 3, tilsvarende anvendelse.

*Artikel 45***Særlige bestemmelser om sammenlægning af perioder**

Den kompetente institution i den medlemsstat, efter hvis lovgivning erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af retten til ydelser er betinget af, at der er tilbagelagt forsikrings- eller bopælsperioder, anvender om nødvendigt artikel 51, stk. 1, tilsvarende.

*Artikel 46***Personer, der enten udelukkende har været omfattet af type B-lovgivning eller af både type A- og B-lovgivning**

1. En person, som successivt eller skiftevis har været omfattet af to eller flere medlemsstats lovgivning, har, såfremt mindst en af disse stats lovgivning ikke er type A-lovgivning, ret til ydelser efter kapitel 5, der under hensyn til stk. 3 finder tilsvarende anvendelse.

▼C1

2. Såfremt den pågældende tidligere har været omfattet af type B-lovgivning og derefter bliver uarbejdsdygtig med invaliditet til følge, medens han er omfattet af type A-lovgivning, skal han dog modtage ydelser i overensstemmelse med artikel 44, på betingelse af:

— at han udelukkende opfylder betingelserne i denne lovgivning eller i anden lovgivning af samme type, i givet fald under hensyn til artikel 45, men uden at forsikrings- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter type B-lovgivning, medregnes,

og

— at han ikke gør krav på ydelser ved alderdom, jf. artikel 50, stk. 1.

3. En afgørelse, der er truffet af en institution i en medlemsstat angående en ansøgers invaliditetsgrad, er bindende for institutionen i enhver anden berørt medlemsstat, forudsat at bilag VII indeholder en anerkendelse af, at der er overensstemmelse mellem de i disse medlemsstats lovgivning fastlagte kriterier for invaliditetsgrad.

*Artikel 47***Forværring af invaliditet**

1. I tilfælde af forværring af invaliditet, for hvilken en person modtager ydelser efter lovgivningen i en eller flere medlemsstater, gælder følgende regler under hensyntagen til den indtrådte forværring:

- a) Ydelserne tilkendes i henhold til kapitel 5, der finder tilsvarende anvendelse.
- b) Hvis den pågældende har været omfattet af to eller flere type A-lovgivninger og efter modtagelsen af ydelser ikke har været omfattet af en anden medlemsstats lovgivning, tilkendes ydelserne ham dog i henhold til artikel 44, stk. 2.

2. Såfremt den samlede størrelse af den eller de ydelser, der skal udredes efter stk. 1, er lavere end størrelsen af den ydelse, som den pågældende modtog fra den kompetente institution, som tidligere var forpligtet til at udrede ydelserne, skal den sidstnævnte institution yde ham et tillæg, der svarer til forskellen mellem de nævnte beløb.

3. Såfremt den pågældende ikke har ret til ydelser fra en institution i en anden medlemsstat, skal den kompetente institution i den tidligere kompetente medlemsstat udrede ydelserne efter den for den pågældende institution gældende lovgivning, under hensyn til forværringen og i givet fald artikel 45.

*Artikel 48***Overgang fra ydelser ved invaliditet til ydelser ved alderdom**

1. Ydelser ved alderdom skal i givet fald træde i stedet for ydelser ved invaliditet på de betingelser, der er fastsat i den eller de lovgivninger, hvorefter de pågældende ydelser er tilkendt, og i overensstemmelse med kapitel 5.

2. Hvis en person, der modtager ydelser ved invaliditet, kan gøre krav på ydelser ved alderdom efter lovgivningen i en eller flere af de øvrige medlemsstater, skal enhver institution, som det påhviler at udrede ydelser ved invaliditet efter en medlemsstats lovgivning, i overensstemmelse med artikel 50 fortsat yde en person de ydelser ved invaliditet,

▼C1

han har ret til efter den for den pågældende institution gældende lovgivning, indtil det tidspunkt, hvor bestemmelserne i stk. 1 kommer til anvendelse for denne institutions vedkommende, eller så længe den pågældende opfylder betingelserne for at opnå disse ydelser.

3. Når ydelser ved alderdom træder i stedet for ydelser ved invaliditet, der er tilkendt efter en medlemsstats lovgivning i overensstemmelse med artikel 44, og den pågældende endnu ikke opfylder de betingelser, der er foreskrevet i lovgivningen i en eller flere af de øvrige medlemsstater, for at få ret til sådanne ydelser, modtager den pågældende ydelser ved invaliditet fra den eller de sidstnævnte stater fra den dag, hvor overgangen finder sted.

Sådanne ydelser ved invaliditet tilkendes i overensstemmelse med kapitel 5, som om dette kapitel fandt anvendelse på det tidspunkt, hvor uarbejdsdygtigheden med efterfølgende invaliditet indtrådte, indtil den pågældende opfylder de betingelser, der er foreskrevet i den eller de pågældende lovgivninger for at få ret til ydelser ved alderdom, eller hvis der ikke er fastsat bestemmelser om en sådan overgang, så længe han har ret til ydelser ved invaliditet efter den eller de pågældende lovgivninger.

4. Ydelser ved invaliditet, der er tilkendt efter artikel 44, beregnes på ny efter bestemmelserne i kapitel 5 fra det tidspunkt, hvor den pågældende opfylder betingelserne for erhvervelse af ret til ydelser ved invaliditet efter en type B-lovgivning eller modtager ydelser ved alderdom efter en anden medlemsstats lovgivning.

*Artikel 49***Særlige bestemmelser for tjenestemænd**

Artikel 6, 44, 46, 47, 48 og artikel 60, stk. 2 og 3, finder tilsvarende anvendelse på personer, der er omfattet af en særordning for tjenestemænd.

*KAPITEL 5****Alders- og efterladtepensioner****Artikel 50***Almindelige bestemmelser**

1. Når der er indgivet ansøgning om ydelser, fastsættes retten til ydelser af de kompetente institutioner i de medlemsstater, hvis lovgivning den pågældende har været omfattet af, medmindre den pågældende udtrykkeligt anmoder om, at fastsættelsen af ydelser ved alderdom efter lovgivningen i en eller flere medlemsstater stilles i bero.

2. Såfremt den pågældende på et bestemt tidspunkt ikke eller ikke længere opfylder de foreskrevne betingelser i alle de medlemsstaters lovgivning, han har været omfattet af, skal de institutioner, som anvender en lovgivning, hvis betingelser er opfyldt, ved beregningen af ydelser efter artikel 52, stk. 1, litra a) eller b), ikke medregne perioder, der er tilbagelagt efter lovgivninger, hvis betingelser ikke eller ikke længere er opfyldt, hvis denne medregning fører til et lavere ydelsesbeløb.

▼ C1

3. Stk. 2 finder tilsvarende anvendelse, når den pågældende udtrykkeligt har anmodet om, at fastsættelsen af en eller flere ydelser ved alderdom stilles i bero.

4. Der foretages automatisk en fornyet beregning af ydelserne fra det tidspunkt, hvor de betingelser, der er foreskrevet i en eller flere af de øvrige lovgivninger, er opfyldt, eller når den pågældende anmoder om fastsættelse af en ydelse ved alderdom, der er blevet stillet i bero i overensstemmelse med stk. 1, medmindre de perioder, der er tilbagelagt efter andre lovgivninger, allerede er medregnet i henhold til stk. 2 eller 3.

*Artikel 51***Særlige bestemmelser om sammenlægning af perioder**

1. Såfremt tilkendelse af visse ydelser efter en medlemsstats lovgivning er betinget af, at der er tilbagelagt forsikringsperioder udelukkende inden for en bestemt beskæftigelse som lønnet eller selvstændig eller inden for et fag, for hvilke der gælder en særordning, som anvendes på personer, der udøver lønnet eller selvstændig virksomhed, medregner den kompetente institution i medlemsstaten kun de perioder, der tilbagelagt efter en anden medlemsstats lovgivning efter en tilsvarende ordning, eller hvis en sådan ikke findes, inden for samme fag eller i givet fald inden for den samme lønnede beskæftigelse eller selvstændige virksomhed.

Såfremt den pågældende på grundlag af de således tilbagelagte perioder ikke opfylder betingelserne for at modtage ydelser efter en særordning, medregnes disse perioder ved tilkendelse af ydelser efter den almindelige ordning, eller, hvis en sådan ordning ikke findes, efter ordningen for arbejdstagere eller funktionærer, forudsat at den pågældende har været omfattet af en af disse ordninger.

2. De forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter en særordning i en medlemsstat, medregnes ved tilkendelse af ydelser efter den almindelige ordning, eller, hvis en sådan ikke findes, efter den ordning, der i en anden medlemsstat gælder for arbejdstagere eller funktionærer, forudsat at den pågældende har været omfattet af en af disse ordninger, også selv om de pågældende perioder allerede er medregnet i sidstnævnte medlemsstat efter en særordning.

▼ M1

3. Såfremt erhvervelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser efter lovgivningen eller en særlig ordning i en medlemsstat er betinget af, at den pågældende på tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden var forsikret, anses denne betingelse for at være opfyldt, hvis den pågældende tidligere har været forsikret i henhold til den pågældende medlemsstats lovgivning eller en særlig ordning, og hvis den pågældende på tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden er forsikret i henhold til en anden medlemsstats lovgivning for den samme forsikringsbegivenhed, eller hvis dette ikke er tilfældet, kan gøre krav på en ydelse i henhold til en anden medlemsstats lovgivning for den samme forsikringsbegivenhed. Denne sidstnævnte betingelse anses dog for opfyldt i de i artikel 57 omhandlede tilfælde.

▼ C1*Artikel 52***Ydelsernes fastsættelse**

1. Den kompetente institution beregner det ydelsesbeløb, der skal udredes:

- a) i henhold til den for institutionen gældende lovgivning, men kun hvis de betingelser, der kræves for ret til ydelser, udelukkende er opfyldt efter national lovgivning (national ydelse)

▼C1

b) ved at beregne et teoretisk beløb og derefter et faktisk beløb (pro rata-ydelse) således:

- i) det teoretiske beløb for ydelsen er lig den ydelse, som den pågældende ville kunne gøre krav på, hvis samtlige forsikrings- og/eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter de øvrige medlemsstaters lovgivning, havde været tilbagelagt efter den for institutionen gældende lovgivning på det tidspunkt, da ydelsen skulle fastsættes. Såfremt ydelsesbeløbet efter nævnte lovgivning ikke afhænger af længden af de tilbagelagte perioder, anses dette beløb for at være det teoretiske beløb
- ii) den kompetente institution fastsætter derefter det faktiske beløb for pro rata-ydelsen på grundlag af det teoretiske beløb efter forholdet mellem længden af de forsikrings- og/eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter den for institutionen gældende lovgivning forud for forsikringsbegivenhedens indtræden, og den samlede længde af de forsikrings- og/eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter alle de medlemsstaters lovgivning, som den pågældende har været omfattet af, forud for forsikringsbegivenhedens indtræden.

2. Den kompetente institution anvender i givet fald samtlige regler om nedsættelse, midlertidig inddragelse eller bortfald af ydelser, der er fastsat i den for institutionen gældende lovgivning, på ydelsesbeløbet beregnet i henhold til stk. 1, litra a) og b), inden for de grænser, der er fastsat i artikel 53, 54 og 55.

3. Den pågældende har fra den kompetente institution i hver af de berørte medlemsstater ret til det højeste af de ydelsesbeløb, der er beregnet i henhold til stk. 1, litra a) og b).

▼M1

4. Når beregningen i henhold til stk. 1, litra a), i en medlemsstat altid fører til det resultat, at den nationale ydelse er lig med eller højere end pro rata-ydelsen, beregnet i henhold til stk. 1, litra b), kan den kompetente institution undlade at foretage pro rata-beregning, når:

- i) et sådant tilfælde er omhandlet i del 1 i bilag VIII
- ii) ingen bestemmelser om forbud mod sammenfald af ydelser som omhandlet i artikel 54 og 55 finder anvendelse, medmindre betingelserne i artikel 55, stk. 2, er opfyldt, og
- iii) artikel 57 ikke finder anvendelse på sagens særlige omstændigheder i forbindelse med forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter en anden medlemsstats lovgivning.

5. Uanset stk. 1, 2 og 3 anvendes pro rata-beregningen ikke på ordninger for ydelser, hvor tidsrum ikke indvirker på beregningen, såfremt sådanne ordninger er anført i del 2 i bilag VIII. I sådanne tilfælde har den pågældende ret til den ydelse, der beregnes efter lovgivningen i den berørte medlemsstat.

▼C1*Artikel 53***Antikumulationsregler**

1. Sammenfald af ydelser ved invaliditet, alderdom og til efterladte, som beregnes eller udredes på grundlag af forsikrings- og/eller bopælsperioder, der er tilbagelagt af en og samme person, betragtes som sammenfald af ydelser af samme art.

▼C1

2. Sammenfald af ydelser, der ikke kan betragtes som ydelser af samme art i den i stk. 1 anførte forstand, betragtes som sammenfald af ydelser af forskellig art.

3. Følgende bestemmelser gælder for anvendelsen af antikumulationsregler i en medlemsstats lovgivning, når der er sammenfald mellem en ydelse ved invaliditet, alderdom eller til efterladte med en ydelse af samme art eller en ydelse af forskellig art eller sammenfald med andre indtægter:

- a) Den kompetente institution skal kun tage hensyn til ydelser eller indtægter, der er erhvervet eller opnået i en anden medlemsstat, såfremt det er fastsat i den for institutionen gældende lovgivning, at ydelser eller indtægter, der er erhvervet eller opnået i udlandet, skal tages i betragtning.
- b) Den kompetente institution skal tage hensyn til det ydelsesbeløb, der skal udbetales af en anden medlemsstat inden fradrag af skat, sociale sikringsbidrag og andre individuelle indeholdelser, medmindre den for institutionen gældende lovgivning indeholder antikumulationsregler, der skal anvendes efter sådanne indeholdelser på de betingelser og efter de procedurer, som er fastlagt i gennemførelsesforordningen.
- c) Den kompetente institution skal ikke tage hensyn til det ydelsesbeløb, der er erhvervet ret til efter lovgivningen i en anden medlemsstat på grundlag af en frivillig eller frivillig fortsat forsikring.
- d) Såfremt en enkelt medlemsstat anvender antikumulationsregler, fordi den pågældende modtager ydelser af samme eller af anden art i henhold til andre medlemsstaters lovgivning eller har andre indtægter, der er opnået i andre medlemsstater, kan den pågældende ydelse højst nedsættes med et beløb, der svarer til beløbet for sådanne ydelser eller for sådanne indtægter.

Artikel 54

Sammenfald af ydelser af samme art

1. Ved sammenfald af ydelser af samme art, der skal udbetales efter lovgivningen i to eller flere medlemsstater, finder antikumulationsreglerne i en medlemsstats lovgivning ikke anvendelse på en pro rata-ydelse.

2. Antikumulationsreglerne finder kun anvendelse på en national ydelse, såfremt det drejer sig om

- a) en ydelse, hvis størrelse er uafhængig af forsikrings- eller bopælsperiodernes længde

eller

- b) en ydelse, hvis størrelse fastsættes på grundlag af en fiktiv periode, der anses for at være tilbagelagt mellem tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden og et senere tidspunkt, når der samtidig består ret til en sådan ydelse og

- i) enten en ydelse af samme art, medmindre to eller flere medlemsstater har indgået aftale om ikke at medregne samme fiktive periode mere end én gang

eller

- ii) en ydelse som omhandlet i litra a) ovenfor.

De i litra a) og b) nævnte ydelser og aftaler er anført i bilag IX.

▼C1

*Artikel 55***Samtidig ret til ydelser af forskellig art**

1. Såfremt det på grund af udbetaling af ydelser af forskellig art eller anden indtægt er nødvendigt at anvende antikumulationsreglerne i den pågældende medlemsstats lovgivning, fordi der er tale om:

- a) to eller flere nationale ydelser, skal de kompetente institutioner dividere ydelsen eller ydelserne eller en anden indtægt, som er blevet medregnet, med antallet af ydelser, som er omfattet af de nævnte regler.

Anvendelsen af denne litra kan dog ikke fratage den pågældende sin status som pensionist i forbindelse med anvendelse af de andre kapitler i dette afsnit på de betingelser og efter de procedurer, som er fastlagt i gennemførelsesforordningen

- b) en eller flere pro rata-ydelser, skal de kompetente institutioner med henblik på anvendelsen af antikumulationsreglerne medregne ydelsen eller ydelserne eller andre indtægter samt alle andre bestanddele svarende til forholdet mellem de forsikrings- og/eller bopælsperioder, der er taget i betragtning ved den i artikel 52, stk. 1, litra b), nr. ii), omhandlede beregning

eller

- c) en eller flere nationale ydelser og en eller flere pro rata-ydelser, skal de kompetente institutioner lade litra a) finde tilsvarende anvendelse for så vidt angår nationale ydelser og lade litra b) finde tilsvarende anvendelse for så vidt angår pro rata-ydelser.

2. Den kompetente institution foretager ikke deling af nationale ydelser, hvis den for institutionen gældende lovgivning indeholder bestemmelser om, at ydelser af forskellig art og/eller anden indtægt samt alle andre bestanddele skal medregnes med et beløb svarende til forholdet mellem de i artikel 52, stk. 1, litra b), nr. ii), omhandlede forsikrings- og/eller bopælsperioder.

3. Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse, såfremt det i en eller flere medlemsstaters lovgivning er fastsat, at der ikke opstår ret til ydelser i de tilfælde, hvor den pågældende får udbetalt en ydelse af anden art efter lovgivningen i en anden medlemsstat eller har andre indtægter.

*Artikel 56***Supplerende bestemmelser om beregning af ydelser**

1. For beregningen af de i artikel 52, stk. 1, litra b), omhandlede teoretiske beløb og pro rata-beløb gælder følgende regler:

- a) Såfremt den samlede længde af de forsikrings- og/eller bopælsperioder, der efter lovgivningen i samtlige berørte medlemsstater er tilbagelagt forud for forsikringsbegivenhedens indtræden, overstiger den længste forsikringstid, der kræves efter lovgivningen i en af disse medlemsstater for at opnå fuld ydelse, skal den pågældende medlemsstats kompetente institution medregne denne forsikringstid i stedet for den samlede længde af de tilbagelagte perioder; denne beregningsmetode må ikke føre til, at den pågældende institution skal udrede et større ydelsesbeløb end størrelsen af den fulde ydelse, der er fastsat i den for denne institution gældende lovgivning. Denne bestemmelse finder ikke anvendelse på ydelser, hvis størrelse er uafhængig af forsikringsperiodernes længde.

▼ **C1**

- b) Proceduren for medregning af sammenfaldende perioder findes i gennemførelsesforordningen.
- c) såfremt det i en medlemsstats lovgivning er fastsat, at ydelserne beregnes på grundlag af gennemsnitlige, forholdsmæssige, faste eller fiktive indtægter, bidrag, bidragsbaser, tillæg, indtjening, andre beløb eller en kombination af flere af disse, skal den kompetente institution:
- i) fastsætte beregningsgrundlaget for ydelserne udelukkende på grundlag af de forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning
 - ii) med henblik på fastsættelsen af det beløb, der skal beregnes på grundlag af de forsikrings- og/eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter lovgivningen i de øvrige medlemsstater, anvende de samme bestanddele, der er fastsat eller konstateret for de forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning

► **M1** om nødvendigt ◀ i overensstemmelse med de procedurer i bilag XI, som er fastsat for den berørte medlemsstat;

▼ **M1**

- d) i tilfælde af, at litra c) ikke kan anvendes, fordi ydelsen efter medlemsstatens lovgivning skal beregnes på grundlag af andre elementer end forsikringsperioder eller bopælsperioder, der ikke er knyttet til tid, tager den kompetente institution for den enkelte forsikrings- eller bopælsperiode, der er tilbagelagt efter en anden medlemsstats lovgivning, hensyn til størrelsen af den indtjente kapital, den kapital, der betragtes som indtjent, eller andre elementer til beregningen efter den lovgivning, som institutionen forvalter, divideret med de tilsvarende tidsenheder i den pågældende pensionsordning.

▼ **C1**

2. Bestemmelserne i en medlemsstats lovgivning om regulering af de bestanddele, der er indgået i beregningen af ydelserne, finder i givet fald anvendelse på bestanddele, som den kompetente institution i denne medlemsstat skal tage hensyn til i overensstemmelse med stk. 1, i forbindelse med de forsikrings- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter andre medlemsstaters lovgivning.

*Artikel 57***Forsikrings- eller bopælsperioder på under et år**

1. Uanset artikel 52, stk. 1, litra b), er en medlemsstats institution ikke forpligtet til at tilkende ydelser på grundlag af perioder, der er tilbagelagt efter den for denne institution gældende lovgivning, og som skal tages i betragtning ved forsikringsbegivenhedens indtræden, såfremt

— de omtalte perioder sammenlagt er på under ét år

og

— der ikke alene på grundlag af disse perioder består ret til ydelser efter denne lovgivning.

I denne artikel forstås ved »perioder«: alle forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioder eller perioder med selvstændig erhvervsvirksomhed, som enten kvalificerer til eller direkte øger den pågældende ydelse.

2. Den kompetente institution i hver af de øvrige berørte medlemsstater skal medregne de i stk. 1 nævnte perioder, jf. artikel 52, stk. 1, litra b) nr. i).

▼ C1

3. Såfremt anvendelsen af stk. 1 ville medføre, at samtlige institutioner i de berørte stater blev fritaget for pligten til at udrede ydelser, skal ydelserne tilkendes alene efter lovgivningen i den medlemsstat, hvis betingelser den pågældende senest har opfyldt, som om samtlige forsikrings- og bopælsperioder, der er tilbagelagt og medregnet efter artikel 6 og artikel 51, stk. 1 og 2, har været tilbagelagt efter den pågældende medlemsstats lovgivning.

▼ M1

4. Denne artikel anvendes ikke på ordningerne i bilag VIII, del 2.

▼ C1*Artikel 58***Ydelse af tillæg**

1. En person, der modtager ydelser i henhold til dette kapitel, kan ikke få tilkendt et beløb, der er lavere end den minimumsydelse, som for en forsikrings- eller bopælsperiode svarende til samtlige perioder, der efter bestemmelserne i dette kapitel er taget i betragtning ved ydelsens fastsættelse, er fastsat i lovgivningen i bopælsmedlemsstaten, og efter hvis lovgivning han har ret til ydelser.

2. Den kompetente institution i den pågældende medlemsstat skal gennem hele det tidsrum, hvor den pågældende er bosat i denne stat, udbetale ham et tillæg svarende til forskellen mellem summen af de ydelser, der tilkommer ham efter dette kapitel, og størrelsen af minimumsydelsen.

*Artikel 59***Regulering og fornyet beregning af ydelser**

1. Såfremt metoden for fastsættelse eller reglerne for beregning af ydelser ændres i medfør af en medlemsstats lovgivning, eller såfremt der sker en relevant ændring i den pågældendes personlige situation, der efter denne lovgivning resulterer i en justering af ydelsen, foretages der en fornyet beregning i medfør af artikel 52.

2. Såfremt ydelserne i den pågældende medlemsstat ændres med en procentdel eller et bestemt beløb som følge af stigninger i leveomkostningerne, ændringer i indtægtsniveauet eller andre forhold, som giver anledning til regulering, finder en sådan procentsats eller et sådant bestemt beløb dog direkte anvendelse på de ydelser, der er fastsat efter artikel 52, uden at der skal foretages fornyet beregning.

*Artikel 60***Særlige bestemmelser for tjenestemænd**

1. Artikel 6, artikel 50, artikel 51, stk. 3, og artikel 52-59 finder tilsvarende anvendelse på personer, der er omfattet af en særlig ordning for tjenestemænd.

2. Såfremt erhvervelse, fortabelse, bevarelse eller generhvervelse af ret til ydelser efter en særordning for tjenestemænd i henhold til en kompetent medlemsstats lovgivning er betinget af, at samtlige forsikringsperioder er tilbagelagt efter en eller flere særordninger for tjenestemænd i denne medlemsstat eller efter ordninger, som efter denne medlemsstats lovgivning anses for at svare til sådanne perioder, medregner den kompetente institution i den pågældende medlemsstat dog udelukkende de perioder, der kan anerkendes efter den for denne institution gældende lovgivning.

▼C1

Såfremt den pågældende på grundlag af de således tilbagelagte perioder ikke opfylder betingelserne for at modtage disse ydelser, medregnes disse perioder ved tilkendelse af ydelser efter den almindelige ordning eller, hvis en sådan ordning ikke findes, efter ordningen for arbejdstagere eller funktionærer, alt efter omstændighederne.

3. Når ydelserne efter en særordning for tjenestemænd i henhold til en medlemsstats lovgivning beregnes på grundlag af det senest udbetalte vederlag eller de vederlag, der er oppebåret i løbet af en referenceperiode, tager den kompetente institution i denne stat ved beregningen udelukkende hensyn til det behørigt fremskrevne vederlag, der er oppebåret i den eller de perioder, hvor den pågældende var omfattet af denne lovgivning.

KAPITEL 6

Arbejdsløshedsydelser

Artikel 61

Særlige bestemmelser om sammenlægning af forsikringsperioder, beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig virksomhed

1. Den kompetente institution i en medlemsstat, i hvis lovgivning erhvervelse, bevarelse, generhvervelse eller varighed af retten til ydelser er betinget af, at der er tilbagelagt enten forsikringsperioder, beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig virksomhed, skal i fornødent omfang medregne forsikringsperioder, beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig virksomhed, der er tilbagelagt efter enhver anden medlemsstats lovgivning, som om det drejer sig om perioder, der er blevet tilbagelagt efter den for institutionen gældende lovgivning.

Når retten til ydelser i henhold til gældende lovgivning er betinget af, at der er tilbagelagt forsikringsperioder, medregnes beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig virksomhed, der er tilbagelagt efter lovgivningen i en anden medlemsstat, dog kun, hvis disse perioder ville være blevet anset for forsikringsperioder, hvis de var blevet tilbagelagt efter gældende lovgivning.

2. Med undtagelse af de tilfælde, der er nævnt i artikel 65, stk. 5, litra a), er anvendelsen af stk. 1 betinget af, at den pågældende senest, efter bestemmelserne i den lovgivning i henhold til hvilken der ansøges om ydelser, har tilbagelagt:

- forsikringsperioder, hvis denne lovgivning kræver forsikringsperioder
- beskæftigelsesperioder, hvis denne lovgivning kræver beskæftigelsesperioder,
- eller
- perioder med selvstændig virksomhed, hvis denne lovgivning kræver perioder med selvstændig virksomhed.

Artikel 62

Beregning af ydelserne

1. Den kompetente institution i en medlemsstat, hvis lovgivning fastsætter, at ydelserne beregnes på grundlag af størrelsen af den tidligere løn- eller erhvervsindtægt, skal som grundlag for beregningen kun benytte den løn- eller erhvervsindtægt, som den pågældende har haft under sin seneste lønnede beskæftigelse eller selvstændige virksomhed efter denne lovgivning.

▼ C1

2. Bestemmelserne i stk. 1 finder ligeledes anvendelse, såfremt den for den kompetente institution gældende lovgivning foreskriver en fast referenceperiode til bestemmelse af, hvilken lønindtægt der skal danne grundlag for beregningen af ydelserne, og hvor den pågældende i hele eller en del af denne periode har været underlagt lovgivningen i en anden medlemsstat.

3. Uden at stk. 1 og 2 berøres heraf, skal bopælsstedets institution for så vidt angår ► **M1** arbejdsløse ◀, der er omfattet af artikel 65, stk. 5, litra a), tage hensyn til den løn- eller erhvervsindtægt, som den pågældende har haft i den medlemsstat, hvis lovgivning han var underlagt under sin seneste beskæftigelse eller selvstændige virksomhed, i overensstemmelse med bestemmelserne i gennemførelsesforordningen.

▼ M3*Artikel 63***Særlige bestemmelser vedrørende ophævelse af bopælsbestemmelser**

Ved anvendelsen af dette kapitel finder artikel 7 kun anvendelse i forbindelse med de i artikel 64, 65 og 65a omhandlede tilfælde og inden for de deri fastlagte grænser.

▼ C1*Artikel 64***Arbejdsløse, som rejser til en anden medlemsstat**

1. En fuldtidsledig, der opfylder en kompetent medlemsstats lovgivnings betingelser for at være ydelsesberettiget, og som rejser til en anden medlemsstat for at søge beskæftigelse, bevarer retten til kontantydelse ved arbejdsløshed på følgende betingelser og inden for følgende grænser:

- a) Den arbejdsløse skal før sin afrejse have været tilmeldt som arbejdsøgende og have stået til rådighed for arbejdsformidlingen i den kompetente medlemsstat i mindst fire uger, efter at han blev arbejdsløs. Det kompetente arbejdsformidlingskontor eller den kompetente institution kan dog give samtykke til, at han rejser inden udløbet af denne frist.
- b) Den arbejdsløse skal tilmelde sig som arbejdssøgende ved arbejdsformidlingen i den medlemsstat, hvortil han rejser, underkastes den dér bestående kontrol og overholde de betingelser, der er fastsat i denne medlemsstats lovgivning. Denne betingelse betragtes som opfyldt for den periode, der går forud for tilmeldingen, hvis denne finder sted inden syv dage efter det tidspunkt, hvor han ophørte med at stå til rådighed for arbejdsformidlingen i den medlemsstat, han har forladt. I undtagelsestilfælde kan det kompetente arbejdsformidlingskontor eller den kompetente institution forlænge denne frist.
- c) Retten til ydelser bevares i tre måneder, regnet fra det tidspunkt, hvor den arbejdsløse ophørte med at stå til rådighed for arbejdsformidlingen i den medlemsstat, han har forladt, dog således at det samlede tidsrum, for hvilket der tilkendes ydelser, ikke kan overstige det samlede tidsrum, hvor den arbejdsløse har ret til ydelser i medfør af den nævnte medlemsstats lovgivning; de tre måneder kan af det kompetente arbejdsformidlingskontor eller den kompetente institution forlænges til højst seks måneder.
- d) Ydelserne udredes af den kompetente institution efter den for institutionen gældende lovgivning, og for denne institutions regning.

▼C1

2. Såfremt den pågældende vender tilbage til den kompetente medlemsstat ved eller inden udløbet af den periode, i hvilken han efter bestemmelserne i stk. 1, litra c), har ret til ydelser, er han fortsat berettiget til ydelser efter denne medlemsstats lovgivning. Såfremt han ikke vender tilbage til den kompetente medlemsstat ved eller inden udløbet af nævnte periode, mister han enhver ret til ydelser efter denne stats lovgivning, medmindre denne lovgivning indeholder gunstigere bestemmelser. I undtagelsestilfælde kan det kompetente arbejdsformidlingskontor eller den kompetente institution tillade den pågældende at vende tilbage senere, uden at han mister sine rettigheder.

3. Mellem to beskæftigelsesperioder er den maksimale samlede periode, hvor der er ret til ydelser i henhold til stk. 1, tre måneder, medmindre lovgivningen i den kompetente medlemsstat indeholder gunstigere bestemmelser; de(n) kompetente myndighed(er) eller institution(er) kan forlænge denne periode til højst seks måneder.

4. Reglerne for informationsudveksling, samarbejde og gensidig bistand mellem institutionerne og kontorerne i den kompetente medlemsstat og i den medlemsstat, hvortil den pågældende rejser for at søge beskæftigelse, fastsættes i gennemførelsesforordningen.

Artikel 65

Arbejdsløse, som var bosat i en anden medlemsstat end den kompetente stat

1. En person, som er delvis eller periodevis arbejdsløs, og som under sin seneste beskæftigelse eller selvstændige virksomhed var bosat i en anden medlemsstat end den kompetente medlemsstat, skal stille sig til rådighed for sin arbejdsgiver eller arbejdsformidlingen i den kompetente medlemsstat. Han har ret til ydelser efter den kompetente medlemsstats lovgivning, som om han var bosat i nævnte medlemsstat. Disse ydelser udredes af institutionen i den kompetente medlemsstat.

2. En fuldtidsledig, der under sin seneste beskæftigelse eller selvstændige virksomhed var bosat i en anden medlemsstat end den kompetente medlemsstat, og som fortsat er bosat i den medlemsstat eller vender tilbage til den medlemsstat, skal stille sig til rådighed for arbejdsformidlingen i bopælsmedlemsstaten. Uden at det berører artikel 64, kan en fuldtidsledig som et supplerende skridt stille sig til rådighed for arbejdsformidlingen i den medlemsstat, hvor han senest havde beskæftigelse eller selvstændig virksomhed.

En arbejdsløs, der ikke er grænsearbejder, og som ikke vender tilbage til sin bopælsmedlemsstat, skal stille sig til rådighed for arbejdsformidlingen i den medlemsstat, hvis lovgivning han senest var underlagt.

3. Den i stk. 2, første punktum, nævnte fuldtidsledige skal tilmelde sig som arbejdssøgende ved arbejdsformidlingen i den medlemsstat, hvor han er bosat, og underkastes den dér bestående kontrol og overholde de betingelser, der er fastsat i denne medlemsstats lovgivning. Såfremt han også vælger at tilmelde sig som arbejdssøgende i den medlemsstat, hvor han havde sin seneste beskæftigelse eller selvstændige virksomhed, skal han opfylde de forpligtelser, der gælder i den stat.

▼ **C1**

4. Gennemførelsen af stk. 2, andet punktum, og stk. 3, andet punktum, samt reglerne for informationsudveksling, samarbejde og gensidig bistand mellem institutionerne og kontorerne i bopælsmedlemsstaten og i den medlemsstat, hvor den pågældende havde sin seneste beskæftigelse, fastsættes i gennemførelsesforordningen.

5. a) Den i stk. 2, første og andet punktum, nævnte fuldtidsledige har ret til ydelser i overensstemmelse med lovgivningen i bopælsmedlemsstaten, som om han havde været underlagt den lovgivning under sin seneste lønnede beskæftigelse eller selvstændige virksomhed. Disse ydelser udredes af institutionen på det sted, hvor den pågældende er bosat.

b) En arbejdstager, der ikke er grænsearbejder, og som har fået udbetalt ydelser for den kompetente institutions regning i den medlemsstat, hvis lovgivning han senest var underlagt, modtager ved sin tilbagevenden til bopælsmedlemsstaten ydelser i overensstemmelse med artikel 64, idet ydelser efter litra a) suspenderes i den periode, hvor han modtager ydelser i henhold til den lovgivning, han senest var underlagt.

6. Ydelser, der efter stk. 5 udredes af institutionen på det sted, hvor den pågældende har bopæl, udredes fortsat for denne institutions regning. Den kompetente institution i den medlemsstat, hvis lovgivning han senest var underlagt, skal dog, med forbehold af stk. 7, til institutionen på det sted, hvor han har bopæl, refundere det fulde beløb af de ydelser, der af denne institution er udredt i de første tre måneder. Refusionsbeløbet i denne periode kan ikke være større end det beløb, der i tilfælde af arbejdsløshed udbetales efter den kompetente medlemsstats lovgivning. I det tilfælde, der omhandles i stk. 5, litra b), skal den periode, hvor ydelserne udredes i henhold til artikel 64, fradrages den periode, der er omhandlet i andet punktum i dette stykke. Reglerne for refusion fastsættes i gennemførelsesforordningen.

7. Den i stk. 6 omhandlede refusionsperiode forlænges dog til fem måneder, når den pågældende person i løbet af de forudgående 24 måneder har afsluttet beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig virksomhed af mindst 12 måneders varighed i den medlemsstat, hvis lovgivning han senest var underlagt, når sådanne perioder giver ret til arbejdsløshedsunderstøttelse.

8. Med henblik på stk. 6 og 7 kan to eller flere medlemsstater eller deres kompetente myndigheder aftale andre refusionsregler eller give afkald på enhver refusion mellem de institutioner, der er omfattet af deres lovgivning.

▼ **M3***Artikel 65a*

Særlige bestemmelser for fuldtidsledige selvstændige grænsearbejdere, hvor der ikke findes nogen arbejdsløshedsforsikringsordning for selvstændige erhvervsdrivende i bopælsmedlemsstaten

1. Uanset artikel 65 skal en fuldtidsledig person, der som grænsearbejder senest har tilbagelagt forsikringsperioder som selvstændig erhvervsdrivende eller perioder af selvstændig virksomhed, der er anerkendt med henblik på tilkendelse af arbejdsløshedsydelse i en

▼M3

anden medlemsstat end vedkommendes bopælsmedlemsstat, og hvis bopælsmedlemsstat har givet meddelelse om, at der ikke er nogen mulighed for, at nogen kategori af selvstændige erhvervsdrivende kan være omfattet af dens arbejdsløshedsforsikringsordning, tilmelde sig ved og stille sig til rådighed for arbejdsformidlingen i den medlemsstat, hvor den pågældende senest udøvede selvstændig virksomhed, og, når den pågældende ansøger om arbejdsløshedsydelse, fortsat overholde de betingelser, der er fastsat i sidstnævnte medlemsstats lovgivning. Den fuldtidsledige kan som et supplerende tiltag stille sig til rådighed for arbejdsformidlingen i bopælsmedlemsstaten.

2. Ydelser til den i stk. 1 omhandlede fuldtidsledige udredes af den medlemsstat, hvis lovgivning den pågældende senest har været omfattet af, i henhold til den lovgivning, den pågældende medlemsstat anvender.

3. Hvis den i stk. 1 omhandlede fuldtidsledige ikke ønsker at stille sig eller fortsætte med at være til rådighed for arbejdsformidlingen i den medlemsstat, hvor den pågældende senest udøvede sin virksomhed efter at være blevet tilmeldt der, og ønsker at søge arbejde i bopælsmedlemsstaten, finder artikel 64 tilsvarende anvendelse, bortset fra artikel 64, stk. 1, litra a). Det i artikel 64, stk. 1, litra c), første punktum, omhandlede tidsrum kan af den kompetente institution forlænges til udgangen af det tidsrum, hvor den arbejdsløse har ret til ydelser.

▼C1*KAPITEL 7**Efterløn**Artikel 66***Ydelser**

Når retten til efterløn i henhold til gældende lovgivning er betinget af, at der er tilbagelagt forsikringsperioder, beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig virksomhed, finder bestemmelserne i artikel 6 ikke anvendelse.

*KAPITEL 8**Familieydelser**Artikel 67***Familiemedlemmer som har bopæl i en anden medlemsstat**

En person har ret til familieydelser i henhold til den kompetente medlemsstats lovgivning også for de familiemedlemmer, der har bopæl i en anden medlemsstat, som om de havde bopæl i førstnævnte medlemsstat. En pensionist har dog ret til familieydelser i henhold til lovgivningen i den medlemsstat, der er kompetent med hensyn til pensionen.

*Artikel 68***Prioriteringsregler i tilfælde af samtidig ret**

1. Hvis der inden for samme periode og for de samme familiemedlemmer skal udbetales ydelser i henhold til mere end én medlemsstats

▼C1

lovgivning, gælder følgende prioriteringsregler:

a) Såfremt mere end én medlemsstat skal udbetale familieydelser på forskellig grundlag, gælder følgende prioritetsorden: først ret til ydelser i kraft af lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed, derefter ret til ydelser i kraft af modtagelse af en pension eller en rente og endelig ret til ydelser i kraft af bopælen.

b) Såfremt mere end én medlemsstat skal udbetale familieydelser på samme grundlag, fastlægges prioritetsordenen på grundlag af følgende subsidiære kriterier:

i) hvis der er tale om ret til ydelser i kraft af lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed: børnenes bopæl, når der dér udøves en sådan beskæftigelse, og subsidiært i givet fald det højeste af de ydelsesbeløb, der følger af de pågældende lovgivninger. I sidstnævnte tilfælde fordeles udgifterne til betaling af ydelserne efter kriterierne i gennemførelsesforordningen

ii) hvis der er tale om ret til ydelser i kraft af modtagelse af en pension eller en rente: børnenes bopæl, når der udbetales en pension i henhold til denne lovgivning, og subsidiært i givet fald den længste af de forsikrings- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt i henhold til de pågældende lovgivninger

iii) hvis der er tale om ret til ydelser i kraft af bopælen: børnenes bopæl.

2. I tilfælde af samtidig ret til ydelser tilkendes familieydelser i overensstemmelse med den lovgivning, der er udpeget som prioriteret efter stk. 1. Rettigheder til familieydelser, der skal udbetales i henhold til en eller flere andre modstridende lovgivninger, suspenderes op til det beløb, der er fastsat i førstnævnte medlemsstats lovgivning, og et forskelsbetinget supplement udredes om fornødent for den del, der overstiger dette beløb. Et sådant forskelsbetinget supplement skal dog ikke nødvendigvis udredes til børn, der har bopæl i en anden medlemsstat, hvis kravet på den pågældende ydelse udelukkende er baseret på bopæl.

3. Hvis der i henhold til artikel 67 indgives en ansøgning om familieydelser til den kompetente institution i en medlemsstat, hvis lovgivning finder anvendelse, men ikke har prioritet i henhold til denne artikels stk. 1 og 2:

a) videresender denne institution straks ansøgningen til den kompetente institution i den medlemsstat, hvis lovgivning finder prioriteret anvendelse, underretter den pågældende person og udreder, uden at bestemmelserne i gennemførelsesforordningen vedrørende foreløbig tilkendelse af ydelser berøres heraf, om nødvendigt det forskelsbetingede supplement, jf. stk. 2

b) behandler den kompetente institution i den medlemsstat, hvis lovgivning finder prioriteret anvendelse, denne ansøgning, som om den var indgivet direkte til den, og datoen for indgivelsen af en sådan ansøgning til den første institution betragtes som datoen for dens indgivelse til den prioriterede institution.

▼ **M1***Artikel 68a***Udbetaling af ydelser**

I tilfælde af, at den person, til hvem familieydelser skal udbetales, ikke anvender dem til familiemedlemmernes underhold, skal den kompetente institution efter anmodning fra og gennem institutionen i den medlemsstat, hvor familiemedlemmerne har deres bopæl, eller den institution eller det organ, der er udpeget hertil af den kompetente myndighed i den nævnte medlemsstat, udbetale disse ydelser med frigørende virkning til den fysiske eller juridiske person, som faktisk forsørger familiemedlemmerne.

▼ **C1***Artikel 69***Supplerende bestemmelser**

1. Hvis der i henhold til den i artikel 67 og 68 udpegede lovgivning ikke er nogen ret til supplerende eller særlige familieydelser til forældre-løse børn, tilkendes disse ydelser automatisk som supplement til de øvrige familieydelser, hvortil der er erhvervet ret i henhold til førnævnte lovgivning, efter lovgivningen i den medlemsstat, som den afdøde har været omfattet af i det længste tidsrum, hvis retten erhverves i medfør af denne lovgivning. Såfremt der ikke er erhvervet nogen ret efter denne lovgivning, undersøges det, om betingelserne for erhvervelse af ret efter lovgivningen i de øvrige berørte medlemsstater er til stede, og ydelserne tilkendes, idet de forsikrings- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt efter disse medlemsstaters lovgivning, lægges til grund i rækkefølge efter aftagende længde.

2. Ydelser, der udbetales i form af pension eller rente eller tillæg til pension eller rente, tilkendes og beregnes efter kapitel 5.

*KAPITEL 9****Særlige ikke-bidragsspligtige kontantydelser****Artikel 70***Almindelig bestemmelse**

1. Denne artikel finder anvendelse på særlige, ikke-bidragsspligtige kontantydelser, der tilkendes i henhold til lovgivning, som på grund af sin personkreds, mål og/eller betingelser for ret til ydelser, har træk både fra lovgivning om social sikring, som omhandlet i artikel 3, stk. 1, og fra social bistand.

2. Med henblik på dette kapitel forstås ved: »særlige, ikke-bidragsspligtige kontantydelser«: ydelser som:

a) enten har til formål:

- i) at supplere, erstatte eller yde et tillæg til dækning af de risici, der er omfattet af de i artikel 3, stk. 1, omhandlede sociale sikringsområder, og garantere de pågældende personer et eksistensminimum under hensyn til de økonomiske og sociale forhold i den pågældende medlemsstat

eller

▼C1

- ii) udelukkende at sikre en særlig beskyttelse af handicappede i snæver tilknytning til disse personers sociale miljø i den pågældende medlemsstat

og

- b) hvis finansiering udelukkende stammer fra obligatorisk beskatning til dækning af generelle offentlige udgifter, og betingelserne for tilkendelse og beregning af ydelserne ikke afhænger af et bidrag fra ydelsesmodtagerens side. Dog skal ydelser, der tilkendes som supplement til en bidragspligtig ydelse, ikke betragtes som bidragspligtige ydelser alene af denne grund

og

- c) er opført i bilag X.

3. Artikel 7 og de øvrige kapitler i dette afsnit finder ikke anvendelse på de i stk. 2 nævnte ydelser.

4. De i stk. 2 omhandlede ydelser kan kun tilkendes i den medlemsstat, hvor de berørte personer er bosat, og i henhold til dennes lovgivning. De pågældende ydelser udredes af institutionen på bopælsstedet og for dennes regning.

AFSNIT IV

DEN ADMINISTRATIVE KOMMISSION OG DET RÅDGIVENDE UDVALG*Artikel 71***Den Administrative Kommissions sammensætning og virksomhed**

1. Den Administrative Kommission for Koordinering af Sociale Sikringsordninger (i det følgende benævnt »Den Administrative Kommission«), der er oprettet under ►**M3** Europa-Kommissionen ◄, består af en regeringsrepræsentant for hver af medlemsstaterne, eventuelt bistået af sagkyndige rådgivere. En repræsentant for ►**M3** Europa-Kommissionen ◄ deltager i Den Administrative Kommissions møder med status som rådgiver.

▼M3

2. Den Administrative Kommission træffer afgørelse med kvalificeret flertal som fastlagt i traktaterne, bortset fra vedtagelsen af vedtægterne, som fastsættes af dens medlemmer ved overenskomst mellem disse.

Afgørelserne om de i artikel 72, litra a), omhandlede fortolkningsspørgsmål offentliggøres i nødvendigt omfang.

▼C1

3. Den Administrative Kommissions sekretariatsforretninger varetages af ►**M3** Europa-Kommissionen ◄.

*Artikel 72***Den Administrative Kommissions opgaver**

Den Administrative Kommission har til opgave at

- a) behandle ethvert administrativt spørgsmål eller fortolkningsspørgsmål, der opstår i forbindelse med bestemmelserne i denne forordning, gennemførelsesforordningen eller med enhver overenskomst eller ordning, der træffes inden for rammerne af disse forordninger, uden at dette berører de pågældende myndigheders, institutioners

▼C1

eller enkeltpersoners ret til at benytte sig af de procedurer og domstole, der er fastsat i medlemsstaternes lovgivning, i denne forordning eller i traktaten

- b) lette en ensartet anvendelse af fællesskabsretten, især ved at fremme udveksling af erfaringer og god administrativ praksis
- c) fremme og udvikle samarbejdet mellem medlemsstaterne og deres institutioner på den sociale sikrings område, især med henblik på at inddrage specifikke spørgsmål vedrørende visse personkategorier; lette gennemførelsen af grænseoverskridende samarbejde med henblik på koordinering af den sociale sikring
- d) fremme den størst mulige anvendelse af nye teknologier for at lette den frie bevægelighed for personer, især ved at modernisere procedurerne for dataudveksling og tilpasse informationsstrømmen mellem institutionerne til elektronisk udveksling under hensyntagen til udviklingen inden for databehandling i de enkelte medlemsstater; Den Administrative Kommission fastsætter fælles strukturelle regler for tjenesterne for elektronisk informationsbehandling, især med hensyn til sikkerhed og anvendelse af standarder, og den fastsætter bestemmelser om funktionen af den fælles del af disse tjenester
- e) udøve enhver anden funktion, der i medfør af denne forordning og senere forordninger eller enhver overenskomst eller ordning, der måtte blive truffet inden for rammerne af disse forordninger, henhører under dens kompetence
- f) fremsætte forslag til ►**M3** Europa-Kommissionen ◀ om koordinering af de sociale sikringsordninger med henblik på at forbedre og modernisere gældende fællesskabsret ved udarbejdelsen af de fremtidige forordninger eller ved hjælp af andre instrumenter, der er fastlagt i traktaten
- g) fastlægge de nødvendige elementer, der skal tages i betragtning ved opstillingen af regnskaberne over de udgifter, der i henhold til denne forordning skal afholdes af medlemsstaternes institutioner, og vedtagelsen af den årlige regnskabsopgørelse mellem nævnte institutioner på grundlag af en rapport fra det i artikel 74 omhandlede Revisionsudvalg.

Artikel 73

Det Tekniske Udvalg for Databehandling

1. Et teknisk udvalg for databehandling (i det følgende benævnt »Det Tekniske Udvalg«) oprettes under Den Administrative Kommission. Det Tekniske Udvalg forelægger Den Administrative Kommission forslag til de fælles arkitekturstandarder for driften af tjenesterne for elektronisk informationsbehandling, især med hensyn til sikkerhed og anvendelse af standarder; aflægger beretninger og forelægger en begrundet udtalelse, før Den Administrative Kommission træffer de i artikel 72, litra d), nævnte afgørelser. Reglerne for Det Tekniske Udvalgs sammensætning og virksomhed fastsættes af Den Administrative Kommission.
2. Med henblik herpå har Det Tekniske Udvalg til opgave at
 - a) indsamle den relevante tekniske dokumentation og foretage de nødvendige undersøgelser og arbejder for udførelsen af dets opgaver
 - b) forelægge Den Administrative Kommission de beretninger og begrundede udtalelser, der er nævnt i stk. 1
 - c) udføre alle opgaver og undersøgelser i spørgsmål, der forelægges af Den Administrative Kommission

▼ **C1**

- d) sikre ledelsen af fællesskabspilotprojekter om anvendelse af tjenester for elektronisk informationsbehandling og, for så vidt angår Fællesskabet, operationelle ordninger for anvendelse af samme tjenester.

*Artikel 74***Revisionsudvalget**

1. Der nedsættes et Revisionsudvalg under Den Administrative Kommission. Reglerne for dets sammensætning og virksomhed fastsættes af Den Administrative Kommission.

Revisionsudvalget har til opgave

- a) at kontrollere den metode, der anvendes til fastsættelse og beregning af de gennemsnitlige årlige udgifter, som medlemsstaterne fremlægger
- b) at indsamle de nødvendige data og foretage de nødvendige beregninger for at gøre årlig status over hver enkelt medlemsstats krav
- c) regelmæssigt at aflægge rapport til Den Administrative Kommission om resultaterne af anvendelsen af denne forordning og gennemførelsesforordningen, især i finansiell henseende
- d) at forelægge de data og de rapporter, der er nødvendige, for at Den Administrative Kommission kan træffe afgørelse i henhold til artikel 72, litra g)
- e) at forelægge Den Administrative Kommission eventuelle forslag, herunder om denne forordning, vedrørende bestemmelserne i litra a), b) og c)
- f) at udføre alle former for arbejde, undersøgelser eller missioner vedrørende de spørgsmål, som Den Administrative Kommission forelægger det.

▼ **M9***Artikel 74a***Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed**

1. Uden at dette berører opgaverne og aktiviteterne i Den Administrative Kommission støtter Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed anvendelsen af denne forordning i overensstemmelse med dens opgaver, der er fastsat i forordning (EU) 2019/1149. Den Administrative Kommission samarbejder med Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed for at koordinere aktiviteterne efter fælles overenskomst og undgå overlapninger. Med henblik herpå indgår den en samarbejdsaftale med Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed.

2. Den administrative kommission kan anmode Den Europæiske Arbejdsmarkedsmyndighed om at henvise et spørgsmål vedrørende social sikring, der er genstand for en mæglingsprocedure, i overensstemmelse med artikel 13, stk. 11, tredje afsnit, i forordning (EU) 2019/1149.

▼ **C1***Artikel 75***Det Rådgivende Udvalg for Koordinering af Sociale Sikringsordninger**

1. Der nedsættes et Rådgivende Udvalg for Koordinering af Sociale Sikringsordninger, (i det følgende benævnt »Det Rådgivende Udvalg«), der for hver af medlemsstaterne består af:

- a) en regeringsrepræsentant
- b) en repræsentant for arbejdstagernes faglige organisationer
- c) en repræsentant for arbejdsgivernes faglige organisationer.

▼C1

For hver af ovennævnte kategorier udnævnes der en suppleant for hver medlemsstat.

Medlemmer af og suppleanter til Det Rådgivende Udvalg udnævnes af Rådet. En repræsentant for ►**M3** Europa-Kommissionen ◄ fungerer som formand for Det Rådgivende Udvalg. Det Rådgivende Udvalg fastsætter selv sin forretningsorden.

2. Det Rådgivende Udvalg har på anmodning af ►**M3** Europa-Kommissionen ◄ eller Den Administrative Kommission eller på eget initiativ beføjelse til

- a) at drøfte generelle eller principielle spørgsmål og problemer i forbindelse med anvendelsen af fællesskabsbestemmelserne om koordinering af sociale sikringsordninger, navnlig for så vidt angår visse personkategorier
- b) at formulere udtalelser herom til Den Administrative Kommission samt formulere forslag med henblik på eventuelle ændringer af nævnte bestemmelser.

AFSNIT V

FORSKELLIGE BESTEMMELSER

Artikel 76

Samarbejde

1. De kompetente myndigheder i medlemsstaterne skal underrette hinanden om:

- a) foranstaltninger, de har truffet med henblik på gennemførelsen af denne forordning
- b) ændringer i deres lovgivning, som må antages at berøre gennemførelsen af denne forordning.

2. Medlemsstaternes myndigheder og institutioner skal med henblik på denne forordning yde hinanden bistand, som om det drejede sig om gennemførelsen af deres egen lovgivning. Den gensidige administrative bistand ydes i princippet vederlagsfrit af de nævnte myndigheder og institutioner. Den Administrative Kommission fastlægger dog arten af de refusionsberettigede udgifter og de tærskler, som udløser refusion.

3. Medlemsstaternes myndigheder og institutioner kan med henblik på anvendelsen af denne forordning forhandle direkte med hinanden samt med de pågældende personer eller deres repræsentanter.

4. Institutionerne og de personer, der er omfattet af denne forordning, har en gensidig forpligtelse til oplysning og samarbejde med henblik på at sikre, at denne forordning anvendes efter hensigten.

Institutionerne besvarer i overensstemmelse med princippet om god forvaltningsskik alle forespørgsler inden for en rimelig frist og informerer i den forbindelse de berørte personer om oplysninger, der er nødvendige for udøvelsen af deres rettigheder i henhold til denne forordning.

De pågældende underretter hurtigst muligt institutionerne i den kompetente medlemsstat og bopælsmedlemsstaten om enhver ændring i deres personlige forhold eller familiemæssige situation, der har betydning for deres ret til ydelser ifølge forordningen.

5. Manglende opfyldelse af den i stk. 4, tredje afsnit, nævnte oplysningspligt kan give anledning til foranstaltninger i henhold til den nationale lovgivning, som står i et rimeligt forhold til overtrædelsen. Disse

▼C1

foranstaltninger skal ikke desto mindre svare til dem, der finder anvendelse i lignende situationer, der henhører under national lovgivning, ligesom de ikke i praksis må gøre det umuligt eller uforholdsmæssigt vanskeligt at udøve de rettigheder, der er tillagt de berørte ved forordningen.

6. Hvis fortolkningen eller anvendelsen af denne forordning giver anledning til vanskeligheder, som kan bringe rettighederne for en af forordningen omfattet person i fare, kontakter institutionen i den kompetente medlemsstat eller i den medlemsstat, hvor den pågældende har bopæl, institutionen/institutionerne i den eller de berørte medlemsstater. Findes der ikke en løsning inden for en rimelig frist, kan de pågældende myndigheder forelægge sagen for Den Administrative Kommission.

7. En medlemsstats myndigheder, institutioner og domstole kan ikke afvise begæringer eller andre dokumenter, der forelægges dem, med den begrundelse, at de er affattet på en anden medlemsstats officielle sprog, der er anerkendt som officielt sprog i Fællesskabets institutioner, jf. traktatens artikel 290.

*Artikel 77***Beskyttelse af personoplysninger**

1. Når myndighederne eller institutionerne i en medlemsstat i henhold til denne forordning eller gennemførelsesforordningen meddeler myndighederne eller institutionerne i en anden medlemsstat personoplysninger, er denne meddelelse omfattet af lovgivningen om databeskyttelse i den medlemsstat, som fremsender dem. Enhver meddelelse fra myndigheden eller institutionen i den stat, som har modtaget dem, samt denne stats lagring, ændring og sletning af dataene, er omfattet af lovgivningen om databeskyttelse i den medlemsstat, som modtager dem.

2. Fremsendelse af data i henhold til denne forordning og gennemførelsesforordningen fra en medlemsstat til en anden sker under iagttagelse af fællesskabsbestemmelserne om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling og fri udveksling af personoplysninger.

*Artikel 78***Elektronisk databehandling**

1. Medlemsstaterne vil gradvis anvende de nye teknologier i forbindelse med udveksling, adgang til og behandling af de data, der er nødvendige for denne forordnings og gennemførelsesforordningens anvendelse. ►**M3** Europa-Kommissionen ◀ støtter aktiviteter af fælles interesse fra det tidspunkt, hvor medlemsstaterne etablerer disse tjenester for elektronisk informationsbehandling.

2. Hver medlemsstat er ansvarlig for administrationen af sin egen del af tjenesterne for elektronisk informationsbehandling under iagttagelse af fællesskabsbestemmelserne om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling og fri udveksling af personoplysninger.

3. Et elektronisk dokument, som fremsendes eller udstedes af en institution i overensstemmelse med denne forordning og gennemførelsesforordningen, kan ikke afvises af nogen myndighed eller institution i en anden medlemsstat med den begrundelse, at det er blevet modtaget elektronisk, når modtagerinstitutionen har erklæret sig rede til at modtage elektroniske dokumenter. Gengivelse eller registrering af sådanne dokumenter betragtes som værende en korrekt gengivelse af det originale dokument eller registrering af de data, det vedrører, medmindre det modsatte bevises.

▼C1

4. Et elektronisk dokument anses for gyldigt, hvis det computersystem, hvori dokumentet er registreret, indeholder de fornødne sikkerhedsforanstaltninger til at forhindre enhver ændring, videregivelse eller uautoriseret adgang til registreringen. Det skal til enhver tid være muligt at gengive de registrerede data i en umiddelbart læselig form. Når et elektronisk dokument overføres fra en institution til en anden, skal der træffes de fornødne sikkerhedsforanstaltninger i overensstemmelse med fællesskabsbestemmelserne om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling og fri udveksling af personoplysninger.

*Artikel 79***Finansiering af foranstaltninger på det sociale sikringsområde**

Inden for rammerne af denne forordning og gennemførelsesforordningen kan ►M3 Europa-Kommissionen ◄ helt eller delvis finansiere:

- a) foranstaltninger, der har til formål at forbedre udvekslingen af data mellem myndighederne og de sociale sikringsinstitutioner i medlemsstaterne, især elektronisk dataudveksling
- b) alle andre foranstaltninger, der har til formål at oplyse de personer, der er omfattet af denne forordning, og deres repræsentanter om de rettigheder og forpligtelser, der følger af denne forordning, ved anvendelse af de mest egnede midler.

*Artikel 80***Fritagelse**

1. Enhver i en medlemsstats lovgivning fastsat fritagelse for eller nedsættelse af afgifter, stempel-, rets- eller registreringsgebyrer for akter og dokumenter, der i henhold til den pågældende medlemsstats lovgivning skal fremlægges, udvides til også at omfatte tilsvarende akter og dokumenter, der i henhold til en anden medlemsstats lovgivning eller i henhold til denne forordning skal fremlægges.

2. Akter, dokumenter og attester af enhver art, der skal fremlægges i forbindelse med anvendelsen af denne forordning, er fritaget for legalisering af diplomatiske eller konsulære myndigheder.

*Artikel 81***Begæringer, erklæringer, klage eller sagsanlæg**

Begæringer, erklæringer, klager eller sagsanlæg, der i medfør af en medlemsstats lovgivning skal være indgivet til en myndighed, en institution eller en domstol i den pågældende medlemsstat inden en bestemt frist, anses for rettidigt indgivet, såfremt de inden for samme frist er indgivet til en tilsvarende myndighed, institution eller domstol i en anden medlemsstat. I så fald fremsender den myndighed, institution eller domstol, der har modtaget nævnte begæringer, erklæringer, klage eller sagsanlæg, dem straks, enten direkte eller gennem de kompetente myndigheder i de pågældende medlemsstater, til den kompetente myndighed, institution eller domstol i den førstnævnte medlemsstat. Datoen for indgivelse af disse begæringer, erklæringer, klage eller sagsanlæg til en myndighed, institution eller domstol i den sidstnævnte medlemsstat anses for at være datoen for deres indgivelse til den kompetente myndighed, institution eller domstol, der skal behandle dem.

▼C1

*Artikel 82***Lægeundersøgelser**

De i en medlemsstats lovgivning foreskrevne lægeundersøgelser kan på den kompetente institutions anmodning foretages i en anden medlemsstat af institutionen på det sted, hvor ansøgeren eller modtageren af ydelser har bopæl eller ophold, på de betingelser, der er fastsat i gennemførelsesforordningen, eller er aftalt mellem de kompetente myndigheder i de pågældende medlemsstater.

*Artikel 83***Gennemførelse af lovgivning**

Særreglerne for anvendelsen af visse medlemsstaters lovgivning er anført i bilag XI.

*Artikel 84***Inddrivelse af bidrag og tilbagesøgning af ydelser**

1. Skyldige bidrag til en medlemsstats institution kan inddrives, og ydelser, der med urette er blevet udbetalt af en medlemsstats institution, kan tilbagesøges i en anden medlemsstat efter gældende procedurer og med de garantier og fortrinsrettigheder, som gælder for inddrivelse af skyldige bidrag og tilbagesøgning af ydelser, der med urette er blevet udbetalt af den tilsvarende institution i den sidstnævnte medlemsstat.

2. Retskraftige afgørelser fra domstole og administrative myndigheder om inddrivelse af bidrag, renter og alle andre omkostninger eller tilbagesøgning af uberettigede ydelser i henhold til en medlemsstats lovgivning anerkendes og fuldbyrdes efter anmodning fra den kompetente institution i en anden medlemsstat inden for rammerne af og i overensstemmelse med lovbestemte procedurer og andre procedurer, der finder anvendelse på tilsvarende afgørelser i denne medlemsstat. Sådanne afgørelser skal erklæres retskraftige i denne medlemsstat, såfremt det kræves i lovgivningen eller andre procedurer i nævnte medlemsstat.

3. Ved tvangsfuldbyrdelse samt i konkurs- og akkordforhandlinger har krav, som en medlemsstats institution har, i en anden medlemsstat samme fortrinsrettigheder, som tilsvarende krav ville have i henhold til denne medlemsstats lovgivning.

4. Reglerne til gennemførelse af denne artikel, herunder også vedrørende de omkostninger, der skal refunderes, fastsættes ved gennemførelsesforordningen eller om fornødent, og som et supplement, ved aftaler mellem medlemsstaterne.

*Artikel 85***Institutioners krav**

1. Såfremt en person modtager ydelser efter en medlemsstats lovgivning for en skade, der skyldes en begivenhed indtruffet i en anden

▼C1

medlemsstat, gælder følgende regler for den forpligtede institutions eventuelle krav over for en erstatningspligtig tredjemand:

- a) når den forpligtede institution efter den for denne institution gældende lovgivning er indtrådt i de krav, som modtageren har over for tredjemand, skal enhver medlemsstat anerkende denne indtræden
- b) når den forpligtede institution har et selvstændigt krav over for tredjemand, skal enhver medlemsstat anerkende dette krav.

2. Såfremt en person modtager ydelser i medfør af en medlemsstats lovgivning for en skade, der skyldes en begivenhed indtruffet i en anden medlemsstat, gælder de regler i den nævnte lovgivning, som bestemmer, i hvilke tilfælde arbejdsgivere eller de af dem beskæftigede arbejdstagere er fritaget for civilretligt ansvar, i forhold til den pågældende person eller til den kompetente institution.

Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse på den forpligtede institutions eventuelle krav over for arbejdsgivere eller de af dem beskæftigede arbejdstagere, i de tilfælde, hvor det ikke kan udelukkes, at de pågældende er erstatningspligtige.

3. Hvis to eller flere medlemsstater eller deres kompetente myndigheder i henhold til artikel 35, stk. 3, og/eller artikel 41, stk. 2, har indgået aftale om afkald på refusion mellem de under deres kompetence hørende institutioner, eller når refusionen er uafhængig af størrelsen af de ydelser, der faktisk er udredt, gælder følgende regler om eventuelle krav over for en erstatningspligtig tredjemand:

- a) Såfremt institutionen i bopæls- eller opholdsstaten tilkender en person ydelser for en skade, der er indtrådt på den pågældende stats område, kan denne institution i henhold til den for institutionen gældende lovgivning indtræde i krav eller gøre et selvstændigt krav gældende over for en erstatningspligtig tredjemand.

- b) Ved anvendelsen af litra a):

- i) betragtes ydelsesmodtageren som forsikret af institutionen på bopæls- eller opholdsstedet

og

- ii) denne institution anses for at være den institution, som det påhviler at udrede ydelsen.

- c) Stk. 1 og 2 finder fortsat anvendelse på ydelser, der ikke er omfattet af aftalen om afkald på refusion eller af en refusion, der er uafhængig af størrelsen af de ydelser, der faktisk er udredt.

Artikel 86

Bilaterale aftaler

Med hensyn til forbindelserne mellem Luxembourg på den ene side og Frankrig, Tyskland og Belgien på den anden side vil der for så vidt angår gennemførelsen og varigheden af den i artikel 65, stk. 7, omhandlede periode blive indgået bilaterale aftaler.

▼ **C1**

AFSNIT VI

OVERGANGSBESTEMMELSER OG AFSLUTTENDE BESTEMMELSER*Artikel 87***Overgangsbestemmelser**

1. Denne forordning begrunder ikke ret til ydelser for noget tidsrum, der ligger forud for datoen for dens anvendelse.
2. Enhver forsikringsperiode samt i givet fald enhver beskæftigelses- eller bopælsperiode eller periode med selvstændig virksomhed, der er tilbagelagt efter en medlemsstats lovgivning forud for datoen for denne forordnings anvendelse i den pågældende medlemsstat, tages i betragtning ved afgørelsen af ret til ydelser efter denne forordning.
3. Rettigheder kan erhverves i medfør af denne forordning, selv om de vedrører en begivenhed, der er indtruffet, før forordningen kom til anvendelse i den pågældende medlemsstat, jf. dog stk. 1.
4. Enhver ydelse, som på grund af personens nationalitet eller bopæl ikke har været tilkendt, eller hvis udbetaling har været stillet i bero, skal på den pågældendes anmodning tilkendes eller udbetales på ny fra datoen for forordningens anvendelse i den pågældende medlemsstat, medmindre tidligere anerkendte rettigheder har givet anledning til udbetaling af en kapitallydelse.
5. De rettigheder, der tilkommer personer, som før denne forordnings anvendelse i en medlemsstat har fået tilkendt en pension, kan på de pågældendes anmodning tages op til revision under hensyntagen til denne forordnings bestemmelser.
6. Såfremt den i stk. 4 eller stk. 5 omhandlede anmodning fremsættes inden to år efter datoen for denne forordnings anvendelse i en medlemsstat, erhverves rettigheder i medfør af denne forordning med virkning fra denne dato, uden at nogen medlemsstats lovgivning om bortfald eller begrænsning af rettigheder kan gøres gældende over for de pågældende personer.
7. Såfremt den i stk. 4 eller 5 omhandlede anmodning fremsættes efter udløbet af to år efter denne forordnings anvendelse i den pågældende medlemsstat, erhverves rettigheder, der ikke er fortabt eller forældet, fra datoen for anmodningens indgivelse, med forbehold af gunstigere bestemmelser i en medlemsstats lovgivning.

▼ **M1**

8. Såfremt en person ved anvendelse af denne forordning bliver omfattet af lovgivningen i en anden medlemsstat end den, hvis lovgivning han var omfattet af i henhold til afsnit II i forordning (EØF) nr. 1408/71, er denne person fortsat omfattet af sidstnævnte lovgivning, så længe den hidtil gældende situation ikke ændres, dog ikke længere end ti år fra anvendelsen af denne forordning, medmindre han anmoder om at være omfattet af den lovgivning, der gælder i henhold til denne forordning. Hvis anmodningen er indgivet til den kompetente institution i den medlemsstat, hvis lovgivning gælder i henhold til denne forordning, inden udløbet af tre måneder efter datoen for denne forordnings anvendelse, er den pågældende omfattet af denne lovgivning fra samme dato. Hvis anmodningen er indgivet efter udløbet af denne frist, er den pågældende omfattet af den nye lovgivning fra den første dag i den følgende måned.

▼C1

9. Artikel 55 finder udelukkende anvendelse på pensionsydelser, der på datoen for nærværende forordnings anvendelse ikke er omfattet af artikel 46c i forordning (EØF) nr. 1408/71.

10. Bestemmelserne i artikel 65, stk. 2, andet punktum og stk. 3, andet punktum, gælder for Luxembourg senest to år efter datoen for denne forordnings anvendelse.

▼M1

10a. De angivelser i bilag III, der vedrører Estland, Spanien, Italien, Litauen, Ungarn og Nederlandene, ophører med at have virkning fire år fra datoen for denne forordnings anvendelse.

10b. Den i bilag III indeholdte liste tages op til revision senest den 31. oktober 2014 på grundlag af en rapport fra Den Administrative Kommission. Denne rapport skal omfatte en konsekvensanalyse udtrykt både absolut og relativt af betydningen, hyppigheden og omfanget af samt omkostningerne ved anvendelsen af bestemmelserne i bilag III. Denne rapport skal ligeledes omfatte de mulige virkninger af en ophævelse af disse bestemmelser for de medlemsstater, der fortsat er opført i dette bilag efter den i stk. 10a omhandlede dato. På grundlag af denne rapport træffer Kommissionen afgørelse om, hvorvidt den fremsætter forslag om en revision af listen med henblik på i princippet at afskaffe listen, medmindre rapporten fra Den Administrative Kommission indeholder overbevisende argumenter for ikke at afskaffe denne.

▼C1

11. Medlemsstaterne sikrer, at der gives tilstrækkelig oplysning om de ændringer i rettigheder og pligter, der følger af denne forordning og gennemførelsesforordningen.

▼M3*Artikel 87a***Overgangsbestemmelse om anvendelse af forordning (EU) nr. 465/2012**

1. Såfremt en person, som følge af ikrafttrædelsen af forordning (EU) nr. 465/2012, i henhold til afsnit II i nærværende forordning er omfattet af lovgivningen i en anden medlemsstat end den, hvis lovgivning vedkommende var omfattet af før nævnte ikrafttrædelse, er denne person fortsat omfattet af sidstnævnte lovgivning i en overgangsperiode, der varer så længe den relevante situation forbliver uændret, og under alle omstændigheder højst 10 år efter datoen for ikrafttrædelsen af forordning (EU) nr. 465/2012. En sådan person kan anmode om, at overgangsperioden ikke længere skal gælde for vedkommende. En sådan anmodning indgives til den institution, der er udpeget af den kompetente myndighed i bopælsmedlemsstaten. Anmodninger indgivet senest den 29. september 2012 har virkning fra den 28. juni 2012. Anmodninger indgivet efter den 29. september 2012 har virkning fra den første dag i den følgende måned efter indgivelsen af anmodningen.

2. Senest den 29. juni 2014 skal Den Administrative Kommission evaluere gennemførelsen af bestemmelserne i artikel 65a i nærværende forordning og fremlægge en rapport om deres anvendelse. På grundlag

▼M3

af denne rapport kan Europa-Kommissionen, hvor det er hensigtsmæssigt, fremlægge forslag med henblik på ændring af disse bestemmelser.

▼C1*Artikel 88***Ajourføring af bilagene**

Bilagene til denne forordning tages med regelmæssige mellemrum op til revision.

*Artikel 89***Gennemførelsesforordning**

De nærmere regler for denne forordnings gennemførelse fastsættes i en særskilt forordning.

*Artikel 90***Ophævelse**

1. Rådets forordning (EØF) nr. 1408/71 ophæves fra datoen for nærværende forordnings anvendelse.

Forordning (EØF) nr. 1408/71 forbliver dog i kraft, og dens retsvirkninger bevares med henblik på:

- a) Rådets forordning (EF) nr. 859/2003 af 14. maj 2003 om udvidelse af bestemmelserne i forordning (EØF) nr. 1408/71 og forordning (EØF) nr. 574/72 til at omfatte tredjelandsstatsborgere, der ikke allerede er dækket af disse bestemmelser udelukkende på grund af deres nationalitet⁽¹⁾, så længe denne forordning ikke er ophævet eller ændret
- b) Rådets forordning (EØF) nr. 1661/85 af 13. juni 1985 om fastsættelse af tekniske tilpasninger til fællesskabsbestemmelserne om vandrende arbejdstageres sociale sikring for så vidt angår Grønland⁽²⁾, så længe denne forordning ikke er ophævet eller ændret
- c) aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde⁽³⁾ og aftalen mellem Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater på den ene side og Det Schweiziske Forbund på den anden side om fri bevægelighed for personer⁽⁴⁾ samt andre aftaler, der indeholder en henvisning til forordning (EØF) nr. 1408/71, så længe disse aftaler ikke er blevet ændret som følge af nærværende forordning.

2. Henvisninger til forordning (EØF) nr. 1408/71 i Rådets direktiv 98/49/EF af 29. juni 1998 om beskyttelse af supplerende pensionsretigheder for arbejdstagere og selvstændige erhvervsdrivende, der flytter inden for Fællesskabet⁽⁵⁾, forstås som henvisninger til nærværende forordning.

⁽¹⁾ EUT L 124 af 20.5.2003, s. 1.

⁽²⁾ EFT L 160 af 20.6.1985, s. 7.

⁽³⁾ EFT L 1 af 3.1.1994, s. 1.

⁽⁴⁾ EFT L 114 af 30.4.2002, s. 6. Senest ændret ved afgørelse nr. 2/2003 truffet af Det Blandede Udvalg EU-Schweiz (EUT L 187 af 26.7.2003, s. 55).

⁽⁵⁾ EFT L 209 af 25.7.1998, s. 46.

▼C1*Artikel 91***Ikrafttrædelse**

Denne forordning træder i kraft tyve dage efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den finder anvendelse fra datoen for gennemførelsesforordningens ikrafttræden.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

▼C1*BILAG I***FORSKUD PÅ UNDERHOLDSBIDRAG, SÆRLIGE FØDELS- OG ADOPTIONSYDELSE**

(Artikel 1, litra z))

I. Forskud på underholdsbidrag**▼M1**

BELGIEN

▼C1

Forskud på underholdsbidrag omhandlet i loven af 21. februar 2003, der inden for rammerne af SPF Finances opretter en tjeneste for administration af underholdskrav

▼M1

BULGARIEN

Underholdsbidrag, som udbetales af staten i henhold til artikel 92 i familieleven

DANMARK

▼C1

Forskud på børnebidrag fastlagt i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, der er konsolideret ved lovbekendtgørelse nr. 765 af 11. september 2002

▼M1

TYSKLAND

▼C1

Forskud på underholdsbidrag i henhold til den tyske lov om forskud på underholdsbidrag (Unterhaltsvorschussgesetz) af 23. juli 1979

▼M1

ESTLAND

Underholdshjælp i henhold til loven om underholdshjælp af 21. februar 2007

SPANIEN

Forskud på underholdsbidrag i henhold til kongeligt dekret 1618/2007 af 7. december 2007

FRANKRIG

▼C1

Familiebidrag betalt til et barn, hvis ene eller begge forældre er i mora eller ude af stand til at opfylde deres underholdsforpligtelser, eller betaling af underholdsbidrag fastlagt ved en retsafgørelse

▼M5

KROATIEN

Midlertidige forskud udbetalt af socialforsorgscentre på grundlag af pligten til udbetaling af midlertidigt underholdsbidrag i medfør af familieleven (OG 116/03, som ændret)

▼M1

LITAUEN

Betalinger fra Fonden for Underholdsbidrag til Børn i henhold til loven om Fonden for Underholdsbidrag til Børn

LUXEMBOURG

Forskud på og inddrivelse af underholdsbidrag i henhold til lov af 26. juli 1980

ØSTRIG

▼C1

Forskud på underholdsbidrag i henhold til lov om forskudsvis udbetaling af bidrag til børns underhold (Unterhaltsvorschussgesetz 1985 — UVG)

▼ M1

POLEN

Ydelser fra Fonden for Underholdsbidrag i henhold til loven om bistand til personer, der er berettiget til underholdsbidrag

PORTUGAL

▼ C1

Forskud på underholdsbidrag (lov nr. 75/98, 19. november, om sikring af underhold til mindreårige)

▼ M1

SLOVENIEN

Underholdsbidrag i henhold til lov af 25. juli 2006 om Sloveniens Offentlige Garanti- og Underholdsfond

SLOVAKIET

Underholdsbidrag (underholdshjælp) i henhold til lov nr. 452/2004 Sml. om underholdsbidrag som ændret ved senere forordninger

FINLAND

▼ C1

Underholdsbidrag i henhold til lov om sikring af børnebidrag (671/1998)

▼ M1

SVERIGE

▼ C1

Underholdsbidrag i henhold til lov om underholdsydelse (1996: 1030)

II. Særlige fødsels- og adoptionsydelse

▼ M1

BELGIEN

▼ C1

Fødselsydelse og adoptionsydelse

▼ M1

BULGARIEN

Moderskabsydelse i form af et engangsbeløb (lov om børnetilskud)

DEN TJEKKISKE REPUBLIK

Barselsydelse

ESTLAND

a) Barselsydelse

b) Adoptionsydelse

SPANIEN

Barsels- og adoptionsydelse i form af et engangsbeløb

FRANKRIG

▼ C1

Fødsels- eller adoptionsydelse som del af »ydelse ved ankomst af små børn« (»prestations d'accueil au jeune enfant«) ► **M1**, bortset fra når de betales til en person, der i henhold til artikel 12 eller artikel 16 fortsat er omfattet af fransk lovgivning ◀

▼ M5

KROATIEN

Engangskontantydelse til nyfødt barn i medfør af loven om barsels- og forældreydelser (OG 85/08, som ændret)

Engangskontantydelse til nyfødt barn i medfør af loven om barsels- og forældreydelser (OG 85/08, som ændret)

▼ M5

Engangskontantydelse til nyfødt barn eller adoptivbarn efter bestemmelserne om lokalt og regionalt selvstyre i medfør af artikel 59 i loven om barsels- og forældreydelser (OG 85/08, som ændret)

▼ M1

LETLAND

- a) Barselsydelse
- b) Adoptionsydelse

LITAUEN

Moderskabsydelse i form af et engangsbeløb

LUXEMBOURG

▼ C1

Ydelse før fødsel

Ydelse ved fødsel

▼ M1

UNGARN

Moderskabsydelse

POLEN

Barselsydelse i form af et engangsbeløb (lov om familieydelser)

RUMÆNIEN

- a) Barselsydelse
- b) Udstyr til nyfødte

SLOVENIEN

Barselsydelse

SLOVAKIET

- a) Barselsydelse
- b) Tillæg til barselsydelse

FINLAND

▼ C1

Barselspakke, fast beløb ved barsel og bistand i form af et fast beløb, der skal udligne omkostningerne ved international adoption i henhold til lov om barselsydelse.

▼ **M1***BILAG II***BESTEMMELSER I OVERENSKOMSTER, SOM ER GÆLDENDE, OG SOM ALT EFTER OMSTÆNDIGHEDERNE ER BEGRÆNSET TIL DE PERSONER, DER ER DÆKKET AF DISSE BESTEMMELSER**

(artikel 8, stk. 1)

Generelle bemærkninger

Det skal bemærkes, at de bestemmelser i bilaterale overenskomster, der ikke falder ind under denne forordnings anvendelsesområde, og som forbliver i kraft mellem medlemsstaterne, ikke er medtaget i dette bilag. Disse omfatter forpligtelser mellem medlemsstaterne i henhold til overenskomster, der f.eks. indeholder bestemmelser om sammenlægning af forsikringsperioder tilbagelagt i et tredjeland.

Bestemmelser i overenskomster om social sikring, der forbliver i kraft:

BELGIEN — TYSKLAND

Artikel 3 og 4 i slutprotokollen af 7. december 1957 til den almindelige overenskomst af samme dato i den udformning, som anført i tillægsprotokollen af 10. november 1960 (medregning af forsikringsperioder tilbagelagt i visse grænseområder før, under og efter Anden Verdenskrig).

BELGIEN — LUXEMBOURG

Overenskomsten af 24. marts 1994 om social sikring af grænsearbejdere (vedrørende den supplerende standardrefusion).

BULGARIEN — TYSKLAND

Artikel 28, stk. 1, litra b), i overenskomsten om social sikring af 17. december 1997 (opretholdelse af overenskomster mellem Bulgarien og den tidligere Tyske Demokratiske Republik for personer, som allerede modtog en pension før 1996).

▼ **M5****BULGARIEN — KROATIEN**

Artikel 35, stk. 3, i overenskomsten om social sikring af 14. juli 2003 (anerkendelse af forsikringsperioder tilbagelagt indtil den 31. december 1957 til udgift for den kontraherende stat, hvor den forsikrede havde bopæl den 31. december 1957).

▼ **M1****BULGARIEN — ØSTRIG**

Artikel 38, stk. 3, i overenskomsten om social sikring af 14. april 2005 (medregning af forsikringsperioder tilbagelagt før den 27. november 1961); anvendelsen af denne bestemmelse forbliver begrænset til de personer, der er dækket af denne overenskomst.

BULGARIEN — SLOVENIEN

Artikel 32, stk. 2, i overenskomsten om social sikring af 18. december 1957 (medregning af forsikringsperioder tilbagelagt indtil den 31. december 1957).

DEN TJEKKISKE REPUBLIK — TYSKLAND

Artikel 39, stk. 1, litra b), i overenskomsten om social sikring af 27. juli 2001 (opretholdelse af overenskomsten mellem den tidligere Tjekkosllovakiske Republik og den tidligere Tyske Demokratiske Republik for personer, som allerede modtog en pension før 1996; medregning af forsikringsperioder tilbagelagt i en af de kontraherende stater for personer, som allerede modtog en pension for disse perioder den 1. september 2002 fra den anden kontraherende stat, mens de var bosat på dens område).

DEN TJEKKISKE REPUBLIK — CYPERN

Artikel 32, stk. 4, i overenskomst om social sikring af 19. januar 1999 (fastlæggelse af kompetencer til at beregne beskæftigelsesperioder, der er tilbagelagt under den relevante overenskomst fra 1976); anvendelsen af den nævnte bestemmelse forbliver begrænset til de personer, der er dækket af den.

▼ **M1**

DEN TJEKKISKE REPUBLIK — LUXEMBOURG

Artikel 52, stk. 8, i overenskomsten om social sikring af 17. november 2000 (medregning af pensionsforsikringsperioder for politiske flygtninge).

DEN TJEKKISKE REPUBLIK — ØSTRIG

Artikel 32, stk. 3, i overenskomsten om social sikring af 20. juli 1999 (medregning af forsikringsperioder tilbagelagt før den 27. november 1961); anvendelsen af den nævnte bestemmelse forbliver begrænset til de personer, der er dækket af den.

DEN TJEKKISKE REPUBLIK — SLOVAKIET

Artikel 12, 20 og 33 i overenskomsten om social sikring af 29. oktober 1992 (artikel 12 fastlægger kompetencen for tildeling af efterladteydelse; artikel 20 fastlægger kompetencen for beregning af forsikringsperioder tilbagelagt indtil datoen for opløsningen af Den Tjeckiske og Slovakiske Føderative Republik; artikel 33 fastlægger kompetencen for betaling af pensioner, der er tilkendt før datoen for opløsningen af Den Tjeckiske og Slovakiske Føderative Republik).

DANMARK — FINLAND

Artikel 7 i den nordiske konvention af 18. august 2003 om social sikring (om dækning af merudgifter som følge af sygdom under et midlertidigt ophold i et andet nordisk land, fordi der ved hjemrejsen til bopælslandet som følge af sygdommen må benyttes en rejseform, der er dyrere end den, der ellers ville være blevet anvendt).

DANMARK — SVERIGE

Artikel 7 i den nordiske konvention af 18. august 2003 om social sikring (om dækning af merudgifter som følge af sygdom under et midlertidigt ophold i et andet nordisk land, fordi der ved hjemrejsen til bopælslandet som følge af sygdommen må benyttes en rejseform, der er dyrere end den, der ellers ville være blevet anvendt).

TYSKLAND — SPANIEN

Artikel 45, stk. 2, i overenskomst om social sikring af 4. december 1973 (repræsentation ved diplomatiske og konsulære myndigheder).

TYSKLAND — FRANKRIG

- a) Tillægsoverenskomsten nr. 4 af 10. juli 1950 til den almindelige overenskomst af samme dato, som anført i tillægsoverenskomst nr. 2 af 18. juni 1955 (medregning af forsikringsperioder tilbagelagt mellem den 1. juli 1940 og den 30. juni 1950)
- b) Afsnit I i nævnte tillægsoverenskomst nr. 2 (medregning af forsikringsperioder før den 8. maj 1945)
- c) punkt 6, 7 og 8 i den almindelige protokol af 10. juli 1950 til den almindelige overenskomst af samme dato (administrativ aftale)
- d) Afsnit II, III og IV i overenskomsten af 20. december 1963 (social sikring i Land Saar).

▼ **M5**

TYSKLAND — KROATIEN

Artikel 41 i overenskomsten om social sikring af 24. november 1997 (afgørelse af spørgsmålet om rettigheder erhvervet før den 1. januar 1956 inden for den anden kontraherende stats ordning for social sikring); anvendelsen af den nævnte bestemmelse forbliver begrænset til de personer, der er dækket af den.

▼ **M1**

TYSKLAND — LUXEMBOURG

Artikel 4, 5, 6 og 7 i overenskomsten af 11. juli 1959 (medregning af forsikringsperioder tilbagelagt mellem september 1940 og juni 1946).

TYSKLAND — UNGARN

Artikel 40, stk. 1, litra b), i overenskomsten om social sikring af 2. maj 1998 (opretholdelse af overenskomsten mellem den tidligere Tyske Demokratiske Republik og Ungarn for personer, som allerede modtog en pension før 1996).

▼ **M1**

TYSKLAND — NEDERLANDENE

Artikel 2 og 3 i tillægsoverenskomsten nr. 4 af 21. december 1956 til overenskomsten af 29. marts 1951 (afgørelse af spørgsmålet om rettigheder erhvervet af nederlandske arbejdstagere inden for den tyske ordning for social sikring mellem den 13. maj 1940 og den 1. september 1945).

TYSKLAND — ØSTRIG

- a) Artikel 1, stk. 5, og artikel 8 i overenskomsten om arbejdsløshedsforsikring af 19. juli 1978 og artikel 10 i slutprotokollen til den nævnte overenskomst (tilkendelse af ydelser ved arbejdsløshed til grænsearbejdere fra det tidligere beskæftigelsesland) finder fortsat anvendelse på personer, som frem til den 1. januar 2005 var beskæftigede som grænsearbejdere, og som er blevet arbejdsløse inden den 1. januar 2011.
- b) Artikel 14, stk. 2, litra g), h), i) og j), i overenskomsten om social sikring af 4. oktober 1995 (fastlæggelse af kompetencefordelingen mellem de to lande for så vidt angår tidligere forsikringssager og optjente forsikringsperioder); anvendelsen af den nævnte bestemmelse forbliver begrænset til de personer, der er dækket af den.

TYSKLAND — POLEN

- a) Overenskomsten af 9. oktober 1975 om alders- og arbejdsskadebestemmelser på de i artikel 27, stk. 2, 3 og 4, i overenskomsten om social sikring af 8. december 1990 omhandlede vilkår (opretholdelse på grundlag af 1975-overenskomsten af retsstillingen for personer, som havde bopæl på Tysklands eller Polens område før den 1. januar 1991, og som fortsat har bopæl der)
- b) Artikel 27, stk. 5, og artikel 28, stk. 2, i overenskomsten om social sikring af 8. december 1990 (opretholdelse af pensionsret på grundlag af overenskomsten fra 1957 mellem den tidligere Tyske Demokratiske Republik og Polen; medregning af forsikringsperioder tilbagelagt af polske ansatte under overenskomsten fra 1988 mellem den tidligere Tyske Demokratiske Republik og Polen).

TYSKLAND — RUMÆNIEN

Artikel 28, stk. 1, litra b), i overenskomsten om social sikring af 8. april 2005 (opretholdelse af overenskomsten mellem den tidligere Tyske Demokratiske Republik og Rumænien for personer, som allerede modtog en pension før 1996).

TYSKLAND — SLOVENIEN

Artikel 42 i overenskomsten om social sikring af 24. september 1997 (afgørelse af spørgsmålet om rettigheder erhvervet før den 1. januar 1956 under den anden kontraherende stats sociale sikringsordning); anvendelsen af den nævnte bestemmelse forbliver begrænset til de personer, der er dækket af den.

TYSKLAND — SLOVAKIET

Artikel 29, stk. 1, andet og tredje afsnit, i overenskomsten af 12. september 2002 (opretholdelse af overenskomsten mellem den tidligere Tjekkoslovakiske Republik og den tidligere Tyske Demokratiske Republik for personer, som allerede modtog en pension før 1996; medregning af forsikringsperioder tilbagelagt i en af de kontraherende stater for personer, som allerede modtog en pension for disse perioder den 1. december 2003 fra den anden kontraherende stat, mens de var bosat på dens område).

TYSKLAND — DET FORENEDE KONGERIGE

- a) Artikel 7, stk. 5 og 6, i overenskomsten om social sikring af 20. april 1960 (lovgivning, som finder anvendelse på civil ansatte inden for de væbnede styrker)
- b) artikel 5, stk. 5 og 6, i overenskomsten om arbejdsløshedsforsikring af 20. april 1960 (lovgivning, som finder anvendelse på civil ansatte inden for de væbnede styrker).

▼ **M1**

IRLAND — DET FORENEDE KONGERIGE

Artikel 19, stk. 2, i aftalen af 14. december 2004 om social sikring (overførsel og medregning af bidrag til invalideforsikringen).

SPANIEN — PORTUGAL

Artikel 22 i den almindelige overenskomst af 11. juni 1969 (eksport af ydelser ved arbejdsløshed). Denne angivelse forbliver i kraft i to år fra datoen for anvendelsen af denne forordning.

▼ **M5**

KROATIEN — ITALIEN

- a) Aftalen mellem Jugoslavien og Italien om regulering af gensidige forpligtelser vedrørende social sikring med henvisning til bilag XIV, punkt 7, i fredstraktaten, indgået ved noteveksling den 5. februar 1959 (medregning af forsikringsperioder tilbagelagt før den 18. december 1954); anvendelsen forbliver begrænset til de personer, der er dækket af denne aftale.
- b) Artikel 44, stk. 3, i overenskomsten om social sikring mellem Republikken Kroatien og Den Italienske Republik af 27. juni 1997 vedrørende den tidligere zone B i friterritoriet Trieste (medregning af forsikringsperioder tilbagelagt før den 5. oktober 1956); anvendelsen af denne bestemmelse forbliver begrænset til de personer, der er dækket af denne overenskomst.

KROATIEN — UNGARN

Artikel 43, stk. 6, i overenskomsten om social sikring af 8. februar 2005 (anerkendelse af forsikringsperioder tilbagelagt indtil den 29. maj 1956 til udgift for den kontraherende stat, hvor den forsikrede havde bopæl den 29. maj 1956).

KROATIEN — ØSTRIG

Artikel 35 i overenskomsten om social sikring af 16. januar 1997 (medregning af forsikringsperioder tilbagelagt før den 1. januar 1956); anvendelsen af den nævnte bestemmelse forbliver begrænset til de personer, der er dækket af den.

KROATIEN — SLOVENIEN

- a) Artikel 35, stk. 3, i overenskomsten om social sikring af 28. april 1997 (anerkendelse af bonusperioder efter den tidligere fælles stats lovgivning).
- b) Artikel 36 og 37 i overenskomsten om social sikring af 28. april 1997 (ydelse erhvervet før den 8. oktober 1991 påhviler fortsat den kontraherende stat, som har tilkendt dem; pensioner tilkendt mellem den 8. oktober 1991 og den 1. februar 1998, hvor den nævnte overenskomst trådte i kraft, underkastes fornyet beregning for så vidt angår forsikringsperioder tilbagelagt i den anden kontraherende stat indtil den 31. januar 1998).

▼ **M1**

ITALIEN — SLOVENIEN

- a) Aftalen om regulering af gensidige forpligtelser vedrørende social sikring med henvisning til bilag XIV, punkt 7, i fredstraktaten, indgået ved noteveksling den 5. februar 1959 (medregning af forsikringsperioder tilbagelagt før den 18. december 1954); anvendelsen af den nævnte bestemmelse forbliver begrænset til de personer, der er dækket af denne aftale.
- b) Artikel 45, stk. 3, i overenskomsten om social sikring af 7. juli 1997 vedrørende den tidligere zone B i friterritoriet Trieste (medregning af forsikringsperioder tilbagelagt før den 5. oktober 1956); anvendelsen af denne bestemmelse forbliver begrænset til de personer, der er dækket af denne overenskomst.

▼ **M1****LUXEMBOURG — PORTUGAL**

Aftalen af 10. marts 1997 (om anerkendelse af afgørelser truffet af institutioner i én kontraherende part vedrørende invaliditetstilstanden hos pensionsansøgere fra institutioner i den anden kontraherende part).

LUXEMBOURG — SLOVAKIET

Artikel 50, stk. 5, i overenskomsten om social sikring af 23. maj 2002 (medregning af pensionsforsikringsperioder for politiske flygtninge).

UNGARN — ØSTRIG

Artikel 36, stk. 3, i overenskomsten om social sikring af 31. marts 1999 (medregning af forsikringsperioder tilbagelagt før den 27. november 1961); anvendelsen af den nævnte bestemmelse forbliver begrænset til de personer, der er dækket af den.

UNGARN — SLOVENIEN

Artikel 31 i overenskomsten om social sikring af 7. oktober 1957 (medregning af forsikringsperioder tilbagelagt før den 29. maj 1956); anvendelsen af den nævnte bestemmelse forbliver begrænset til de personer, der er dækket af den.

UNGARN — SLOVAKIET

Artikel 34, stk. 1, i overenskomsten om social sikring af 30. januar 1959 (artikel 34, stk. 1, i overenskomsten fastsætter, at forsikringsperioder tilkendt før dagen for overenskomstens undertegnelse er forsikringsperioder i den kontraherende stat, på hvis område den forsikrede havde bopæl); anvendelsen af den nævnte bestemmelse forbliver begrænset til de personer, der er dækket af den.

ØSTRIG — POLEN

Artikel 33, stk. 3, i overenskomsten om social sikring af 7. september 1998 (medregning af forsikringsperioder tilbagelagt før den 27. november 1961); anvendelsen af den nævnte bestemmelse forbliver begrænset til de personer, der er dækket af den.

ØSTRIG — RUMÆNIEN

Artikel 37, stk. 3, i aftalen om social sikring af 28. oktober 2005 (medregning af forsikringsperioder tilbagelagt før den 27. november 1961); anvendelsen af den nævnte bestemmelse forbliver begrænset til de personer, der er dækket af den.

ØSTRIG — SLOVENIEN

Artikel 37 i overenskomsten om social sikring af 10. marts 1997 (medregning af forsikringsperioder tilbagelagt før den 1. januar 1956); anvendelsen af den nævnte bestemmelse forbliver begrænset til de personer, der er dækket af den.

ØSTRIG — SLOVAKIET

Artikel 34, stk. 3, i overenskomsten om social sikring af 21. december 2001 (medregning af forsikringsperioder tilbagelagt før den 27. november 1961); anvendelsen af den nævnte bestemmelse forbliver begrænset til de personer, der er dækket af den.

FINLAND — SVERIGE

Artikel 7 i den nordiske konvention af 18. august 2003 om social sikring (om dækning af merudgifter som følge af sygdom under et midlertidigt ophold i et andet nordisk land, fordi der ved hjemrejsen til bopælslandet må benyttes en rejseform, der er dyrere end den, der ellers ville være blevet anvendt).

▼ M1*BILAG III***BEGRÆNSNING AF RET TIL NATURALYDELSER FOR EN
GRÆNSEARBEJDETS FAMILIEMEDLEMMER**

(artikel 18, stk. 2)

DANMARK

ESTLAND (denne angivelse er gyldig i den i artikel 87, stk. 10a, omhandlede periode)

IRLAND

SPANIEN (denne angivelse er gyldig i den i artikel 87, stk. 10a, omhandlede periode)

▼ M5

KROATIEN

▼ M1

ITALIEN (denne angivelse er gyldig i den i artikel 87, stk. 10a, omhandlede periode)

LITAUEN (denne angivelse er gyldig i den i artikel 87, stk. 10a, omhandlede periode)

UNGARN (denne angivelse er gyldig i den i artikel 87, stk. 10a, omhandlede periode)

NEDERLANDENE (denne angivelse er gyldig i den i artikel 87, stk. 10a, omhandlede periode)

FINLAND

SVERIGE

DET FORENEDE KONGERIGE

▼ C1*BILAG IV***FLERE RETTIGHEDER FOR PENSIONISTER, DER VENDER
TILBAGE TIL DEN KOMPETENTE MEDLEMSSTAT**

(Artikel 27, stk. 2)

BELGIEN

▼ M1

BULGARIEN

DEN TJEKKISKE REPUBLIK

▼ C1

TYSKLAND

GRÆKENLAND

SPANIEN

FRANKRIG

▼ M1

CYPERN

▼ C1

LUXEMBOURG

▼ M1

UNGARN

NEDERLANDENE

▼ C1

ØSTRIG

▼ M1

POLEN

SLOVENIEN

▼ C1

SVERIGE

▼C1*BILAG V*

Flere rettigheder for tidligere grænsearbejdere, der vender tilbage til den medlemsstat, hvor de tidligere udøvede deres lønnede eller selvstændige virksomhed (finder kun anvendelse, hvis den medlemsstat, hvor den kompetente institution, der er ansvarlig for udgifterne til de naturalydelse, der ydes pensionisten i hans bopælsland, er beliggende, også er opført på listen)

(Artikel 28, stk. 2)

BELGIEN

TYSKLAND

SPANIEN

FRANKRIG

LUXEMBOURG

ØSTRIG

PORTUGAL

▼ C1*BILAG VI***UDPEGNING AF TYPE A-LOVGIVNING, DER SKAL NYDE GODT AF
DEN SÆRLIGE KOORDINERING**

(Artikel 44, stk. 1)

▼ M1**DEN TJEKKISKE REPUBLIK**

Fuld invalidepension til personer, hvis fulde invaliditet er indtruffet før det fyldte 18. år, og som ikke har været forsikret i den foreskrevne periode (afsnit 42 i lov om pensionsforsikring nr. 155/1995 Sml.)

ESTLAND

- a) Invalidepensioner tilkendt før den 1. april 2000 i henhold til lov om offentlige ydelser og bibeholdt i henhold til lov om offentlig pensionsforsikring
- b) Offentlige pensioner i anledning af invaliditet tilkendt i henhold til lov om offentlig pensionsforsikring
- c) Invalidepensioner tilkendt i henhold til lov om tjeneste i de væbnede styrker, lov om tjeneste ved politiet, lov om den offentlige anklagemyndighed, lov om dommeres status, lov om løn til medlemmer af Riigikogu, lov om pension og andre sociale ydelser samt lov om offentlige ydelser proklameret af Præsidenten for Republikken Estland

▼ M8

- d) Arbejdsevneydelse tilkendt i henhold til lov om arbejdsevneydelse.

▼ M1**IRLAND**

Del 2, kapitel 17, i kodificeret lov af 2005 om social tryghed og sociale ydelser (Social Welfare Consolidation Act 2005)

GRÆKENLAND**▼ C1**

Lovgivning vedrørende landbrugets forsikringsordning (OGA) i henhold til lov nr. 4169/1961

▼ M5**KROATIEN**

- a) Invalidepension som følge af arbejdsrelateret skade eller sygdom i henhold til artikel 52, stk. 5, i loven om pensionsforsikring (OG 102/98, som ændret)
- b) Ydelse ved fysisk skade i henhold til artikel 56 i loven om pensionsforsikring (OG 102/98, som ændret).

▼ M1**LETLAND**

Invalidepensioner (gruppe 3) i henhold til artikel 16, stk. 1, punkt 2, i lov om statslige pensioner af 1. januar 1996

▼ M4**UNGARN**

Fra 1. januar 2012 i henhold til lov CXCI 2011 om ydelser til personer med nedsat arbejdskapacitet og ændring af visse andre retsakter:

- a) ydelser ved revalidering
- b) ydelser ved invaliditet.

SLOVAKIET

Invalidepension til personer, som blev invalider som barn eller under fuldtids-ph.d.-studier i en alder under 26 år og som anses for altid at have tilbagelagt den foreskrevne forsikringsperiode (artikel 70, stk. 2, artikel 72, stk. 3, og artikel 73, stk. 3 og 4, i lov nr. 461/2003 om socialforsikring som ændret).

▼ M1

▼ M1

FINLAND

Nationale pensioner til personer, der er født med handicap, eller som er blevet invalideret i en ung alder (lov om nationale pensioner (568/2007))

Invalidepensioner fastlagt efter overgangsbestemmelser og tilkendt før den 1. januar 1994 (lov om håndhævelse af nationale pensioner (569/2007))

▼ M8

SVERIGE

Indtægtsbestemte ydelser ved sygdom og indtægtsbestemt aktivitetskompensation (kapitel 34 i lov om socialforsikring).

DET FORENEDE KONGERIGE

Arbejdsløsheds- og understøttelsesydelse (ESA)

- a) For støtte tilkendt inden den 1. april 2016 er ESA en naturalydelse ved sygdom for de første 91 dage (vurderingsfasen). Fra den 92. dag bliver ESA (hovedfasen) til en invaliditetsydelse
- b) For støtte tilkendt den 1. april 2016 eller derefter er ESA en naturalydelse ved sygdom for de første 365 dage (vurderingsfasen). Fra den 366. dag bliver ESA (støttegruppen) til en invaliditetsydelse.

Storbritanniens lovgivning: Del 1 i Welfare Reform Act 2007.

Nordirlands lovgivning: Del 1 i Welfare Reform Act (Nordirland) 2007.

BILAG VII

OVERENSSTEMMELSE MELLEM LOVGIVNINGEN I MEDLEMSSTATERNE OM KRITERIERNE I FORBINDELSE MED INVALIDITETSGRAD

(Artikel 46, stk. 3, i forordningen)

BELGIEN

Medlemsstater	Ordninger administreret af medlemsstaternes institutioner, der har truffet afgørelse om anerkendelse af invaliditetsgraden	Ordninger administreret af belgiske institutioner, for hvilke afgørelsen er bindende i tilfælde af overensstemmelse				
		Almindelig ordning	Ordning for minearbejdere		Ordning for søfolk	Ossom
			Almindelig invaliditet	Erhvervsudygtighed		
FRANKRIG	1. Generel ordning:					
	– Gruppe III (plejetilfælde)	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	– Gruppe II	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	– Gruppe I	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	2. Ordning for landbruget					
	– Fuld almindelig invaliditet	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	– 2/3 almindelig invaliditet	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	– Plejetilfælde	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	3. Ordning for minearbejdere:					
	– Partiel, almindelig invaliditet	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	– Plejetilfælde	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	– Erhvervsudygtighed	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse

▼ C1

Medlemsstater	Ordninger administreret af medlemsstaternes institutioner, der har truffet afgørelse om anerkendelse af invaliditetsgraden	Ordninger administreret af belgiske institutioner, for hvilke afgørelsen er bindende i tilfælde af overensstemmelse				
		Almindelig ordning	Ordning for minearbejdere		Ordning for søfolk	Ossom
			Almindelig invaliditet	Erhvervsudygtighed		
	4. Ordning for minearbejdere:					
	– Almindelig invaliditet	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	– Plejetilfælde	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	– Erhvervsudygtighed	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
ITALIEN	1. Almindelig ordning:					
	– Invaliditet (arbejdere)	Ikke overensstemmelse	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	– Invaliditet (funktionærer)	Ikke overensstemmelse	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	2. Ordning for søfolk:					
	– Utjenstedygtighed til søs	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse

▼ M1

FRANKRIG

Medlemsstater	Ordninger administreret af medlemsstaternes institutioner, der har truffet afgørelse om anerkendelse af invaliditetsgraden	Ordninger administreret af franske institutioner, for hvilke afgørelsen er bindende i tilfælde af overensstemmelse											
		Almindelig ordning			Ordning for landbruget			Ordning for minearbejdere			Ordning for søfolk		
		Gruppe I	Gruppe II	Gruppe III Plejetilfælde	2/3 Invali- ditet	Fuld invali- ditet	Plejetilfælde	2/3 almin- delig invali- ditet	Plejetilfælde	Erhvervs- udygtighed	2/3 almin- delig invali- ditet	Fuld erhvervs- udygtighed	Plejetilfælde
BELGIEN	1. Almindelig ordning	Overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke over- ensstem- melse
	2. Ordning for minearbej- dere												
	– partiel almindelig invaliditet	Overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke over- ensstem- melse
	– Erhvervsudygtighed	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Overens- stemmel- se ⁽²⁾			
	3. Ordning for søfolk	Overens- stemmel- se ⁽¹⁾	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Overens- stemmel- se ⁽¹⁾	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Overens- stemmel- se ⁽¹⁾	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke over- ensstem- melse
ITALIEN	1. Almindelig ordning												
	– invaliditet (arbejdere)	Overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke over- ensstem- melse
	– invaliditet (funktion- nærer)	Overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke over- ensstem- melse

▼ C1

Medlemsstater	Ordninger administreret af medlemsstaternes institutioner, der har truffet afgørelse om anerkendelse af invaliditetsgraden	Ordninger administreret af franske institutioner, for hvilke afgørelsen er bindende i tilfælde af overensstemmelse											
		Almindelig ordning			Ordning for landbruget			Ordning for minearbejdere			Ordning for søfolk		
		Gruppe I	Gruppe II	Gruppe III Plejetilfælde	2/3 Invali- ditet	Fuld invali- ditet	Plejetilfælde	2/3 almin- delig invali- ditet	Plejetilfælde	Erhvervs- udygtighed	2/3 almin- delig invali- ditet	Fuld erhvervs- udygtighed	Plejetilfælde
	2. Ordning for søfolk – Utjenstdygtighed til søs	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke overens- stem- melse	Ikke over- ensstem- melse
▼ <u>M1</u> _____													

▼ C1

(¹) For så vidt den invaliditet, der anerkendes af de belgiske institutioner, er almindelig invaliditet.

(²) Kun hvis den belgiske institution har anerkendt, at arbejderen ikke kan klare arbejde under jorden eller på jorden.

► M1 _____ ◀

▼ C1

ITALIEN

Medlemsstater	Ordninger administreret af medlemsstaternes institutioner, der har truffet afgørelse om anerkendelse af invaliditetsgraden	Ordninger administreret af italienske institutioner, for hvilke afgørelsen er bindende i tilfælde af overensstemmelse		
		Almindelig ordning		Søfolk, der er ude af stand til at sejle
		Arbejdere	Funktionærer	
BELGIEN	1. Almindelig ordning	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	2. Ordning for minearbejdere			
	– partiel almindelig invaliditet	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	– erhvervsudygtighed	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	3. Ordning for søfolk	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
FRANKRIG	1. Almindelig ordning			
	– Gruppe III (plejetilfælde)	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	– Gruppe II	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	– Gruppe I	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	2. Ordning for landbruget			
	– fuld almindelig invaliditet	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	– partiel general invaliditet	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	– plejetilfælde	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	3. Ordning for minearbejdere			
	– fuld almindelig invaliditet	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	– plejetilfælde	Overensstemmelse	Overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	– erhvervsudygtighed	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	4. Ordning for søfolk			
	– partiel general invaliditet	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	– plejetilfælde	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse	Ikke overensstemmelse
	– erhvervsudygtighed			

▼ M1

▼ **M1***BILAG VIII***TILFÆLDE, HVOR PRO RATA-BEREKNINGEN UNDLADES ELLER IKKE FINDER ANVENDELSE**

(artikel 52, stk. 4 og 5)

Del 1: Tilfælde, hvor pro rata-beregningsen undlades eller ikke finder anvendelse i medfør af artikel 52, stk. 4

DANMARK

Alle pensionsansøgninger nævnt i lov om social pension med undtagelse af pensioner nævnt i bilag IX.

IRLAND

Alle ansøgninger om (midlertidig) statslig alderspension, (bidragspligtig) statslig alderspension og (bidragspligtig) enke- og enkemandspension.

CYPERN

Alle ansøgninger om alderspension samt enke- og enkemandspension.

LETLAND

- a) Alle ansøgninger om invalidepension (loven om statslige pensioner af 1. januar 1996)
- b) Alle ansøgninger om efterladtepension (loven om statslige pensioner af 1. januar 1996; loven om statsfinansierede pensioner af 1. juli 2001).

LITAUEN

Alle ansøgninger om statslig social efterladtepension beregnet på grundlag af efterladtepensionens grundbeløb (loven om statslige sociale pensioner).

NEDERLANDENE

Alle ansøgninger om alderspension i henhold til loven om almindelig aldersdomsforsikring (Algemene Ouderdomswet (AOW)).

ØSTRIG

- a) Alle ansøgninger om ydelser i henhold til forbundslov af 9. september 1955 om almindelig socialforsikring — Allgemeines Sozialversicherungsgesetz (ASVG), forbundslov af 11. oktober 1978 om socialforsikring for selvstændige beskæftiget i handelssektoren — Gewerblichen Sozialversicherungsgesetz (GSVG) og forbundslov af 11. oktober 1978 om socialsikring for selvstændige landbrugere — Bauern Sozialversicherungsgesetz (BSVG) og forbundslov af 30. november 1978 om socialsikring for selvstændige i liberale erhverv — Freiberuflich Selbstständigen Sozialversicherungsgesetz (FSVG)
- b) Alle ansøgninger om invalidepension på grundlag af en pensionskonto i henhold til lov af 18. november 2004 om almindelig pension (Allgemeines Pensionsgesetz (APG))

▼ **M4**

- c) Alle ansøgninger om efterladtepension på grundlag af en pensionskonto i henhold til lov om almindelig pension (Allgemeines Pensionsgesetz, APG) af 18. november 2004, med undtagelse af tilfælde under del 2

▼ **M1**

- d) Alle ansøgninger om invalide- og efterladtepension fra de østrigske provinslægekammer (Landesärztekammer) baseret på grunddydelser (grundydelse og eventuel supplerende ydelse eller grundbeløb)
- e) Alle ansøgninger om ydelser i forbindelse med erhvervsbetinget, vedvarende uarbejdsdygtighed og efterladteydelser fra pensionsfonden under det østrigske dyrlægekammer
- f) Alle ansøgninger om ydelser fra pensioner vedrørende erhvervsbetinget invaliditet samt enke- og børnepension i henhold til vedtægterne for de østrigske advokatsammenslutningers velfærdsinstitutioner, del A

▼ **M4**

- g) Alle ansøgninger om ydelser i henhold til lov om notarforsikring af 3. februar 1972 — NVG 1972.

▼ M8

POLEN

Alle ansøgninger om invalidepensioner, alderspensioner i henhold til den definerede ydelsesordning og efterladtepensioner, med undtagelse af tilfælde, hvor de samlede forsikringsperioder, der er tilbagelagt i henhold til lovgivningen i mere end én medlemsstat, er lig med eller længere end 20 år for kvinder og 25 år for mænd, men de nationale forsikringsperioder er under disse grænser (og ikke under 15 år for kvinder og 20 år for mænd), og beregningen foretages i henhold til artikel 27 og 28 i lov af 17. december 1998 (den polske statstidende 2015, punkt 748).

▼ M2

PORTUGAL

Alle ansøgninger om invalide-, alders og efterladtepension, bortset fra de tilfælde, hvor de samlede forsikringsperioder tilbagelagt under mere end en medlemsstats lovgivning svarer til eller overstiger 21 kalenderår, men de nationale forsikringsperioder svarer til eller ligger under 20 år, og beregningen foretages i henhold til artikel 32 og 33 i lovdekret nr. 187/2007, af 10. maj 2007.

▼ M1

SLOVAKIET

- a) Alle ansøgninger om efterladtepension (enke-, enkemands- og børnepension), der beregnes efter gældende lov fra før 1. januar 2004, og hvis størrelse afhænger af en pension, som afdøde modtog indtil sin død
- b) Alle ansøgninger om pension, der beregnes efter lov nr. 461/2003-sml. om social sikring med ændringer.

▼ M8

SVERIGE

- a) Ansøgninger om en alderspension i form af en garantipension (kapitel 66 og 67 i lov om socialforsikring)
- b) Ansøgninger om en alderspension i form af en tillægspension (kapitel 63 i lov om socialforsikring).

▼ M1

DET FORENEDE KONGERIGE

▼ M8

Alle ansøgninger om alderspension, folkepension i henhold til del 1 i pensionsloven af 2014, enkepension og erstatning for tab, med undtagelse af dem, for hvilke i løbet af et skatteår, der begynder den 6. april 1975 eller derefter:

▼ M1

- i) den berørte part havde tilbagelagt forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperiode i henhold til Det Forenede Kongeriges og en anden medlemsstats lovgivning, og et (eller flere) af disse skatteår ikke blev anset for at være et kvalificerende år efter Det Forenede Kongeriges lovgivning
- ii) der vil blive taget hensyn til forsikringsperioder tilbagelagt i henhold til gældende lovgivning i Det Forenede Kongerige for perioderne inden 5. juli 1948 med henblik på anvendelsen af bestemmelserne i artikel 52, stk. 1, litra b), i forordningen ved at anvende forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioder efter lovgivningen i en anden medlemsstat.

Alle ansøgninger om tillægspension i henhold til Social Security Contributions and Benefits Act 1992, section 44, og Social Security Contributions and Benefits (Northern Ireland) Act 1992, section 44.

Del 2: Tilfælde, hvor artikel 52, stk. 5, finder anvendelse

BULGARIEN

Alderspensioner fra den tvungne pensionsforsikringsordning i henhold til del II, afsnit II, i lov om socialforsikring.

▼ M6

DEN TJEKKISKE REPUBLIK

Pensioner udbetalt fra ordningen under søjle to, oprettet ved lov nr. 426/2011 sml., om pensionsopsparinger.

▼ M4

DANMARK

a) Personlige pensioner

b) Ydelser ved dødsfald (på grundlag af bidrag til Arbejdsmarkedets Tillægspension i tiden før 1. januar 2002)

c) Ydelser ved dødsfald (på grundlag af bidrag til Arbejdsmarkedets Tillægspension i tiden efter 1. januar 2002) som omtalt i lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension 942:2009.

▼ M1

ESTLAND

Obligatorisk bidragsfinansieret alderspensionsordning.

FRANKRIG

Grund- eller tillægspensionsordninger, hvor alderspensionsydelser beregnes på grundlag af pensionspoints.

▼ M5

KROATIEN

Pensioner fra den obligatoriske forsikringsordning på grundlag af individuelle kapitalopsparinger i henhold til loven om obligatoriske og frivillige pensionsfonde (OG 49/99, som ændret) og loven om pensionsforsikringsselskaber og udbetaling af pensioner på grundlag af individuelle kapitalopsparinger (OG 106/99, som ændret), undtagen i de tilfælde, der er omhandlet i artikel 47 og 48 i loven om obligatoriske og frivillige pensionsfonde (invalidepension som følge af generel uarbejdsdygtighed og efterladtepension).

▼ M1

LETLAND

Alderspension (loven om statslige pensioner af 1. januar 1996; loven om statsfinansierede pensioner af 1. juli 2001).

UNGARN

Pensionsydelser baseret på medlemskab af private pensionsfonde.

ØSTRIG

▼ M6

a) Alderspensioner og heraf afledte efterladtepensioner på grundlag af en pensionskonto i henhold til lov af 18. november 2004 om almindelig pension (Allgemeines Pensionsgesetz (APG))

▼ M1

b) Obligatoriske ydelser i henhold til artikel 41 i forbundsloven af 28. december 2001, BGBl I Nr. 154 om de østrigske apotekeres generelle lønfond (Pharmazeutische Gehaltskasse für Österreich)

c) Alders- og førtidspension fra de østrigske provinslægekamre baseret på grund- ydelser (grundydelse og eventuel supplerende ydelse eller grundbeløb) samt alle pensionsydelser fra de østrigske provinslægekamre baseret på supplerende ydelser (tillægspension eller individuel pension)

d) Alderdomsydelser fra pensionsfonden under det østrigske dyrlægekammer

▼ M1

- e) Ydelser i henhold til vedtægterne for de østrigske advokatsammenslutningers velfærdsinstitutioner, del A og B, undtagen ydelser fra pensioner vedrørende invaliditet samt enke- og børnepension i henhold til vedtægterne for de østrigske advokatsammenslutningers velfærdsinstitutioner, del A
- f) Ydelser fra velfærdsinstitutionerne under forbundskammeret for arkitekter og rådgivende ingeniører i henhold til loven om det østrigske civilingeniørkammer (Ziviltechnikerammergesetz) af 1993 og vedtægterne for velfærdsinstitutionerne, undtagen ydelser vedrørende erhvervsbetinget invaliditet og efterladteydelser på grundlag af sidstnævnte ydelser
- g) Ydelser i henhold til vedtægterne for velfærdsinstitutionen under forbundskammeret for professionelle regnskabskyndige og skatterådgivere under den østrigske lov om professionelle regnskabskyndige og skatterådgivere (Wirtschaftstreuhandberufsgesetz).

POLEN

Alderspensioner efter ordningen med faste bidrag.

▼ M2

PORTUGAL

Supplerende pensioner, der bevilges i henhold til lovdekret nr. 26/2008 af 22. februar 2008 (offentlig kapitaliseringsordning).

▼ M1

SLOVENIEN

Pension fra den tvungne supplerende pensionsforsikring.

SLOVAKIET

Tvungen opsparing til alderspension.

▼ M8

SVERIGE

Alderspension i form af indkomstpension og præmiepension (kapitel 62 og 64 i lov om socialforsikring).

▼ M1

DET FORENEDE KONGERIGE

Forholdsmæssige alderspensionsydelser, der udbetales i henhold til National Insurance Act 1965, section 36 og 37, og National Insurance Act (Northern Ireland) 1966, section 35 og 36.

▼ C1*BILAG IX***YDELSER OG AFTALER, DER GIVER MULIGHED FOR ANVENDELSE AF ARTIKEL 54**

- I. Ydelser nævnt i artikel 54, stk. 2, litra a), i forordningen, hvis størrelse er uafhængig af forsikrings- eller bopælsperiodernes længde

▼ M1

BELGIEN

▼ C1

Ydelser i forbindelse med om den almindelige invalideordning, den særlige invalideordning for minearbejdere og den særlige ordning for søfolk i handelsflåden.

Ydelser i forbindelse med forsikring af selvstændige erhvervsdrivende mod uarbejdsdygtighed.

Ydelser i forbindelse med invalidepension under den oversøiske sociale sikringsordning og invalideordningen for tidligere ansatte i Belgisk Congo og Rwanda-Urundi

▼ M1

DANMARK

▼ C1

Fuld dansk folkepension, som opnås efter ti års bopæl, af personer, som har fået tilkendt pension med virkning fra senest den 1. oktober 1989

▼ M1

IRLAND

Type A-invalidepension

GRÆKENLAND

▼ C1

Ydelser i medfør af lov nr. 4169/1961 bestemmelser vedrørende landbrugets forsikringsordning (OGA)

▼ M1

SPANIEN

▼ C1

Efterladtepensioner, der tilkendes efter den almindelige ordning, med undtagelse af den særlige ordning for tjenestemænd

▼ M1

FRANKRIG

▼ C1

Invalidepension i den almindelige sociale sikringsordning eller i ordningen for beskæftigede i landbruget

Invalidepensionen til efterlevende ægtefælle i den almindelige sociale sikringsordning eller i ordningen for beskæftigede i landbruget, når den beregnes på grundlag af en afdød ægtefælles invalidepension, der er fastsat i medfør af artikel 52, stk. 1, litra a)

▼ M1

LETLAND

Invalidepensioner (gruppe 3) i henhold til artikel 16, stk. 1, punkt 2, i lov om statslige pensioner af 1. januar 1996

NEDERLANDENE

▼ M2

Lov af 18. februar 1966 om invalideforsikring for arbejdstagere, som ændret (WAO)

Lov af 24. april 1997 om invalideforsikring for selvstændige erhvervsdrivende, som ændret (WAZ)

▼ M2

Lov af 21. december 1995 om almindelig forsikring for efterladte (ANW)

Lov om arbejde og indkomst efter arbejdsevne (WIA) af 10. november 2005

▼ M1

FINLAND

Nationale pensioner til personer, der er født med handicap, eller som er blevet invalideret i en ung alder (lov om nationale pensioner (568/2007))

Nationale pensioner og ægtefællepensioner fastlagt efter overgangsbestemmelserne og tilkendt før den 1. januar 1994 (lov om håndhævelse af nationale pensioner (569/2007))

Tillægsbeløbet til børnepension ved beregning af nationale ydelser efter loven om nationale pensioner (lov om nationale pensioner (568/2007))

▼ M8

SVERIGE

Indtægtsbestemte ydelser ved sygdom og indtægtsbestemt aktivitetskompensation (kapitel 34 i lov om socialforsikring)

Den garantipension og garantikompensation, som træder i stedet for den fulde folkepension tilkendt efter den lovgivning om folkepension, der fandt anvendelse før den 1. januar 1993, og den fulde folkepension tilkendt efter overgangsbestemmelserne i den lovgivning, der har været gældende siden nævnte dato.

▼ C1

- II. **De i forordningens artikel 54, stk. 2, litra b), omhandlede ydelser, hvis størrelse afhænger af en fiktiv periode, der anses for tilbagelagt mellem tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden og et senere tidspunkt:**

▼ M1

TYSKLAND

▼ C1

Invalide- og efterladtepensioner, i forbindelse med hvilke der tages hensyn til en tillægsperiode

Alderspensioner, i forbindelse med hvilke der tages hensyn til en allerede optjent tillægsperiode

▼ M1

SPANIEN

▼ C1

Alderspensioner eller pensioner på grund af permanent handicap (invaliditet) i den særlige ordning for tjenestemænd under afsnit I i den konsoliderede tekst til loven om statspensioner, hvis ydelsesmodtageren på tidspunktet for forsikringsbegivenhedens indtræden var aktiv tjenestemand eller blev behandlet som sådan; efterladtepension (efterlevende ægtefælle og børn, der har mistet begge forældre eller en af dem, og forældre, der har mistet et barn) i medfør af afsnit I i den konsoliderede tekst til loven om statspensioner, hvis tjenestemanden på tidspunktet for dødens indtræden var aktiv eller blev behandlet som sådan

▼ M1

ITALIEN

▼ C1

De italienske uarbejdsdygtighedspensioner (inabilità)

▼ M1

LETLAND

Efterladtepension beregnet på grundlag af anslåede forsikringsperioder (artikel 23, stk. 8, i lov om statslige pensioner af 1. januar 1996)

▼ M1

LITAUEN

- a) Statslig social invalidepension i henhold til lov om statslige socialpensioner
- b) Statslig social efterladtepension og børnepension beregnet på grundlag af afdødes invalidepension i henhold til lov om statslige socialpensioner

LUXEMBOURG

▼ C1

Invalide- og efterladtepensioner

▼ M1

SLOVAKIET

- a) Slovakisk invalidepension og deraf afledt efterladtepension

▼ M4▼ M1

FINLAND

▼ C1

Erhvervspensioner, i forbindelse med hvilke der tages hensyn til fremtidige perioder i henhold til den nationale lovgivning

▼ M8

SVERIGE

Ydelser ved sygdom og aktivitetskompensation i form af garantikompensation (kapitel 35 i lov om socialforsikring)

Efterladtepension beregnet på grundlag af optjente forsikringsperioder (kapitel 76-85 i lov om socialforsikring).

▼ C1

III. De i forordningens artikel 54, stk. 2, litra b), nr. i), omhandlede aftaler om ikke at medregne samme fiktive periode to eller flere gange

Overenskomst om social sikring af 28. april 1997 mellem Finland og Forbundsrepublikken Tyskland.

Overenskomst om social sikring af 10. november 2000 mellem Finland og Storhertugdømmet Luxembourg.

▼ M1

Nordisk konvention af 18. august 2003 om social sikring.

▼ **M1***BILAG X***SÆRLIGE IKKE-BIDRAGSPLIGTIGE KONTANTYDELSER**

(artikel 70, stk. 2, litra c))

BELGIEN

- a) Ydelse ved indkomstbortfald (lov af 27. februar 1987)
- b) Garanteret mindsteindtægt til ældre (lov af 22. marts 2001).

BULGARIEN

Social alderspension (artikel 89 i lov om social forsikring).

DEN TJEKKISKE REPUBLIK

Socialydelse (den statslige sociale bistandslov nr. 117/1995 Sml.).

DANMARK

Boligstøtte til pensionister (lov om individuel boligstøtte, lovebekendtgørelse nr. 725 af 4. august 1994, som ændret ved lov nr. 204 af 29. marts 1995).

TYSKLAND

- a) Underholdshjælp til ældre og til personer med nedsat erhvervsevne i henhold til kapitel 4 i lov om social sikring (SGB), bog XII
- b) Underholdshjælp i henhold til grundsikringen for arbejdssøgende, medmindre den arbejdssøgende opfylder betingelserne for et midlertidigt tilskud efter bortfald af arbejdsløshedsunderstøttelse (§ 24, stk. 1, i lov om social sikring (SGB), bog II).

ESTLAND

- a) Ydelse til voksne handicappede (lov om sociale ydelser til handicappede af 27. januar 1999)
- b) Statslig arbejdsløshedsunderstøttelse (lov om social beskyttelse af arbejdsløse af 29. september 2005).

IRLAND

- a) Ydelse til arbejdssøgende (Social Welfare Consolidation Act 2005, del 3, kapitel 2)
- b) Statspension (ikke-bidragspligtig) (Social Welfare Consolidation Act 2005, del 3, kapitel 4)
- c) Enkepension (ikke-bidragspligtig) og enkemandspension (ikke-bidragspligtig) (Social Welfare Consolidation Act 2005, del 3, kapitel 6)
- d) Invaliditetsydelse (Social Welfare Consolidation Act 2005, del 3, kapitel 10)
- e) Befordringstilskud (Health Act 1970, afsnit 61)
- f) Blindepension (Social Welfare Consolidation Act 2005, del 3, kapitel 5).

GRÆKENLAND

Særlige ydelser til ældre (lov 1296/82).

SPANIEN

- a) Garanteret mindsteindtægt (lov nr. 13/82 af 7. april 1982)
- b) Kontante bistandsydelser til ældre og til uarbejdsdygtige invalider (kongeligt dekret nr. 2620/81 af 24. juli 1981)
- c) i) Ikke-bidragspligtig invalide- og alderspension som fastsat i artikel 38, stk. 1, i den konsoliderede tekst til almindelig lov om social sikring, som stadfæstet ved kongeligt dekret nr. 1/1994 af 20. juni 1994; og

▼ **M1**

- ii) tillæg til ovennævnte pensioner, som fastsat i lovgivningen i de selvstyrede regioner, hvor sådanne tillægsydelser sikrer en eksistensminimum-sindkomst under hensyn til de økonomiske og sociale forhold i de pågældende selvstyrede regioner
- d) Mobilitetsfremmende ydelser og befordringstilskud (lov nr. 13/1982 af 7. april 1982).

FRANKRIG

a) Supplerende ydelser fra:

- i) Den Særlige Invaliditetsfond, og
- ii) Alderdomssolidaritetsfonden i forhold til de sikrede rettigheder
(lov af 30. juni 1956 som kodificeret i bog VIII i lov om social sikring);
- b) Ydelse til voksne handicappede (lov af 30. juni 1975 som kodificeret i bog VIII i lov om social sikring)
- c) Særlig ydelse (lov af 10. juli 1952 som kodificeret i bog VIII i lov om social sikring) i forhold til de sikrede rettigheder
- d) Solidaritetsydelse til ældre (bekendtgørelse af 24. juni 2004 som kodificeret i bog VIII i lov om social sikring) fra 1. januar 2006.

ITALIEN

- a) Socialpension til ubemidlede (lov nr. 153 af 30. april 1969)
- b) Pensioner og ydelser til civilt handicappede og invalider (lov nr. 118 af 30. marts 1971, nr. 18 af 11. februar 1980 og nr. 508 af 23. november 1988)
- c) Pensioner og ydelser til døvstumme (lov nr. 381 af 26. maj 1970 og nr. 508 af 23. november 1988)
- d) Pensioner og ydelser til blinde (lov nr. 382 af 27. maj 1970 og nr. 508 af 23. november 1988)
- e) Tillæg til minimumspensionen (lov nr. 218 af 4. april 1952, nr. 638 af 11. november 1983 og nr. 407 af 29. december 1990)
- f) Tillæg til invaliditetsydelser (lov nr. 222 af 12. juni 1984)
- g) Socialydelse (lov nr. 335 af 8. august 1995)
- h) Socialtillæg (artikel 1, stk. 1 og 12, i lov nr. 544 af 29. december 1988 og efterfølgende ændringer).

CYPERN

- a) Socialpension (lov om socialpension af 1995 (lov 25(I)/95), som ændret)
- b) Ydelse til svært motorisk handicappede (ministerrådets afgørelse nr. 38 210 af 16. oktober 1992, nr. 41 370 af 1. august 1994, nr. 46 183 af 11. juni 1997 og nr. 53 675 af 16. maj 2001)
- c) Særlig ydelse til blinde (lov om særlige ydelser fra 1996 (lov 77(I)/96), som ændret).

LETLAND

- a) Statslig social sikringsydelse (lov om statslige socialydelser af 1. januar 2003)
- b) Befordringstilskud til handicappede med begrænset mobilitet (lov om statslige socialydelser af 1. januar 2003).

▼ M1

LITAUEN

- a) Socialpension (lov fra 2005 om statslige socialydelser, artikel 5)
- b) Socialhjælpsydelse (lov fra 2005 om statslige socialydelser, artikel 15)
- c) Særligt befordringstilskud til handicappede med mobilitetsproblemer (lov om befordringstilskud fra 2000, artikel 7)

LUXEMBOURG

Underholdshjælp til svært handicappede (artikel 1, stk. 2, i lov af 12. september 2003) med undtagelse af personer, der er anerkendt som handicappede arbejdstagere, og som er beskæftiget på det almindelige arbejdsmarked eller i et beskyttet miljø.

UNGARN

- a) Invaliderende (ministerrådets dekret nr. 83/1987 (XII 27) om invaliderente)
- b) Ikke-bidragspligtig aldersrente (lov III af 1993 om social forvaltning og sociale ydelser)
- c) Befordringstilskud (regeringsdekret nr. 164/1995 (XII 27) om befordringstilskud til svært fysisk handicappede).

MALTA

- a) Supplerende ydelse (afdeling 73 i lov om social sikring (kap. 318) fra 1987)
- b) Alderspension (lov om social sikring (kap. 318) fra 1987).

NEDERLANDENE

▼ M3

- a) Lov af 24. april 1997 om hjælp til arbejde og beskæftigelse for handicappede unge (Wet Wajong)

▼ M1

- b) Lov om supplerende ydelser (TW) af 6. november 1986.

ØSTRIG

Kompenserende tillægsydelse (forbundslov af 9. september 1955 om almindelig socialforsikring — ASVG, forbundslov af 11. oktober 1978 om socialforsikring for selvstændige erhvervsdrivende inden for handel og håndværk — GSVG og forbundslov af 11. oktober 1978 om socialforsikring for selvstændige erhvervsdrivende inden for jord- og skovbrug — BSVG).

POLEN

Socialpension (lov af 27. juni 2003 om socialpension).

PORTUGAL

- a) Ikke-bidragspligtig alders- og invalidepension (lovdekret nr. 464/80 af 13. oktober 1980)
- b) Ikke-bidragspligtig enkepension (forordning nr. 52/81 af 11. november 1981)
- c) Solidaritetstillæg til ældre (lovdekret nr. 232/2005 af 29. december 2005, ændret ved lovdekret nr. 236/2006 af 11. december 2006).

SLOVENIEN

- a) Statspension (lov om pensions- og invalideforsikring af 23. december 1999)
- b) Indkomststøtte til pensionister (lov om pensions- og invalideforsikring af 23. december 1999)
- c) Underholdshjælp (lov om pensions- og invalideforsikring af 23. december 1999).

▼ M1

SLOVAKIET

- a) Tillæg tilkendt før den 1. januar 2004 til pensioner, der er den eneste indkomstkilde
- b) Socialpension, som er blevet tilkendt før den 1. januar 2004.

FINLAND

- a) Boligydelse til pensionister (lov om boligydelse til pensionister, 571/2007)
- b) Arbejdsmarkedsydelse (lov om arbejdsløshedsydelser 1290/2002)
- c) Særlig bistand til indvandrere (lov om særlig bistand til indvandrere 1192/2002).

SVERIGE

- a) Boligstøtte til pensionister (lov 2001: 761)
- b) Økonomisk støtte til ældre (lov 2001: 853).

DET FORENEDE KONGERIGE

- a) Tillæg til statspension (State Pension Credit Act 2002 og State Pension Credit Act (Northern Ireland) 2002)
- b) Indkomstbaserede ydelser til arbejdssøgende (Jobseekers Act 1995 og Jobseekers (Northern Ireland) Order 1995)

▼ M3**▼ M1**

- d) Befordringstilskud til invalidepension (Social Security Contributions and Benefits Act 1992 og Social Security Contributions and Benefits (Northern Ireland) Act 1992)

▼ M3

- e) Indtægtsrelateret arbejdsløsheds- og understøttelsesydelse (*Welfare Reform Act 2007* og *Welfare Reform Act (Northern Ireland) 2007*)

▼ **M1***BILAG XI***SÆRLIGE BESTEMMELSER VEDRØRENDE ANVENDELSE AF
MEDLEMSSTATERNES LOVGIVNING**

(Artikel 51, stk. 3, artikel 56, stk. 1, og artikel 83)

BULGARIEN

Artikel 33, stk. 1, i bulgarsk lov om sygeforsikring finder anvendelse på alle personer, for hvilke Bulgarien er den kompetente medlemsstat i henhold til denne forordnings afsnit III, kapitel 1.

DEN TJEKKISKE REPUBLIK

Med henblik på definitionen af familiemedlemmer som omhandlet i artikel 1, litra i), omfatter »ægtefæller« også registrerede partnere som defineret i tjekkisk lov nr. 115/2006 Coll. om registreret partnerskab.

DANMARK

1. a) Med henblik på pensionsberegningen i henhold til »lov om social pension« betragtes beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig erhvervs-virksomhed, der er tilbagelagt efter dansk lovgivning af en grænsearbejder eller en sæsonarbejder, som bopælsperioder, der er tilbagelagt i Danmark af den efterlevende ægtefælle forudsat, at ægtefællerne i disse perioder var gift med hinanden og ikke var separerede eller levede adskilt på grund af uoverensstemmelse, og at den efterlevende ægtefælle i disse perioder var bosat i en anden medlemsstat. I dette punkt forstås ved »sæsonarbejde« et af årstiderne betinget arbejde, der automatisk gentager sig hvert år.
- b) Med henblik på pensionsberegningen i henhold til »lov om social pension« betragtes beskæftigelsesperioder eller perioder med selvstændig erhvervs-virksomhed, der før den 1. januar 1984 er tilbagelagt efter dansk lovgivning af en person, som ikke er omfattet af punkt 1, litra a), som bopælsperioder, der er tilbagelagt i Danmark af den efterlevende ægtefælle forudsat, at ægtefællerne i disse perioder var gift med hinanden og ikke var separerede eller levede adskilt på grund af uoverensstemmelse, og at den efterlevende ægtefælle i disse perioder var bosat i en anden medlemsstat.
- c) Perioder, der skal medregnes i medfør af litra a) og b), tages dog ikke i betragtning, når de falder sammen med perioder, der medregnes ved beregning af pension, som tilkommer den pågældende efter en anden medlemsstats lovgivning om tvungen forsikring, eller med perioder, hvor den pågældende har modtaget pension i henhold til en sådan lovgivning. Disse perioder tages dog i betragtning, såfremt det årlige pensionsbeløb ikke overstiger halvdelen af den sociale pensions grundbeløb.
2. a) Uanset bestemmelserne i denne forordnings artikel 6 har personer, der ikke har haft erhvervsmæssig beskæftigelse i en eller flere medlemsstater, kun ret til dansk social pension, hvis de har haft eller tidligere har haft fast bopæl i Danmark i mindst tre år, inden for de aldersgrænser, der gælder i henhold til dansk lovgivning. Artikel 7 finder ikke anvendelse på dansk social pension, som sådanne personer har erhvervet ret til, jf. dog denne forordnings artikel 4.
- b) Ovennævnte bestemmelser finder ikke anvendelse på ret til dansk social pension for familiemedlemmer til personer, der har eller har haft erhvervsmæssig beskæftigelse i Danmark, og heller ikke for studerende og deres familiemedlemmer.
3. Den midlertidige ydelse til arbejdsløse, der er blevet godkendt til et fleksjob (ledighedsydelse) (lov nr. 455 af 10. juni 1997), er omfattet af forordningens afsnit III, kapitel 6 (arbejdsløshedsydelse). For arbejdsløse, der rejser til en anden medlemsstat, finder artikel 64 og 65 anvendelse, når denne medlemsstat har lignende beskæftigelsesordninger for den samme personkategori.

▼ **M1**

4. Såfremt en person, der oppebærer en dansk social pension, ligeledes har ret til en efterladtepension fra en anden medlemsstat, anses disse pensioner ved anvendelsen af dansk lovgivning for at være ydelser af samme art i den i artikel 53, stk. 1, i denne forordning omhandlede forstand forudsat, at den pågældende, hvis forsikrings- eller bopælsperioder danner grundlag for beregningen af efterladtepensionen, også har erhvervet ret til en dansk social pension.

TYSKLAND

1. Uanset denne forordnings artikel 5, litra a), og artikel 5, stk. 4, nr. 1), i sjette bog i socialloven (*Sozialgesetzbuch VI*) kan en person, som modtager fuld alderspension i henhold til lovgivningen i en anden medlemsstat, anmode om tvungen forsikring i henhold til den tyske pensionsforsikringsordning.

▼ **M3**

2. Uanset denne forordnings artikel 5, litra a), og artikel 7 i sjette bog i socialloven (*Sozialgesetzbuch VI*) har en person, som er tvunget forsikret i en anden medlemsstat eller modtager alderspension i henhold til lovgivningen i en anden medlemsstat, adgang til den frivillige forsikringsordning i Tyskland.

▼ **M1**

3. Med henblik på udbetaling af kontantydelse i henhold til § 47, stk. 1, i socialloven (SGB V), §47, stk. 1, i socialloven (SGB VII) og §200, stk. 2, i lov om socialforsikring (Reichsversicherungsordnung) til forsikrede, der bor i en anden medlemsstat, beregner de tyske forsikringsordninger nettolønnen, der bruges til at vurdere ydelser, som om den forsikrede boede i Tyskland, medmindre den forsikrede ønsker en vurdering på grundlag af den nettoløn, han faktisk modtager.
4. Statsborgere fra andre medlemsstater, som har bopæl eller sædvanligt opholdssted uden for Tyskland, og som opfylder de almindelige betingelser i den tyske pensionsforsikringsordning, kan kun betale frivillige bidrag, hvis de på et tidligere tidspunkt har været frivilligt eller tvungent forsikret i den tyske pensionsforsikringsordning; dette gælder også for statsløse og flygtninge, som har bopæl eller sædvanligt opholdssted i en anden medlemsstat.
5. Den faste godskrevne periode (pauschale Anrechnungszeit) bestemmes ifølge artikel 253 i sjette bog i socialloven (*Sozialgesetzbuch VI*) alene på grundlag af perioder med tysk forsikring.
6. I de tilfælde, hvor den tyske pensionslovgivning, som var gældende den 31. december 1991, finder anvendelse på fornyet beregning af en pension, er det udelukkende den tyske lovgivning, der finder anvendelse ved medregning af tyske erstatningsperioder (Ersatzzeiten).
7. Den tyske lovgivning om arbejdsulykker og erhvervssygdomme, som der ydes kompensation for efter lovgivningen om udenlandske pensioner, og om ydelser for forsikringsperioder, der kan godskrives efter loven om udenlandske pensioner i de områder, der er omhandlet i paragraf 1, stk. 2 og 3, i loven om flygtninge og fordrevne (Bundesvertriebenengesetz), anvendes fortsat inden for denne forordnings anvendelsesområde, uanset paragraf 2 i loven om udenlandske pensioner (Fremdrentengesetz).
8. Ved beregningen af det i artikel 52, stk. 1, litra b), nr. i), i denne forordning omhandlede teoretiske beløb i pensionsordninger for liberale erhverv skal den kompetente institution for hvert forsikringsår, der er tilbagelagt efter enhver anden medlemsstats lovgivning, tage udgangspunkt i de gennemsnitlige, årlige pensionsrettigheder, der via indbetaling af bidrag er erhvervet i perioden for medlemskab af kompetente institutioner.

ESTLAND

Ved beregning af forældreydelser skal beskæftigelsesperioder, der er tilbagelagt i andre medlemsstater end Estland, anses for at være baseret på samme gennemsnitlige socialbidrag som de bidrag, der er blevet indbetalt i løbet af de beskæftigelsesperioder i Estland, som de lægges sammen med. Såfremt den pågældende i referenceåret udelukkende har været beskæftiget i andre medlemsstater, beregnes ydelser på grundlag af det gennemsnitlige socialbidrag, som er blevet indbetalt i Estland mellem referenceåret og barselsloven.

▼ **M1****IRLAND**

1. Uanset artikel 21, stk. 2, og artikel 62 i denne forordning godskrives den forsikrede ved beregningen af den fastsatte anerkendte ugentlige lønindtægt for en forsikret med henblik på tilkendelse af dagpenge ved sygdom eller ydelser ved arbejdsløshed i henhold til irsk lovgivning for hver uges beskæftigelse som arbejdstager, der i det pågældende fastsatte år er tilbagelagt i henhold til en anden medlemsstats lovgivning, et beløb svarende til den gennemsnitlige ugentlige løn for arbejdstagere i det relevante fastsatte år.
2. Hvor denne forordnings artikel 46 finder anvendelse, vil Irland, såfremt den pågældende bliver uarbejdsdygtig med invaliditet til følge, medens han er omfattet af lovgivningen i en anden medlemsstat, for så vidt angår section 118(1)(a), i Social Welfare Consolidation Act, 2005, medregne enhver periode, hvor den pågældende i forbindelse med invaliditet efter nævnte uarbejdsdygtighed blev anset for ude af stand til at arbejde efter irsk lovgivning.

GRÆKENLAND

1. Lov nr. 1469/84 om frivillig tilknytning til pensionsforsikringsordningen for græske statsborgere og udenlandske statsborgere af græsk oprindelse finder anvendelse på statsborgere fra andre medlemsstater, statsløse og flygtninge, når de pågældende uanset deres bopæl eller opholdssted på et tidligere tidspunkt har været tvungent eller frivilligt omfattet af den græske pensionsforsikringsordning.
2. Uanset denne forordnings artikel 5, litra a), og artikel 34 i lov 1140/1981 kan en person, som modtager pension som følge af en arbejdsulykke eller erhvervssygdom i henhold til lovgivningen i en anden medlemsstat, anmode om at blive tvungent forsikret i henhold til den lovgivning, som landbrugets forsikringsordning (OGA) anvender, for så vidt vedkommende udøver en aktivitet, som henhører under denne lovgivnings anvendelsesområde.

SPANIEN

1. Med henblik på anvendelsen af bestemmelserne i denne forordnings artikel 52, stk. 1, litra b), nr. i), vil de år, som arbejdstageren mangler for at kunne nå den pensionsgivende eller obligatoriske pensionsalder som fastsat i artikel 31, punkt 4, i den konsoliderede udgave af loven om statspensioner (Ley de clases pasivas del Estado), kun blive medregnet som egentlige tjenesteår for staten, hvis den pågældende på det tidspunkt, hvor den forsikringsbegivenhed, som udløser invalide- eller efterladtepension, indtræder, var dækket af Spaniens særlige ordning for tjenestemænd eller udøvede en virksomhed, der er integreret i ordningen, eller hvis den pågældende på det tidspunkt, hvor forsikringsbegivenheden indtraf, udøvede en virksomhed, hvor der ville have været krav om, at den pågældende var omfattet af statens særlige ordning for tjenestemænd, de væbnede styrker eller retsvæsenet, hvis virksomheden var blevet udøvet i Spanien.
2. a) Ved anvendelse af denne forordnings artikel 56, stk. 1, litra c), beregnes den spanske teoretiske ydelse på grundlag af personens faktiske bidragsbasis i årene umiddelbart forud for indbetalingen af det sidste bidrag til den spanske sociale sikring. Når der ved beregningen af pensionens basisbeløb skal tages hensyn til forsikrings- og/eller bopælsperioder under andre medlemsstaters lovgivning, anvendes det bidragsgrundlag i Spanien, som tidsmæssigt er tættest på de omtalte perioder, under hensyn til udviklingen i detailprisindekset.
- b) Det således fastsatte pensionsbeløb forhøjes med de forhøjelser og reguleringer, der for hvert efterfølgende år beregnes for pensioner af samme art.
3. Perioder, der er tilbagelagt i en anden medlemsstat, og som skal medregnes i den særlige ordning for tjenestemænd, de væbnede styrker og retsvæsenet, vil med henblik på denne forordnings artikel 56 blive behandlet på samme måde som de seneste perioder, der er tilbagelagt som tjenestemand i Spanien.

▼ M1

4. De ekstra beløb, der er baseret på alder, og som er omhandlet i den anden overgangsbestemmelse i den almindelige lov om social sikring, finder anvendelse på alle personer, der er berettigede til ydelser i medfør af denne forordning, og for hvilke der før den 1. januar 1967 er indbetalt bidrag efter den spanske lovgivning; i medfør af denne forordnings artikel 5 er det ikke muligt at behandle forsikringsperioder, der er godskrevet i en anden medlemsstat før ovennævnte dato, på samme måde som bidrag, der er indbetalt i Spanien udelukkende til dette formål. Den dato, der svarer til den 1. januar 1967, er den 1. august 1970 for den særlige ordning for søfarende og den 1. april 1969 for den særlige sociale sikringsordning for kulminearbejdere.

FRANKRIG

▼ M3▼ M1

2. For personer, som modtager naturalydelser i Frankrig i henhold til denne forordnings artikel 17, 24 og 26, og som er bosat i de franske departementer Haut-Rhin, Bas-Rhin og Moselle, omfatter de naturalydelser, som tilkendes til udgift for institutionen i en anden medlemsstat, både ydelser fra den almindelige sygeforsikringsordning og fra den lokale lovpligtige supplerende sygeforsikringsordning for Alsace-Moselle.
3. Ved anvendelse af denne forordnings afsnit III, kapitel 5, omfatter fransk lovgivning, som finder anvendelse på en person, der har eller har haft lønnet eller selvstændig beskæftigelse, både den eller de almindelige alderspensionsordninger og den eller de tillægspensionsordninger, som den pågældende har været omfattet af.

CYPERN

Ved anvendelse af bestemmelserne i denne forordnings artikel 6, 51 og 61 for enhver periode fra tidligst den 6. oktober 1980 fastsættes en forsikringsuge i henhold til cypriotisk lovgivning ved, at den samlede forsikringspligtige indkomst for den pågældende periode divideres med det forsikringspligtige grundbeløb pr. uge i det pågældende forsikringsår, forudsat at det således beregnede antal uger ikke overstiger antallet af kalenderuger i den pågældende periode.

MALTA

Særlige bestemmelser for tjenestemænd

- a) Ved anvendelsen af denne forordnings artikel 49 og 60 behandles personer, der er ansat i henhold til lov om Maltas væbnede styrker (kapitel 220 i Maltas love), politiloven (kapitel 164 i Maltas love) og fængselsloven (kapitel 260 i Maltas love) som tjenestemænd.
- b) Pensioner, der udbetales i henhold til ovennævnte love og i henhold til pensionsbekendtgørelsen (kapitel 93 i Maltas love), anses ved anvendelsen af forordningens artikel 1, litra e), for »særlige ordninger for tjenestemænd«.

NEDERLANDENE

1. Sygeforsikring

- a) For så vidt angår retten til naturalydelser i henhold til hollandsk lovgivning forstås ved ydelsesberettigede personer ved anvendelsen af denne forordnings afsnit III, kapitel 1 og 2:
 - i) personer, der i henhold til artikel 2 i Zorgverzekeringswet (lov om sygeforsikring) har pligt til at tegne en forsikring i en sygeforsikringsinstitution, og
 - ii) såfremt de ikke allerede er omfattet af nr. i), familiemedlemmer til aktive militærpersoner, der bor i en anden medlemsstat, og personer, der er bosat i en anden medlemsstat, og som i henhold til denne forordning har ret til sygehjælp i bopælslandet til udgift for Nederlandene.

▼ M1

- b) De under punkt 1, litra a), nr. i), omhandlede personer skal i henhold til Zorgverzekeringswet (lov om sygeforsikring) tegne en forsikring i en sygeforsikringsinstitution, og de under punkt 1, litra a), nr. ii), omhandlede personer skal lade sig registrere i College voor zorgverzekering (sygeforsikringsrådet).
- c) Bestemmelserne i Zorgverzekeringswet (lov om sygeforsikring) og Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten, AWBZ (almindelig lov om særlige sygdomsudgifter) om bidragspligt finder anvendelse på de i litra a), omhandlede personer og deres familiemedlemmer. Familiemedlemmernes bidrag indbetales af den person, som retten til sygehjælp er afledt af, med undtagelse af familiemedlemmer til militærpersoner, der bor i en anden medlemsstat, som modtager direkte opkrævning.
- d) Bestemmelserne i Zorgverzekeringswet (lov om sygeforsikring) angående for sen forsikringstegning gælder tilsvarende ved for sen registrering i College voor zorgverzekering (sygeforsikringsrådet), for så vidt angår de under punkt 1, litra a), nr. ii), omhandlede personer.
- e) Personer, som har ret til naturalydelser i medfør af lovgivningen i en anden medlemsstat end Nederlandene, og som bor eller midlertidigt opholder sig i Nederlandene, har ret til naturalydelser i henhold til bestemmelserne i den police, der tilbydes forsikrede i Nederlandene af institutionen på bopæls- eller opholdsstedet, idet der tages hensyn til artikel 11, stk. 1, 2 og 3, og artikel 19, stk. 1, i Zorgverzekeringswet (lov om sygeforsikring), og til naturalydelser i henhold til Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten, AWBZ (almindelig lov om særlige sygdomsudgifter).
- f) Ved gennemførelsen af denne forordnings artikel 23 til 30 ligestilles med pensioner, som kan kræves udbetalt efter hollandsk lov (ud over de pensioner, der er omfattet af denne forordnings afsnit III, kapitel 4 og 5):
- pensioner i henhold til lov af 6. januar 1966 om pensioner for tjenestemænd og deres efterladte (Algemene Burgerlijke Pensioenwet) (lov om nederlandske tjenestemandspensioner)
 - pensioner i henhold til lov af 6. oktober 1966 om pensioner for militærpersoner og deres efterladte (Algemene militaire Pensioenwet) (lov om militærpensioner)
 - ydelser ved uarbejdsdygtighed i henhold til lov af 7. juni 1972 om ydelser ved uarbejdsdygtighed for militærpersoner (Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening militairen) (lov om militærpersoners uarbejdsdygtighed)
 - pensioner i henhold til lov af 15. februar 1967 om pensioner for ansatte ved de hollandske jernbaner (NV Nederlandse Spoorwegen) og deres efterladte (Spoorwegpensioenwet) (lov om pensioner for ansatte ved de nederlandske jernbaner)
 - pensioner i henhold til Reglement Dienst voorwaarden Nederlandse Spoorwegen (vedtægten om tjenestevilkårene inden for de hollandske jernbaner)
 - ydelser, der tilkendes før pensionsalderen (65 år) i henhold til en pensionsordning, der har til formål at yde alderdomshjælp til tidligere arbejdstagere, eller ydelser, der tilkendes i tilfælde af tidlig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet i henhold til en ordning, der er fastsat af staten, eller i henhold til en kollektiv overenskomst for personer på mindst 55 år
 - ydelser udbetalt til militærpersoner og tjenestemænd efter ordninger med rådighedsløn, stillingsbetinget førtidspensionering eller almindelig førtidspensionering.

▼ M6▼ M7▼ M3

- h) Ved anvendelsen af artikel 18, stk. 1, i denne forordning skal de personer, der er nævnt i punkt 1, litra a), nr. ii), i dette bilag, som midlertidigt opholder sig i Nederlandene, have ret til naturalydelser i henhold til bestemmelserne i den police, der tilbydes forsikrede i Nederlandene af institutionen på bopæls- eller opholdsstedet, under hensyntagen til artikel 11, stk. 1, 2 og 3, og artikel 19, stk. 1, i *Zorgverzekeringswet* (lov om sygeforsikring), og til naturalydelser i henhold til *Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten*, (almindelig lov om særlige udgifter ved sygdom).

▼ M1

2. Anvendelse af Algemene Ouderdomswet (AOW) ► M3 (almindelig lov om alderdomspension) ◄

- a) Den i artikel 13, stk. 1, i Algemene Ouderdomswet (AOW) ► M3 (almindelig lov om alderdomspension) ◄ omhandlede nedsættelse finder ikke anvendelse på kalenderår før den 1. januar 1957, i hvilke den pensionsberettigede, der ikke opfylder betingelserne for, at nævnte perioder kan ligestilles med forsikringsperioder:

— mellem det fyldte 15. og 65. år har været bosat i Nederlandene, eller

— har haft lønnet beskæftigelse i Nederlandene for en arbejdsgiver i nævnte land, medens den pågældende var bosat på en anden medlemsstats område, eller

— har haft beskæftigelse i en anden medlemsstat i perioder, som betragtes som forsikringsperioder i henhold til den hollandske sociale sikringsordning.

Uanset artikel 7 i AOW skal en person, som kun har været bosat eller arbejdet i Nederlandene på ovennævnte betingelser før den 1. januar 1957, ligeledes anses for at være pensionsberettiget.

- b) Den i artikel 13, stk. 1, i AOW omhandlede nedsættelse finder ikke anvendelse på kalenderår før den 2. august 1989, i hvilke en gift eller tidligere gift person mellem det fyldte 15. og 65. år ikke var forsikret i henhold til ovennævnte lovgivning, medens den pågældende var bosat i en anden medlemsstat end Nederlandene, såfremt disse kalenderår falder sammen enten med perioder, hvor den pågældendes ægtefælle var forsikret i henhold til ► M3 den ovennævnte lovgivning ◄, eller med kalenderår, som skal medregnes i medfør af punkt 2, litra a), forudsat at parret var gift med hinanden i disse perioder.

Uanset bestemmelserne i artikel 7 i AOW anses en sådan person for pensionsberettiget.

- c) Den i artikel 13, stk. 2, i lov om almindelig alderdomsforsikring (AOW) omhandlede nedsættelse finder ikke anvendelse på kalenderår før den 1. januar 1957, i hvilke den pensionsberettigedes ægtefælle, der ikke opfylder betingelserne for, at sådanne perioder kan ligestilles med forsikringsperioder:

— mellem det fyldte 15. og 65. år har været bosat i Nederlandene, eller

— har haft lønnet beskæftigelse i Nederlandene for en arbejdsgiver i nævnte land, medens den pågældende var bosat på en anden medlemsstats område, eller

▼ **M1**

— har haft beskæftigelse i en anden medlemsstat i perioder, som betragtes som forsikringsperioder i henhold til den nederlandske sociale sikringsordning.

d) Den i artikel 13, stk. 2, i AOW omhandlede nedsættelse finder ikke anvendelse på kalenderår før den 2. august 1989, i hvilke en pensionsberettigets ægtefælle mellem det fyldte 15. og 65. år ikke var forsikret i henhold til ovennævnte lovgivning, medens den pågældende var bosat i en anden medlemsstat end Nederlandene, såfremt disse kalenderår falder sammen enten med perioder, hvor den pensionsberettigede var forsikret i henhold til den nævnte lovgivning, eller med kalenderår, som skal medregnes i medfør af punkt 2, litra a), forudsat at parret var gift med hinanden i disse perioder.

e) Punkt 2, litra a), b), c), og d) finder hverken anvendelse på perioder, der falder sammen med:

— perioder, som kan tages i betragtning ved beregningen af pensionsrettigheder i henhold til lovgivningen om aldersdomsforsikring i en anden medlemsstat end Nederlandene, eller

— perioder, i hvilke den pågældende har oppebåret alderspension i henhold til en sådan lovgivning.

Perioder i henhold til en frivillig ordning i en anden medlemsstat medregnes ikke ved anvendelsen af denne bestemmelse.

f) Punkt 2, litra a), b), c) og d) finder kun anvendelse, såfremt den pensionsberettigede har været bosat i en eller flere medlemsstater i seks år efter det fyldte 59. år, og kun så længe han fortsat er bosat i en af disse medlemsstater.

g) Uanset kapital IV i AOW har en person, som er bosat i en anden medlemsstat end Nederlandene, og hvis ægtefælle er omfattet af den tvungne forsikringsordning, ret til at tegne en frivillig forsikring i henhold til den pågældende lovgivning for perioder, hvor ægtefællen er omfattet af den tvungne forsikring.

Retten bortfalder ikke, såfremt ægtefællens tvungne forsikring ophører som følge af dennes død, og såfremt den efterladte udelukkende får tilkendt pension i henhold til Algemene nabestaandenwet ► **M3** (almindelig lov om efterladteforsikring) ◄.

Retten til frivillig forsikring bortfalder under alle omstændigheder den dag, den pågældende fylder 65 år.

Bidraget til den frivillige forsikring fastsættes i overensstemmelse med bestemmelserne om fastsættelse af frivillige forsikringsbidrag i henhold til AOW. Hvis den frivillige forsikring følger efter en forsikringsperiode som den i punkt 2, litra b), omhandlede, fastsættes bidraget i overensstemmelse med bestemmelserne om fastsættelse af tvungne forsikringsbidrag i henhold til AOW, idet den indtægt, der skal tages i betragtning, i dette tilfælde anses for at være opnået i Nederlandene.

h) Den i punkt 2, litra g), omtalte ret gives ikke personer, som er forsikret i henhold til en anden medlemsstats lovgivning om pensions- og efterladteydelser.

i) Enhver, som ønsker at tegne den i punkt 2, litra g), omhandlede frivillige forsikring, indsender en ansøgning herom til Sociale Verzekeringsbank (socialforsikringsbanken) senest et år efter, at betingelserne for optagelse i forsikringen er opfyldt.

▼ **M1**3. Anvendelse af Algemene nabestaandenwet (ANW) ► **M3** (almindelig lov om efterladteforsikring) ◀

- a) Når en efterlevende ægtefælle har ret til efterladtepension i henhold til denne forordnings artikel 51, stk. 3, i Algemene nabestaandenwet (ANW) (den almindelig lov om efterladteforsikring), beregnes pensionen i overensstemmelse med denne forordnings artikel 52, stk. 1, litra b).

Ved anvendelsen af disse bestemmelser anses forsikringsperioder før den 1. oktober 1959 også for at være forsikringsperioder, der er tilbagelagt i henhold til hollandsk lovgivning, såfremt den forsikrede i de pågældende perioder efter det fyldte 15. år:

— havde bopæl i Nederlandene, eller

— havde lønnet beskæftigelse i Nederlandene for en arbejdsgiver i nævnte land, medens vedkommende var bosat i en anden medlemsstat, eller

— havde beskæftigelse i en anden medlemsstat i perioder, som betragtes som forsikringsperioder i henhold til den hollandske sociale sikringsordning.

- b) Perioder, der medregnes i medfør af punkt 3, litra a), skal dog ikke tages i betragtning, når de falder sammen med tvungne forsikringsperioder, der er tilbagelagt efter en anden medlemsstats lovgivning om efterladtepension.

- c) Ved anvendelse af denne forordnings artikel 52, stk. 1, litra b), medregnes udelukkende forsikringsperioder, der er tilbagelagt i henhold til hollandsk lovgivning efter det fyldte 15. år, som forsikringsperioder.

- d) Uanset artikel 63a, stk. 1, i ANW har en person, som er bosat i en anden medlemsstat end Nederlandene, og hvis ægtefælle er tvungent forsikret i henhold til ANW, ret til at tegne en frivillig forsikring i henhold til ► **M3** ovennævnte lovgivning ◀, såfremt forsikringen allerede var trådt i kraft på datoen for denne forordnings ikrafttræden, men kun for perioder, hvor ægtefællen er omfattet af den tvungne forsikring.

Denne ret bortfalder den dag, hvor ægtefællens tvungne forsikring i henhold til ANW ophører, medmindre ægtefællens tvungne forsikring ophører som følge af dennes død, og den efterladte udelukkende får tilkendt pension i henhold til ANW.

Retten til frivillig forsikring bortfalder under alle omstændigheder den dag, personen fylder 65 år.

Bidraget til den frivillige forsikring fastsættes i overensstemmelse med bestemmelserne om fastsættelse af frivillige forsikringsbidrag i henhold til ANW. Hvis den frivillige forsikring følger efter en forsikringsperiode som den i punkt 2, litra b), omhandlede, fastsættes bidraget i overensstemmelse med bestemmelserne om fastsættelse af tvungne forsikringsbidrag i henhold til ANW, idet den indtægt, der skal tages i betragtning, i dette tilfælde anses for at være opnået i Nederlandene.

▼ **M1**

4. Anvendelse af hollandsk lovgivning om uarbejdsdygtighed

a) Såfremt den pågældende i henhold til denne forordnings artikel 51, stk. 3, har ret til en nederlandsk ydelse ved invaliditet, fastsættes denne ydelse efter de i artikel 52, stk. 1, litra b), i denne forordning fastsatte bestemmelser:

i) såfremt den pågældende inden uarbejdsdygtighedens indtræden senest var beskæftiget som arbejdstager i den i artikel 1, litra a), i denne forordning omhandlede forstand

— i henhold til bestemmelserne i Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) (lov om invalideforsikring), hvis uarbejdsdygtigheden er indtrådt før den 1. januar 2004, eller

— i henhold til bestemmelserne i Wet Werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) (lov om arbejde og indkomst efter arbejdsevne), hvis uarbejdsdygtigheden er indtrådt den 1. januar 2004 eller derefter

ii) såfremt den pågældende inden uarbejdsdygtighedens indtræden senest var beskæftiget som selvstændig erhvervsdrivende i den i artikel 1, litra b), i denne forordning omhandlede forstand i overensstemmelse med bestemmelserne i Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (WAZ) (lov om invalideforsikring for selvstændige erhvervsdrivende), hvis uarbejdsdygtigheden er indtrådt før den 1. august 2004.

b) Ved ydelseberegning i henhold til enten WAO, WIA eller WAZ tager de nederlandske institutioner følgende perioder i betragtning:

— perioder med lønnet beskæftigelse og dermed ligestillede perioder, der er tilbagelagt i Nederlandene før den 1. juli 1967

— forsikringsperioder tilbagelagt i henhold til WAO

— forsikringsperioder, der efter det fyldte 15. år er tilbagelagt i henhold til Algemene Arbeidsongeschiktheidswet (AAW) (loven om uarbejdsdygtighed), såfremt de ikke falder sammen med de forsikringsperioder, der er tilbagelagt i henhold til WAO

— forsikringsperioder tilbagelagt i henhold til WAZ

— forsikringsperioder tilbagelagt i henhold til WIA.

ØSTRIG

1. Med henblik på erhvervelse af pensionsforsikringsperioder anses undervisning på en skole eller en tilsvarende uddannelsesinstitution i en anden medlemsstat for at svare til undervisning på en skole eller en tilsvarende uddannelsesinstitution i henhold til artikel 227(1)(1) og 228(1)(3) i Allgemeines Sozialversicherungsgesetz (ASVG) (lov om almindelig socialforsikring), artikel 116(7) i Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz (GSVG) (lov om socialforsikring for personer beskæftiget i handelssektoren) og artikel 107(7) i Bauern-Sozialversicherungsgesetz (BSVG) (lov om socialforsikring for landbrugere), såfremt den pågældende på et tidspunkt har været omfattet af østrigsk lovgivning i kraft af en beskæftigelse som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, og såfremt de særlige bidrag i artikel 227(3) i ASVG, artikel 116(9) i GSVG og artikel 107(9) i BSGV med henblik på erhvervelse af sådanne uddannelsesperioder er betalt.

▼ **M1**

2. Ved beregning af pro rata-ydelsen i denne forordnings artikel 52, stk. 1, litra b), tages de særlige tillæg til bidragene til tillægssikring og tillægsydelse for minearbejdere i henhold til østrigsk lovgivning ikke i betragtning. I disse tilfælde forhøjes den pro rata-ydelse, der beregnes uden disse bidrag, i givet fald med det fulde beløb for de særlige tillæg til bidragene til tillægssikring og tillægsydelse for minearbejdere.
3. Når der ifølge denne forordnings artikel 6 er tilbagelagt erstatningsperioder i henhold til en østrigsk pensionsforsikringsordning, men disse perioder ikke kan danne grundlag for beregning i henhold til artikel 238 og 239 i Allgemeines Sozialversicherungsgesetz (ASVG) (lov om almindelig socialforsikring), artikel 122 og 123 i Gewerbliches Sozialversicherungsgesetz (GSVG) (lov om socialforsikring for personer beskæftiget i handelssektoren) og artikel 113 og 114 i Bauern-Sozialversicherungsgesetz (BSVG) (lov om socialforsikring for landbrugere), anvendes beregningsgrundlaget for børnepasningsperioder i henhold til artikel 239 i ASVG, artikel 123 i GSVG og artikel 114 i BSVG.

FINLAND

1. Ved fastsættelse af retten til ydelser og beregningen af den finske folkepension i henhold til denne forordnings artikel 52-54 ligestilles pensionsrettigheder, der er erhvervet efter en anden medlemsstats lovgivning, med pensionsrettigheder, der er erhvervet efter finsk lovgivning.
2. Ved anvendelsen af denne forordnings artikel 52, stk. 1, litra b), nr. i), og beregningen af indtægter i den fiktive periode i henhold til finsk lovgivning om indtægtsbestemte pensioner i de tilfælde, hvor en person har tilbagelagt pensionsforsikringsperioder i kraft af en beskæftigelse som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i en anden medlemsstat i en del af den i finsk lov gældende referenceperiode, skal indkomsten i den fiktive periode svare til den samlede indkomst i den del af referenceperioden, der er tilbagelagt i Finland, divideret med det antal måneder i referenceperioden, hvor der er tilbagelagt forsikringsperioder i Finland.

SVERIGE

1. Når der udbetales børnepasningsydelse i henhold til denne forordnings artikel 67 til et familiemedlem, som ikke er erhvervsmæssigt beskæftiget, svarer ydelsen til grundløbet eller det laveste beløb.
2. Med henblik på skønsmæssig ansættelse af børnepasningsydelse i henhold til kapitel 4, stk. 6, i Lag (1962:381) om allmän försäkring (lov om almindelig forsikring) til personer, der er berettigede til en børnepasningsydelse baseret på erhvervsmæssig beskæftigelse, gælder følgende:

For en forælder for hvem den indtægt, der giver ret til dagpenge ved sygdom, beregnes på grundlag af indtægt fra erhvervsmæssig beskæftigelse i Sverige, anses kravet om at have været sygedagpengeforsikret ud over minimumsniveauet i mindst 240 på hinanden følgende dage inden barnets fødsel for at være opfyldt, hvis den pågældende forælder i den nævnte periode havde indtægter fra erhvervsmæssig beskæftigelse i en anden medlemsstat svarende til forsikring ud over minimumsniveauet.

3. Bestemmelserne i denne forordning om sammenlægning af forsikringsperioder og bopælsperioder finder ikke anvendelse på overgangsbestemmelserne i svensk lov om ret til garantipension for personer, der er født i eller før 1937, og som har boet i Sverige i en bestemt periode, inden de ansøgte om pension (lov 2000:798).

▼ **M1**

4. Med henblik på skønmæssig ansættelse af indkomsten for at fastsætte de fiktive indtægtsbestemte invalide- og aktivitetsgodtgørelser i henhold til kapitel 8 i Lag (1962:381) om allmän försäkring (lov om almindelig forsikring) gælder følgende:

a) Når en person i referenceperioden også har været omfattet af lovgivningen i en eller flere andre medlemsstater som følge af beskæftigelse enten som lønmodtager eller som selvstændig erhvervsdrivende, anses indkomsten i den eller de pågældende medlemsstater for at svare til den forsikrede persons gennemsnitlige bruttoindkomst i Sverige i den del af referenceperioden, der er tilbagelagt i Sverige, beregnet ved at dividere indkomsten i Sverige med antallet af år, hvor indtjeningen er foregået.

b) Når ydelserne beregnes i henhold til denne forordnings artikel 46, og personerne ikke er forsikrede i Sverige, fastlægges referenceperioden efter kapitel 8, stk. 2 og 8, i ovennævnte lov, som om de pågældende personer var forsikrede i Sverige. Såfremt den pågældende person ikke har nogen pensionsgivende indtægter i den referenceperiode, der er fastsat i loven om indtægtsbestemt alderspension (1998:674), beregnes referenceperioden fra det tidligere tidspunkt, hvor den forsikrede havde indtægter fra en indtægtsgivende virksomhed i Sverige.

5. a) Retten til efterladtepension i henhold til svensk lovgivning er betinget af, at afdøde har været forsikret i mindst tre ud af de fem sidste kalenderår umiddelbart forud for sin død (referenceperioden); hvis dette krav ikke er opfyldt, tages der ved beregningen af den fiktive pensionssaldo for den indtægtsbestemte efterladtepension (lov 2000:461) hensyn til forsikringsperioder, der er tilbagelagt i andre medlemsstater, som om de var tilbagelagt i Sverige. Forsikringsperioder, der er tilbagelagt i andre medlemsstater, anses for at være baseret på gennemsnittet af de indtægter i Sverige, som giver ret til pension. Hvis den pågældende person kun har tilbagelagt et pensionsgivende år i Sverige, medregnes alle forsikringsperioder i andre medlemsstater med det samme beløb.

b) Retten til enkepension i henhold til svensk lovgivning er betinget af, at der er optjent pensionspoint i mindst to ud af de fire sidste år umiddelbart forud for dødsfaldet (referenceperioden); hvis dette krav ikke er opfyldt, og den forsikrede har tilbagelagt forsikringsperioder i en anden medlemsstat i referenceperioden, skal disse år ved beregningen af de fiktive pensionspoint, der giver ret til enkepension ved dødsfald indtruffet den 1. januar 2003 eller senere, anses for at være baseret på samme pensionspoint som det år, der er tilbagelagt i Sverige.

DET FORENEDE KONGERIGE

1. I tilfælde, hvor en person i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning har ret til alderspension, såfremt

a) en tidligere ægtefælles bidrag tages i betragtning, som om de var den pågældende persons egne bidrag, eller

b) de pågældende bidragsbetingelser opfyldes af den pågældende persons ægtefælle eller tidligere ægtefælle, og forudsat i begge tilfælde, at ægtefællen eller den tidligere ægtefælle som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende har været omfattet af lovgivningen i to eller flere medlemsstater, finder bestemmelserne i forordningens afsnit III, kapitel 5, anvendelse ved fastsættelsen af ret til ydelser i medfør af Det Forenede Kongeriges lovgivning; enhver henvisning i det nævnte kapitel 5 til »forsikringsperioder« anses for en henvisning til forsikringsperioder, der er tilbagelagt af

▼ **M1**

i) en ægtefælle eller tidligere ægtefælle, når ansøgningen indgives af:

— en gift kvinde, eller

— en person, hvis ægteskab er ophørt på anden måde end på grund af ægtefælles død, eller

ii) en tidligere ægtefælle, når ansøgningen indgives af:

— en enkemand, som umiddelbart inden han nåede pensionsalderen, ikke er berettiget til tilskud til efterladte med børn, eller

— en enke, som umiddelbart inden hun nåede pensionsalderen, ikke er berettiget til tilskud til enker med børn, tilskud til efterladte med børn eller enkepension, eller som kun er berettiget til aldersbestemt enkepension beregnet i henhold til denne forordnings artikel 52, stk. 1, litra b), og i den forbindelse forstås ved »aldersbestemt enkepension« en enkepension, der er forholdsmæssigt nedsat, i henhold til Social Security, Contributions and Benefits Act 1992, section 39(4).

2. Ved anvendelsen af denne forordnings artikel 6 på bestemmelserne om ret til plejetilskud (attendance allowance), pasningstilskud (carer's allowance) og invaliditetsydelse (disability living allowance) tages der hensyn til den beskæftigelsesperiode, periode med selvstændig erhvervsvirksomhed eller bopælsperiode, der er tilbagelagt på en anden medlemsstats område, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde kravet om perioder med tilstedeværelse i Det Forenede Kongerige inden den dato, hvor retten til den pågældende ydelse indtræder.

3. Ved anvendelse af denne forordnings artikel 7 anses enhver, der i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning er berettiget til kontantydelse ved invaliditet eller alderdom eller til efterladte, pensioner som følge af arbejdsulykker eller erhvervssygdomme samt ydelser ved dødsfald, og som opholder sig på en anden medlemsstats område, for at have bopæl på denne medlemsstats område under dette ophold.

4. Hvor denne forordnings artikel 46 finder anvendelse, vil Det Forenede Kongerige, såfremt den pågældende bliver uarbejdsdygtig med invaliditet til følge, medens han er omfattet af lovgivningen i en anden medlemsstat, for så vidt angår section 30A(5) i Social Security Contributions and Benefits Act 1992, medregne enhver periode, hvor den pågældende på grund af uarbejdsdygtighed har modtaget:

i) kontantydelse ved sygdom eller i givet fald løn, eller

ii) ydelser som omhandlet i denne forordnings afsnit III, kapitel 4 og 5, der er tilkendt for invaliditet efter nævnte uarbejdsdygtighed i henhold til den anden medlemsstats lovgivning, som var det perioder med kortvarig ydelse ved uarbejdsdygtighed, der er tilkendt i overensstemmelse med section 30A, (1)-(4) i Social Security Contributions and Benefits Act fra 1992.

Ved anvendelsen af denne bestemmelse tages der kun hensyn til tidsrum, i hvilke den pågældende ville have været uarbejdsdygtig efter Det Forenede Kongeriges lovgivning.

▼ **M1**

5. 1) Ved beregningen af lønfaktoren for fastsættelse af retten til ydelser i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning anses den pågældende for hver beskæftigelsesuge som arbejdstager, i hvilken arbejdstageren har været omfattet af en anden medlemsstats lovgivning, og som er begyndt inden for det pågældende indkomstskatteår i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning, for at have indbetalt bidrag som arbejdstager eller haft indtægter, som der er betalt bidrag af, på grundlag af en løn svarende til to tredjedele af den for det pågældende år fastsatte højeste løngrænse.
- 2) Ved anvendelse af denne forordnings artikel 52, stk. 1, litra b), nr. ii), gælder følgende:
 - a) Når en arbejdstager i et indkomstskatteår, der begynder den 6. april 1975 eller senere, udelukkende har tilbagelagt forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioder i en anden medlemsstat end Det Forenede Kongerige, og anvendelsen af ovenstående punkt 5, stk. 1, bevirker, at dette år regnes for et år (qualifying year), der tages i betragtning i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning ved anvendelse af denne forordnings artikel 52, stk. 1, litra b), nr. i), skal han anses for at have været forsikret i 52 uger i løbet af dette år i den anden medlemsstat
 - b) eftersom ethvert indkomstskatteår, der begynder den 6. april 1975 eller senere, ikke regnes for et år, der tages i betragtning (qualifying year), i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning ved anvendelse af denne forordnings artikel 52, stk. 1, litra b), nr. i), tages forsikrings-, beskæftigelses- eller bopælsperioder, der er tilbagelagt i løbet af dette år, ikke i betragtning.
- 3) Ved omregningen af lønfaktoren til forsikringsperioder divideres den indtjeningsfaktor, der er opnået for det pågældende indkomstskatteår i henhold til Det Forenede Kongeriges lovgivning, med beløbet for den for det pågældende skatteår fastsatte laveste løngrænse. Den således fremkomne størrelse udtrykkes i hele tal, idet decimaler ikke medregnes. Det således beregnede tal skal anses som udtryk for det antal forsikringsuger, der er tilbagelagt under Det Forenede Kongeriges lovgivning i det pågældende skatteår, dog kan dette tal ikke overstige det antal uger, i hvilke vedkommende inden for dette skatteår har været omfattet af denne lovgivning.